

Podravje

Ptuj • Zadnji se je lani rodil Tim, prva letos Maruša

➔ Stran 2

Aktualno

Podravje • Kolikšne so plače zaposlenih v Komunalnem podjetju Ptuj?

➔ Stran 2

3 TOČKE

vrednost v
MEDIA BAR

Štajerski TEDNIK

Ptuj, torek, 7. januarja 2025

Letnik LXXVIII • št. 2 • Odgovorna urednica: **Simona Meznarič** • ISSN 1581-6257 • Cena: **2,30 EUR**

Slovenija, Podravje • Hrvati in Italijani po živino na Češko, slovenski kmetje s prepovedjo

Rejci morajo kupovati dražjo živino

Bolezen modrikastega jezika naše države še ni dosegla, a že vpliva na rejo govedi. »Zaradi bolezni modrikastega jezika na Češkem od tam ne moremo uvažati telet. Zdaj jih nabavljamo v drugih državah, a so teleta drugod dražja,« je opozoril Davor Trstenjak in dodal, da Italijani in Hrvati teh omejitev nimajo. Več na strani 9.

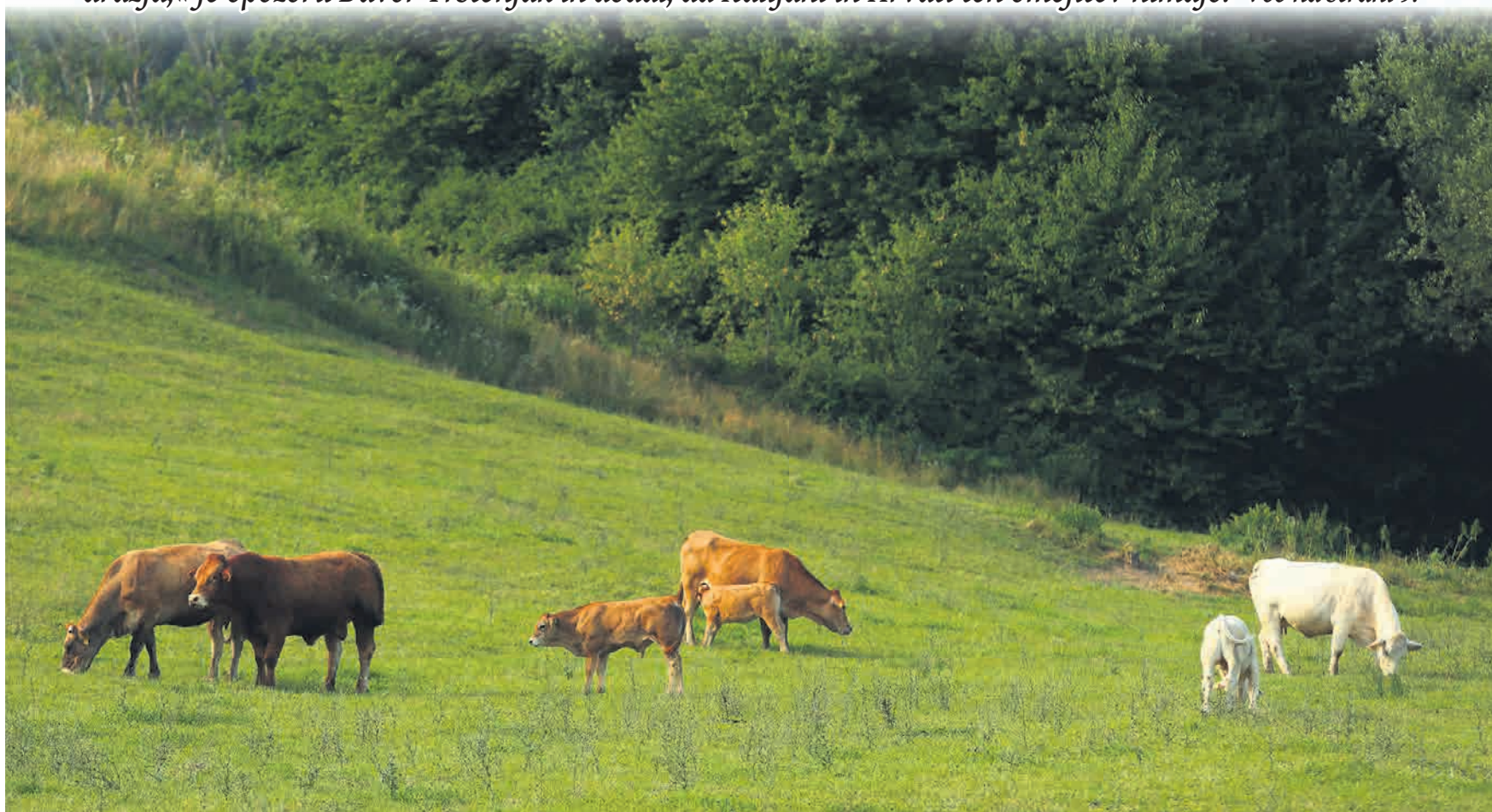

Foto: CG

Aktualno

Podravje • Za kilometer kolesarke 890.000 evrov

➔ Stran 3

Podravje

Središče ob Dravi • Knjižnico bodo morali povečati

➔ Stran 4

Podjetništvo

Kidričevo • Mojstrica slaštic Vesna odprla čokoladnico

➔ Stran 5

V središču

Ptuj • Mesto lepo okrašeno, obiskovalci želijo več dogajanja

➔ Strani 6 in 7

Nove prehranske smernice v Vrtnu Ptuj

Lani več hrane v odpad

➔ Stran 3

Javni zavod Belana z velikimi načrti za leto 2025

Grad Borl obiskalo 20.000 ljudi

➔ Strani 6 in 7

torkova
izdaja

kurentovanje

7.2. – 4.3.2025

KARNEVALSKA DVORANA
CAMPUS SAVA PTUJ

Največji
puštni
karneval
v Sloveniji!

Ptuj, Podravje • V prvih treh dneh leta 2025 se je rodilo deset otrok

Zadnji se je lani rodil Tim, prva letos Maruša

Tudi leto 2024 je bilo za ptujsko porodnišnico izjemno uspešno. Padec števila rojstev na nacionalni ravni se pri njih ni pretirano poznal. Kot zadnji se je lani rodil Tim, leto 2025 pa se je začelo v znamenju deklic: prva je na svet pokukala Maruša, druga Marisa. So pa fantje v prvih dneh tega leta zelo hitro nadoknadili »zaostanek«.

V prvih treh dneh novega leta se je rodilo deset otrok, osem dečkov in dve deklici, kar je za porodnišnico, kot je ptujska, zelo veliko. Na tako spodbudno nadaljevanje tega trenda seveda upajo tudi v prihodnje. Lani se je v Splošni bolnišnici dr. Jožeta Potrča na Ptuj rodilo 898 otrok, kar je sicer nekoliko manj kot leto prej – v zadnjih treh letih so beležili nekaj več kot 900 otrok – a so s statistiko vseeno zadovoljni. Predstojnica ginekološko-porodnega oddelka Damijana Bosilj pravi, da izrazitega padca na srečo ne opažajo, s podatki so – sploh upoštevajoč stanje na nacionalni ravni – zadovoljni: »Še bolj kot s številskimi pa smo zadovoljni, ker nismo imeli kakih

večjih obporodnih komplikacij, kar nas pomirja in dokazuje, da delamo dobro.«

Sprejem za prvorojence v ptujski bolnišnici pripravljajo že vrsto let. Gre za tradicionalni dogodek, s katerim proslavijo pozitivne dogodke in nove začetke življenja. »Vsi otroci, rojeni v naši porodnišnici, so majčkeno naši. Tisti, ki so rojeni na prelomnici leta, pa so vedno malo posebni. Starši se celo leto sprašujejo, v katerem letu bo otrok pokukal na svet, tik pred iztekem starega ali v začetku novega leta,« pravi Bosiljeva.

Zadnji v letu 2024 je na Ptuj na svet pokukal Tim (31. decembra 2024 zvečer), prva je bila letos Maruša. Za obdarovanje

Foto: CG

Prva je na svet pokukala Maruša.

so, kot vrsto let doslej, poskrbeli tako v ptujski bolnišnici kot sponzorji: Mestna občina Ptuj ter podjetja Sava Turizem Ptuj, Tosama in Tenzor.

Leto 2024 v številkah:

- 885 porodov,
- 898 živorojenih otrok,
- 460 dečkov in 429 deklic,
- 5 parov dvojčkov,
- prva se je rodila Maruša, in sicer 1. januarja 2025 ob 6.16,
- druga, Marisa, pa se je rodila 1. januarja ob 14. 54,
- zadnji v letu 2024 je na svet pokukal Tim, ob 18.32.

Uspehi so rezultat timskega dela in strokovnosti

Izjemno ponosna na delo ginekološko-porodnega oddelka ptujske bolnišnice sta tudi direktorica Anica Užmah in strokovni direktor Teodor Pevec. Užmahova je pohvalila delo oddelka; prepričana je, da so spodbudne številke porodov, o katerih poročamo iz leta v leto, rezultat dobrega dela vseh zaposlenih. Tudi Pevec je dodal, da gre za uspehe prav vsem, od čistilke do predstojnice oddelka: »Ta praznik, obdarovanje otrok in mamic, je posledica dobrega dela vseh na oddelku, vsem se zahvaljujemo, da svoje delo tako dobro opravljajo, da je ta dan, ko se srečamo, postal tradicionalen v naši bolnišnici.«

Bosilj je ponovno poudarila, da njihovo delo temelji na strokovnosti, timske

Zanimivost: vedno manj žensk rojeva na hrbtu

V ptujski bolnišnici ponujajo možnost poroda v vseh položajih. Ugotavljajo, da je zadnje čase vedno več rojstev opravljenih, ko je ženska na boku, na vseh štirih, žogi, blazini ... Vedno manj jih rojeva na hrbtu. V zadnjem letu so opazili še porast porodov v vodi, običajno so jih opravili okrog dva odstotka, lani so imeli več kot pet tovrstnih porodov. »Ponudimo vse možnosti rojevanja, tako naravne kot s pomočjo učinkovite analgezije, kot je epiduralna. V zadnjem letu smo dvignili odstotek epiduralne pri porodu. Lajšanje porodne bolečine nekaterim ženskam zelo koristi. Epiduralna analgezija v sodelovanju z anesteziologi je varna in najbolj učinkovita analgezija, to poskušamo integrirati tudi v razmišljanje porodnic. Še vedno pa obstajajo take, ki želijo roditi brez vsega, in prav je tako. Vsaka ženska mora roditi, kot si želi, seveda če vse poteka, kot mora, in je izvedeno pod strokovnim nadzorom,« pravi Bosiljeva.

duhu in prijaznem odnosu do otrok, nosečnic in njihovih partnerjev: »V porodnišnici na Ptuj se ženske počutijo kot doma. Vedno se jim približamo, skušamo delati z občutkom, individualno, veliko poudarka dajemo na spoštovanje njihovih želja, občutkov in doživljanja poroda. Na tem veliko delamo tudi z dodatnimi izobraževanji babic v zadnjem obdobju.«

Dženana Kmetec

Foto: CG

V ptujski porodnišnici so tudi letos poskrbeli za obdarovanje prvih dveh otrok, ki sta se rodila v tem letu, in zadnjega, ki je zaključil leto v ptujski porodnišnici.

Ptuj, Podravje • Zaposleni v različnih komunalnih podjetjih s približno enakimi plačami

Kolikšne so plače zaposlenih v Komunalnem podjetju Ptuj?

Poslovanje Komunalnega podjetja (KP) Ptuj je konec lanskega leta v ptujski politiki dvignilo nemalo prahu. Predmet razprave so bile med drugim plače zaposlenih v KP Ptuj, ki vplivajo tudi na izračun cen obveznih gospodarskih javnih služb (GJS), torej vode in kanalizacije.

»Dejstvo je, da imajo zaposleni opredeljene kolektivne in individualne mesečne stimulacije, najvišji regres ter relativno visoko božičnico oziroma 13. plačo,« je na seji mestnega sveta poudarila svetnica Sonja Žibrat in dodala: »Me veseli, da so plače takšne, niti slučajno tega ne problematiziram in ne želim, da bi bilo predmet debate, da so plače sodelavcev Komunale Ptuj previsoke. Moja dilema gre le v smeri, ali je prav, da so z vsemi stroški dela, ki so nad kolektivno pogodbo, sprejeto v podjetju, obremenjene gospodarske javne službe (torej tisto, kar na položnici plačujejo občani, op. a.). Poraja se vprašanje, ali ne bi bilo prav, da bi se del teh stroškov prevalil na tržne dejavnosti. Nikoli ni bilo govora, da so plače v Komunali Ptuj previsoke, vsekakor pa je tudi izpostavljena dilema popolnoma legitimna.«

Primerjava 12 mestnih občin

In kaj je pokazala primerjava plač? So ptujske res tako visoke, nadpovprečne? S portala Ebonitete smo za vseh 12 mestnih občin zbrali podatke o predlanskih povprečnih plačah zaposlenih v komunalnih podjetjih. Podatki kažejo, da so plače so

Primerjava plač komunalnih delavcev v vseh 12 mestnih občinah je pokazala, da so Ptujčani v zlati sredini. V polovici občin imajo plače višje, v polovici nižje. Res pa je, da imajo delavci Javnih služb Ptuj v primerjavi z delavci Komunale Ptuj v povprečju 340 evrov nižjo povprečno mesečno plačo. Dejstvo pa je, da ne opravljajo enakih dejavnosti. Prav tako Javne službe ustvarijo manj prihodkov, ki so vezani na plačilo položnic občanov.

delavcev v ptujskem KP v zlati sredini; v nekaterih občinah so višje, v drugih nižje. Najvišja povprečna plača je po Eboniteti v Komunali Velenje (2.469 evrov) ter Rižanskem vodovodu – Koper (2.462 evrov). Med višjimi so še plače v javnem podjetju Vodovod-kanalizacija Celje (2.430 evrov) in Kostak Krško (2.387 evrov). Povprečna plača zaposlenih v KP Ptuj je v letu 2023 znašala 2.247 evrov.

Če primerjamo plače komunalnih delavcev v mestnih občinah, so imeli nižje plače od ptujskih v Ljubljani (2.200), Mariboru (2.165), Kranju (2.145), Murski Soboti (2.090) in Novem mestu (2.069 evrov). V šestih podjetjih v mestnih občinah je bila tako povprečna mesečna bruto plača višja od ptujske, v petih nižja.

V regiji najbolj plačani v Slovenski Bistrici

Plače zaposlenih v KP Ptuj tudi niso bile najvišje v spodnjepodravski regiji. Zelo podobne, sicer za cela dva evra višje, so povprečne plače delavcev v Komunali Slovenska Bistrica. Nižje plače od ptujskih so imeli delavci Komunale Ormož (2.132 evrov), Javnih služb Ptuj (1.904 evre) in Čistega mesta Ptuj (1.789 evrov). Struktura dejavnosti v komunalnih podjetjih je sicer zelo različna. Pri zbranih podatkih za mestne občine smo primerjali tista podjetja, ki se vsa ukvarjajo z distribucijo pitne vode in kanalizacijo. Nekatera podjetja imajo pod svojim okriljem še ravnanje z odpadki, vzdrževanje občinskih cest, par-

Foto: CG

Povprečna mesečna plača v Komunali Slovenska Bistrica je v letu 2023 znašala 2.249 evrov, v Komunali Ptuj dva evra manj in v Komunali Ormož 2.132 evrov.

kirišč, parkov, pogrebno in druge dejavnosti. Razlika je tudi v lastništvu. Nekatera so v celoti občinska, torej javna, druga zasebna.

Dvig plač v štirih letih do 500 evrov

Primerjava podatkov je med drugim pokazala, da so se plače komunalnih delavcev v preteklih štirih letih dvignile tudi

do 500 evrov. V Komunali Slovenska Bistrica je denimo od leta 2020 povprečna mesečna bruto plača s 1.818 zrasla na 2.249 evrov. V Komunali Ptuj je bila leta 2020 povprečna plača 1.786, v Komunali Ormož 1.740 in v Javnih službah Ptuj 1.613 evrov. Podobna rast plač, v razponu med 300 in 500 evri, je bila več ali manj v vseh komunalnih podjetjih, za katere smo na portalu Ebonitete pregledali podatke.

Mojca Zemljarič

Ptuj • V Vrtcu z uvajanjem zdrave prehrane in spremembo obrokov sledijo smernicam

Lani več hrane v odpad

Vrtec Ptuj pri uvajanju novih prehranskih smernic ni naletel na večje ovire, čisto brez težav pa seveda tudi ne gre. Čeprav prilagajanje novim okusom zahteva potrpežljivost, otroci že kažejo napredek. »Z doslednostjo in pozitivnim pristopom bomo poskušali dokazati, da lahko zdrava prehrana postane del vrtčevskega vsakdana,« je prepričana ravnateljica Mateja Lobenwein, ki hkrati priznava tudi, da se je lani količina bioloških odpadkov povečala za približno 10 odstotkov.

V vrtcu so s tem šolskim letom začeli še bolj dosledno slediti novim prehranskim smernicam. Pri uvajanju novih jedi so se srečali z začetnimi izzivi, saj otroci nekaterih okusov niso vajeni. Na jedilniku je več polnozrnatih izdelkov, obogatitih žitaric, stročnic, pripravljenih namazov in sezonske zelenjave. Ukinili so paštete in hrenovke, namesto katerih sedaj ponujajo kakovostnejše mesne izdelke, kot so telečje hrenovke in kuhan pršut. Nekateri jedi, kot sta ajdova kaša in riž, kombinirajo, da otroci lažje sprejmejo nove okuse.

»Naše kuharice same pripravljajo čokoladno-lešnikov namaz namesto Nutelle, pa razne mesne in druge namaze. Naša želja je, da se v čim večji meri izognemo hitro pripravljeni in predelani hrani,« je povedala sogovornica.

Nepriljubljeno sladko zelje

Trenutno je med otroki manj priljubljeno sladko zelje, a z vztrajnostjo in ponavljanjem lahko postane priljubljen obrok. Praksa kaže, da bodo otroci ob peti priložnosti morda že z veseljem pojedli jed, ki so jo sprva zavrnili. »Naša naloga je, da nove prehranske smernice, ki so bile sprejete na nacionalni ravni, spravimo v življenje. Ključ do uspeha so strokovni delavci, ki znajo otroke motivirati, da spoznajo nove okuse in jih sprejmejo kot del svoje

Štiri tone odvržene hrane mesečno

Vrtec Ptuj na mesečni ravni v povprečju pridelal okoli 3,8 tone biološkega odpada, kar je približno pet kilogramov na otroka. Mesečni strošek za odvoz bioloških odpadkov pa znaša približno 500 evrov. Te številke so bile pred leti precej višje, saj so hrano naročali bolj okvirno, kar je vodilo v večje količine neporabljene hrane. Z izboljšanjem načrtovanja prehrane jim je v zadnjih dveh letih uspelo zmanjšati količino odpada in optimizirati stroške. Vrtec je z dobro načrtovano nabavo in pripravo hrane strošek prehrane na otroka znižal s tri na dva evra. V biološkem odpadu je sedaj večinoma samo hrana, ki so jo otroci dobili na krožniku, vendar je niso pojedli. »Odgovorno je, da naročiš toliko hrane, kolikor se je poje. Posledično je manj biološkega odpada in nižji stroški,« je pojasnila ravnateljica Mateja Lobenwein.

Vrtec Ptuj se trudi otroke navajati na bolj zdravo prehrano.

prehrane. Če bomo mi prehrano samo pripravljali, otroci pa je ne bodo niti poskusili, vse te novosti nimajo prav nobenega smisla,« je poudarila Lobenweinova.

Majhni otroci hitreje sprejemajo nove okuse kot večji

Uvajanje novih prehranskih smernic po njenih besedah zahteva čas, potrpežljivost in osredotočenost na postopno privajanje otrok na nove okuse. V primerjavi z osnovnimi šolami so vrtci na tem področju v prednosti, saj predšolski otroci lažje sledijo odraslim kot

Foto: CG

Zdrava prehrana lahko s pravo motivacijo strokovnih delavk postane del vrtčevskega vsakdana.

vzorom. Prav tako manj pogosto izražajo odpor do sprememb in so bolj dovzetni za sledenje vzorcem. Izbirčnost, ki jo otroci prinesejo iz družinskega okolja, se pogosto zmanjša zaradi skupinske dinamike. Otroci, ki opazujejo prijatelje, kako uživajo ob določenih jedeh, slej ko prej poskusijo in tudi sami sprejmejo nove jedi. Z uvedbo novih prehranskih smernic so sicer zaznali okoli 10-odstotno povečanje bioloških odpadkov, saj otroci določenih jedi sprva ne pojedjo. A z analizo poročil, ki jih vsakodnevno pripravljajo vodje enot, optimizirajo količine pripravljene hrane. Na primer: zelje, ki ga otroci nimajo preveč radi, pripravljajo v manjših količinah, medtem ko priljubljene jedi, kot so mlinci, ustrezno povečajo. Ta pristop omogoča zmanjšanje odpadkov in stroškov.

Kosilo dve uri in pol prej, dopoldanske malice ni več

Vrtec Ptuj je ob uvajanju novih prehranskih smernic hkrati spre-

menil tudi čas kosila. Namesto prejšnjega časa od 13.30 do 14. ure zdaj kosilo poteka med 11. in 11.30. Spremembo so uvedli na željo vodstva, saj se je močno spremenil dnevni ritem staršev. Okoli 20 odstotkov jih namreč po otroke prihaja že pred drugo uro popoldne, kar je pomenilo, da otroci niso mogli v miru jesti glavnega obroka.

Po tehtnem premisleku so zajtrk premaknili pol ure naprej, torej na osmo uro, dopoldansko malico pa ukinili. Prejšnji čas kosila je po mnenju Lobenweinove predstavljal večje varnostno tveganje, saj so se med kosilom pogosto odpirala in zapirala vrata. To bi lahko izkoristil kateri izmed otrok in nenamerno zapustil prostor. Po spremembah so strokovne delavke poročale, da so otroci zdaj kosilo pojedli v miru in brez motečih dejavnikov. Od 105 strokovnih sodelavk so 103 prepoznale spremembe kot zelo pozitivne, saj so se otroci počutili bolje, delo pa so veliko bolj in lažje organizirale.

Estera Korošec

Markovci • Letos začetek gradnje kolesarske steze do Borla

Za kilometer kolesarke 890.000 evrov

Letos se bo končno začela izgradnja kolesarske steze ob glavni cesti Stojnci-Borl (to bi se moralo zgoditi že pred dvema letoma). Glavni investitor, Direkcija RS za infrastrukturo, je zagotovil potrebna sredstva za izvedbo naložbe. Izbran je bil izvajalec del, Cestno podjetje Ptuj. V projektu sodelujeta občini Markovci in Gorišnica, saj kolesarska steza poteka skozi obe občini.

Po pojasnitvah Direkcije RS za infrastrukturo se je gradnja projekta prestavila zaradi rekonstrukcije mostu čez reko Dravo, ki se je lani uspešno zaključila. Občina Markovci je v projektu udeležena v delu predstavitev primarnega vodovodnega omrež-

ja, ki poteka v trasi kolesarske steze, in v delu pokritja stroška izgradnje prehoda za pešce v Stojncih pri križu. Skupna vrednost vseh pogodbenih del znaša približno 890.000 evrov, pri čemer bo občina Markovci prispevala približno 172.000 evrov

za prestavitve vodovodnega omrežja. Vsa potrebna zemljišča za gradnjo kolesarske steze so po pojasnitvah občine že pridobljena, kar pomeni, da ni več ovir za začetek gradnje, ki je predvidena v začetku letošnjega leta. Med gradnjo bodo občasno zaprti deli ceste, zato prosijo uporabnike ceste, predvsem lastnike kmetijskih zemljišč, za razumevanje. V času gradnje bo dostop do kmetijskih zemljišč otežen, zato bo občina izvajalca pozvala, da večji del zemeljskih del zaključi pred začetkom spomladanskih kmetijskih opravil.

Projekt obsega izvedbo enostranske dvosmerne kolesarske steze v dolžini 1.000 metrov ob levi strani državne ceste, vključno s površinami za pešce na območju križišča v naselju Stojnci in križišča pri mostu čez reko Dravo (Borl) ter z ustreznimi prehodi čez regionalno cesto. Na območju kolesarske steze bodo urejeni dostopi do kmetijskih zemljišč, cestna razsvetljava ter ustrezna horizontalna in vertikalna prometna signalizacija. V sklopu projekta bo zamenjan tudi obstoječi vodovod.

EK

Foto: CG

V kratkem naj bi se začela izgradnja kolesarske povezave od Stojncev do Borla.

Ptuj • Pripravljajo dokumentacijo za leto 2026

V načrtu prenova Mestne hiše

Tudi letošnje leto z vidika investicij na Ptuj ne bo optimalno, je pa v letu 2026 v načrtu kar nekaj naložb. Izvedba večine je odvisna od uspešnosti pri pridobivanju evropskih sredstev. Ena takih je načrtovana obnova Mestne hiše.

Foto: CG

Če bodo uspešni, bo obnova stavbe celovita.

V dopolnjenem predlogu proračuna za leto 2025, ki so ga mestni svetniki potrdili, so med drugim več sredstev rezervirali za obnovo Mestne hiše. Postavko so povišali na 66.000 evrov, kar naj bi zadostovalo za izdelavo projektne dokumentacije. Na mestni občini Ptuj upajo in si želijo, da bo gradnja stekla v letu 2026. Izvedli bi jo s pomočjo nepovratnih evropskih sredstev, iz mehanizma CTN. Ptujski magistrat je potreben temeljite obnove. Zamenjati bi bilo

treba streho s celotnim ostrešjem, urediti fasado in dvigalo, stavbno pohištvo, preurediti dvorišče ... Predvidoma pleti letos naj bi oddali celotno dokumentacijo s prijavo na pristojno ministrstvo.

V praznih prostorih, kjer je bila do nedavnega poslovalnica Telekom, bodo uredili novo sejno sobo, prioritarno za seje mestnega sveta, sočasno pa bo služila tudi kot večnamenski prostor, ki ga bodo oddajali. Časovnica še ni znana.

DK

Ptuj • Štirje aneksi za OŠ Mladika zaradi nepredvidenih del in povišanja cen

Gradbincu 118.000 evrov več od pogodbene vrednosti

Nadzorni odbor Mestne občine Ptuj je pregledal investicijo prizidave z rekonstrukcijo in energetske sanacije Osnovne šole Mladika. Izbrani izvajalec, ki je ponudil najnižjo ceno za gradbeno-obrtniška dela, Cestno podjetje Ptuj, naj bi svoj del na podlagi ponudbe izvedel za 1,58 milijona evrov. Končna vrednost po štirih aneksih je bila za dobrih sto tisočakov višja.

1.587.510 evrov (z davkom) je znašala pogodbena vrednost za drugo fazo prenove OŠ Mladika, pogodba je bila podpisana februarja 2021. Na razpis, decembra 2020, se je prijavilo kar 12 podjetij iz vseh koncev države, od Ljubljane do Kopra in Gornje Radgone. Izbrano kot najcenejše, z najnižjo ponudbo, je bilo domače Cestno podjetje Ptuj. »Pri izvedbi nadzora so člani ugotovili nekaj pomanjklivosti ali nepravilnosti in predlagali izboljšave oziroma ukrepe,« je med drugim navedeno v dokončnem poročilu o opravljenem nadzoru.

So prvi aneks podpisali neupravičeno?

Februarja 2022 je bil podpisan prvi aneks, najvišji med vsemi štirimi, znašal dobrih 59 tisočakov (brez davka), za tako imenovana nepredvidena dela. To je bilo izvajalcu odobreno, čeprav je to bilo, kot so sprva trdili nadzorniki, neupravičeno. V 5. členu pogodbe je namreč zapisano, da izvajalec izrecno potrjuje, da je imel možnost ogleda objekta in s tem se je

lahko seznanil z vsemi možnimi deli na objektu, ki je predmet javnega naročila: »Seznanil se je tudi s projektno dokumentacijo, v prilogah so detaljne ocene del iz projektno dokumentacije. Izvajalec se vnaprej odpoveduje vsakršnemu zahtevku iz naslova nepredvidenih del. Izvajalec se zavezuje, da bo vse nepredvidene storitve pokrival sam.« Glede na to določilo so nadzorniki najprej menili, da je plačilo 59.062 evrov zaradi nepredvidenih del neupravičen strošek. »Če gre za neizvedljiv člen, predlagamo, da se v prihodnje ustrezno preoblikuje člen v pogodbi,« so še zapisali.

Nadzorniki z napačno interpretacijo 5. člen pogodbe

Na občini so na navedbe nadzornikov in pomisleke o (ne)upravičenosti kritja nepredvidenih stroškov odgovorili, da določilo 5. člena pogodbe sicer resda navaja, da je izvajalec imel možnost ogleda objekta in seznanitve z vsemi potrebnimi deli za izvedbo, a da se ta določba nanaša na nepredvidene

Foto: CG

Ponudnik z najnižjo ceno po vseh podpisanih aneksih morda sploh ni bil več najcenejši.

pogoje za delo, s čimer so mišljene npr. transportne poti, dostopi itd.

»Izvajalec torej ni upravičen zahtevati dodatnega plačila zaradi (morebitnih težkih) pogojev za delo, saj se je s slednjimi moral seznaniti ter se je odpovedal kakršnimkoli zahtevkom iz tega naslova. Pri tem pa niso zajeta nepredvidena dela, ki ne izvirajo iz vnaprej znanih pogojev za delo, temveč iz sfere naročnika ali okoliščin, ki jih ni bilo mogoče vnaprej

predvideti,« so razloge, da so izvajalcu ugodili in mu krili nepredvidena dela z aneksom, argumentirali na MO Ptuj.

Po pregledu odzivnega poročila so se z argumenti strokovnih služb MO Ptuj strinjali tudi nadzorniki in zapisali, da določila pogodbe v tem primeru vendarle niso bila kršena.

Še trije aneksi

Junija 2022 je bil podpisan drugi aneks za dobrih 34.000 evrov.

V tem primeru je bila razlaga izvajalca, da so se cene od podpisa pogodbe spremenile za več kot 10 odstotkov. Naročnik je izvajalcu priznal to razliko, nad 10 %, nepredvidenih del pa ne več. Na občini so pojasnili, da je bil aneks upravičen, nadzorniki pa so predlagali, da se v prihodnje vključi tekst v pogodbo člen, v katerih primerih se smejo popravljati cene: »Torej na podlagi inflacije, dviga povprečne cene gradbene-

ga materiala ipd. Predlagamo, da se v pogodbo vključi tudi člen, ki ščiti naročnika v primeru nižanja cen na trgu na področju predmeta pogodbe za več kot 10 %. Povišanje cen je v skladu s preglednico podražitev na podlagi indeksov razlik v ceni po vrstah gradnje. Glede na preglednico in podana dodatna pojasnila naročnika, MO Ptuj, je aneks delno upravičen.«

Kasneje sta bila podpisana še dva skromnejša aneksa, skupaj v višini dobrih deset tisočakov.

Tudi v tem primeru so podražitev upravičevali z nepredvidenimi deli in povišanji cen.

Končne ugotovitve nadzornikov

Nadzorniki so predlagali, da se v prihodnje vključi tekst v pogodbo, v katerih primerih se smejo spreminjati cene ter še: »Teksti naj bodo napisani tako, da bodo izvedljivi za izvajalca in sprejemljivi za naročnika. Neupoštevanje določil pogodbe pomeni kršitev pogodbe in posledično možno oškodovanje občinskih sredstev.«

Poročilo o nadzoru so pripravili člani ptujskega nadzornega odbora v sestavi Janko Čuš, Dijana Alibačič in Dušan Kričej.

Dženana Kmetec

Gorišnica • Svetniki soglasno potrdili oba proračuna

Občina (še) ohranja subvencijo omrežnine

Gorišniški svetniki so na zadnji lanski seji soglasno sprejeli predloga proračuna za leti 2025 in 2026, ki znašata vsak po sedem milijonov evrov. Oba so podrobneje obravnavali tako na odborih kot skupnem kolegiju, zato ni bilo potrebe po dodatni razpravi. Po besedah Kolarja večjih sprememb v primerjavi z osnutkom ni bilo.

Odbor za gospodarstvo je v nadaljevanju seje predlagal ukinitve občinske subvencije za omrežnino, povezano z odvajanjem in čiščenjem komunalnih ter padavinskih voda ter oskrbo s pitno vodo. To bi pomenilo višje zneske na položnicah za občane. Peter Bezjak je ukinitvi nasprotoval in predlagal ohranitev subvencije do izteka obstoječih elaboratov, kar je občinski svet tudi potrdil.

Nižje cene za odvoz smeti

Svetniki so med drugim potrdili tudi nove cene za odvoz komunalnih odpadkov. S prihodom novega koncesionarja naj bi se stroški odvoza smeti znižali za približno 15

%. Župan je poudaril, da se sicer za občane ne bo prav nič spremenilo, zbirne posode ostajajo enake.

Na seji so obravnavali tudi razrešitev dosedanjega predsednika NO Slavka Visenjaka, ki je zaradi osebnih razlogov odstopil. Za novo članico so imenovali Moniko Firbas.

Župan je ob koncu seje podal nekaj ključnih informacij o aktualnih projektih v občini. Poudaril je, da je izgradnja kanalizacije in ureditev ceste v Zamušanih v zaključni fazi, asfaltiranje pa je predvideno v kratkem. Opozoril je na možnost poledice na odseku mimo gozda, kjer zaradi poškodovanega osnovnega sloja ne smejo posipavati soli.

Svetnike je seznanil tudi s postopki za dograditev vrtca. Dela

naj bi se začela spomladi, končala pa v drugi polovici leta 2026. Dotaknil se je tudi okrasitve občine in pohvalil organizacijo dogodkov ob koncu lanskega leta. Svetnik Milko Štručl je predlagal, da bi v prihodnje razmislili še o osvetlitvi cerkve.

Milan Černesl pa je izpostavil pomembno vprašanje glede obremenitve lokalnih občinskih cest zaradi gradnje povezovalne ceste Ormož–Markovci. »Upam, da imamo zagotovilo, da sanacija poškodovanih lokalnih cest ne bo bremenila občinskega proračuna,« je dejal. Kolar je v odgovoru pojasnil, da mora v tem primeru za sanacijo poškodovanih lokalnih cest poskrbeti izvajalec del.

Estera Korošec

Foto: Arhiv občine

Tako svetniki kot župan so bili zadovoljni z okrasitvijo centra občine.

Središče ob Dravi • Načrti in obveze občine v letu 2025

Knjižnico bodo morali povečati

Središki občinski svetniki so konec minulega leta potrdili proračun za leto 2025, ki je tako na prihodkovni kot odhodkovni strani težak dobre štiri milijone evrov. Seznanili pa so se tudi z odločbo kulturnega ministrstva, ki zahteva povečanje prostorov središke krajevne knjižnice.

Foto: Knjižnica Ormož

Krajevno knjižnico v Središču ob Dravi bodo morali povečati.

Med letošnjimi velikimi naložbami občine je urejanje poslovne cone Lipje, za kar so predvideli kar dobrega pol milijona evrov, pri čemer računajo na 450.000 evrov državnega sofinanciranja, dobrih 71.000 evrov pa bodo dodali iz proračuna. Levji delež naložbenega denarja je predviden še za urejanje kolesarske povezave Ormož–Središče ob Dravi, ki naj bi po proračunskih dokumentih zahtevala 665.000 evrov, naslednje leto (2026) pa še 680.000 evrov. Tudi za to naložbo je predvideno evropsko sofinanciranje v višini 320.000 evrov, dobrih 56.000 evrov naj bi dodal državni proračun, lastna sredstva občine pa naj bi se gibala okrog 253.000 evrov. Podobna finančna konstrukcija velja tudi za leto 2026. Za izgradnjo

atletske steze je v proračunu za letos rezerviranih 463.000 evrov, t. i. »zeleni projekt« ureditve središča občine pa je zamaknjen v leto 2026. Za cestno vzdrževanje je načrtovanih dobrih 120.000 evrov, svetniki pa so potrdili tudi višino enkratne finančne spodbude za dijake in študente v šolskem letu 2024/25, ki znaša 200 evrov.

Seznanili so se tudi z dopisom direktorice ormoške knjižnice Milice Šavara, ki jim je predložila, da po pregledu stanja vseh knjižnic, ki ga je lani opravila Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana, prostori knjižnice v Središču ob Dravi ne ustrezajo pravilniku o minimalnih prostorih. Po domače: prostori krajevne knjižnice so premajhni. Ker središka knjižnica spada pod

okrilje ormoške knjižnice Franca Ksavra Meška, je negativno mnenje ministrstva za kulturo za opravljanje knjižnične dejavnosti zaradi neizpolnjevanja pogojev prejela seveda osrednja knjižnična ustanova.

Omenjeno ministrstvo je vodstvu ormoške knjižnice zato z odločbo naložilo, da mora v treh mesecih pripraviti načrt, kako bodo težavo rešili, nato pa v roku treh let tudi dejansko povečati neto prostore v središki krajevni knjižnici. Mimogrede, krajevni knjižnici v Ivanjkovcih in v Svetem Tomažu prostorske pogoje izpolnjujeta. Minimalna površina za središko krajevno knjižnico mora po pravilih znašati 80 m², trenutno pa knjižnica deluje na 60 m².

Ur

Cirkovce • V kraju zaživela čokoladnica

Vesna je mojstrica čokoladnih sladic

Vesni Petje se je pred mesecem dni izpolnila dolgoletna želja. Odprla je svojo čokoladnico. Majhne butične trgovinice s sladkimi dobrotami so sicer značilnejše za mestna okolja, zato je Vesnina, ki je na podeželju, še toliko bolj posebna. Odziv domačinov in obisk strank sta nad pričakovanji, je poudarila 43-letnica, ki se je z odprtjem svoje čokoladnice podala na pot samostojne podjetnice.

Vesna je po poklicu konfekcijski tehnik. Šivanje je bilo v družini vedno prisotno, je dejala. »Rada sem šivala, ko sem se vpisovala v srednjo šolo, me je ta poklic zelo pritegnil.« Vseskozi ji je bila zelo blizu tudi peka; torte so bile tiste, ki jih je ustvarjala z veliko ljubeznijo. »Zelo sem jih dodelala. Zanimivo mi je bilo izdelovanje figuric, izpopolnila sem se v okraševanju tort s tičino maso.« Čeprav ni imela slaščičarskega poklica, se je želela v tej dejavnosti zaposliti. A brez izobrazbe službe v slaščičarstvu ni mogla dobiti, zato je ponovno sedla v šolske klopi in pri tridesetih pridobila poklic slaščičarke. Potem za službo v slaščičarstvu ni bilo nobene ovire več. Izkusila je delo v majhnih slaščičarnah in večjih slaščičarskih obratih. »Tako sem spoznala butično izdelavo slaščic z omejenimi serijami izdelkov in večjo, industrijsko proizvodnjo.«

Delo s čokolado jo je povsem prevzelo

Med delom v slaščičarstvu so njeno pozornost pritegnile čokoladne slaščice. »Sprva sem se delu s čokolado izogibala, imela sem občutek, da je zahtevno in se mi lahko hitro kaj ponesreči. Kasneje, ko sem to delo izkusila sama, sem ugotovila, da mi je pisano na kožo. Po nekaj letih dela v slaščičarski dejavnosti sem se lani odločila za samostojno podjetniško pot in konec novembra, tik pred adventnim časom, v Cirkovcah odprla čoko-

Foto: MZ

Izdelava slaščic je bila Vesni Petje vedno ljuba. Veselje do peke in oblikovanja slaščic nosi v sebi od otroških dni, ko je pri peki občudovala babico in si zapisovala njene recepte.

ladnico. Smo v prostorih nekdane pošte, ki so sicer majhni, a za trenutno dejavnost zadostujejo. Ponudbo slaščic sem skrbno pripravila že pred otvoritvijo in ocenjujem, da smo dobro začeli,« je dejala slaščičarska mojstrica. Dodala je, da jo najbolj veseli izdelava barvnih, pisanih pralinejev. »Pri nas so pralineje različnih oblik in barv. Izdelujem jih iz temne, mlečne in bele ter iz rubi čokolade, ki je naravno roza barve. Oblikujem raznorazne čokoladne izdelke, posipane, polnjene ... Meni najljubša je pasijonkin praline, stranke pa zelo rade posegajo po oblitem sadju ter oreščkih. Veliko novega sem se naučila o čokoladi, zdaj me je delo z njo povsem prevzelo. Zjutraj pečem tudi francoske rogličke, cimetove polže, čokola-

dne žepke, to je v ponudbi vsako jutro, v celoti pa vse pripravim sama, od testa naprej.«

Po šoli se naokrog oglasijo otroci

Vesnin delovnik se začne ob sedmih zjutraj in traja do večera, čeprav je prodajalna odprta do 17. ure. »Vedno ostane kaj za počistiti ali pripraviti za naslednji dan. Odpiram ob devetih, vendar je treba prej pripraviti testo za rogličke, da vzhaja; rogličke potem še spečem. Delam sama, občasno mi na pomoč priskočita mož Marjan in hči Glorija.« Vesnine čokoladice in pralineje so kupovali za praznična darila, v čokoladnici pa se radi posladkajo tudi otroci, ko gredo

iz šole. »Vedno imam pripravljen degustacijski krožnik, kjer si vzamejo kakšen praline. Ali pa si tudi kaj kupijo. So dobrodošli in vesela sem, da pridejo.« Odziv okolice na odprtje čokoladnice je po besedah Petjeve izjemen, krasen. »Vaščani so veseli, da smo prisotni. Pogosto nas obiščejo, poskušajo, kupijo naše izdelke in se radi vračajo.« Prvi dnevi poslovanja kažejo dobro, Vesna si želi, da tako ostane v prihodnje. Da bi postala prepoznavnejša, bi se želela predstaviti na katerem od sejmov, načrtuje pa tudi vzpostavitev prodaje po spletu. S peko tort se ne ukvarja več, saj zanjo niti nima prostora. Svoje delo v čokoladnici je osredotočila na izdelavo pralinejev in rogličkov.

Mojca Zemljarič

Podravje • Zakon o dolgotrajni oskrbi

Na CSD prve vstopne točke

V okviru zakona o dolgotrajni oskrbi, ki se je začel postopno izvajati januarja lani, bodo na centrih za socialno delo (CSD) z januarjem vzpostavljene vstopne točke, kjer bodo ocenili upravičenost prosilca do storitev dolgotrajne oskrbe. Izdelali pa bodo tudi osebni načrt storitev zanj.

Foto: arhiv Svet24

Zakon o dolgotrajni oskrbi je kot prvo pravico uvedel oskrbovalca družinskega člana. Letos pa ji bodo sledile tudi druge. Tako bodo od 1. julija na voljo pravice do dolgotrajne oskrbe na domu, do e-oskrbe in do storitev za krepitev in ohranjanje samostojnosti. S 1. decembrom pa bodo na voljo še pravice do celodnevne dolgotrajne oskrbe v instituciji, do dnevne dolgotrajne oskrbe in do denarnega prejemka.

Socialno zavarovanje za dolgotrajno oskrbo bo steklo s 1. julijem, ko bodo delavci, delodajalci in upokojenci začeli plačevati prispevek za dolgotrajno oskrbo. Zaposleni in delodajalci bodo plačevali en odstotek od bruto plače, upokojenci pa en odstotek od neto pokojnine. Tisti, ki so hkrati delavci in delodajalci, bodo plačevali dva odstotka bruto plače.

Na ministrstvu za solidarno prihodnost se ne bojijo, da bo za izvajanje zakona o dolgotrajni oskrbi na voljo premalo kadra. Zakon o začasnih ukrepih za boljše kadrovske in delovne pogoje ter zmogljivosti pri izvajalcih socialnovarstvenih storitev in dolgotrajne oskrbe, ki ga je DZ sprejel poleti, je namreč predvidel več ukrepov za zadržanje obstoječega kadra in za privabljanje novega.

Delo v domovih za starejše bo po pričakovanjih ministrstva bolj privlačno tudi zaradi plačne reforme, ki se bo začela uveljavljati z našim dnem. Prinesla bo namreč višje osnovne plače.

Na ministrstvu si poleg višjih plač za zaposlene prizadevajo tudi za krepitev mreže domov za starejše. Medtem ko so lani izvedli investicije v vrednosti 19,3 milijona evrov in odprli 11 novih objektov, je v letošnjem letu v proračunu za ta namen predvidenih 41 milijonov evrov. To bo po oceni ministrstva omogočilo zaključek sedmih in začetek dodatnih 17 projektov.

Sta

Kidričevo • V Talumu letos nova tovarna rondelic

Testni zagoni že potekajo

V kidričevskem Talumu, ki je lani praznoval 70 let poslovanja, so na pragu zagona ene od najpomembnejših proizvodnih linij, ki bo v veliki meri krojila prihodnost tovarne. Predvidoma v prvi polovici leta bodo zagnali stroje in orodja za proizvodnjo rondelic, ki trenutno veljajo za najbolj donosni produkt v Talumovi poslovni skupini.

Rondelice so nizki valji oziroma malo debelejši krogci iz aluminija, iz katerih med drugim proizvajajo embalažo (doze in tube) za kozmetično, farmacevtsko in prehrabno industrijo. Talum je že danes največji razvijalec in proizvajalec rondelic na svetu, s širitvijo proizvodnje bo svoj tržni položaj v tem segmentu bistveno okrepil. Cilj podjetja je na letni ravni 80.000 ton proizvodnje. »S tem dosežkom in še mnogimi drugimi nagrajujemo trud sodelavcev in zagotavljamo perspektivo podjetju ter tlakujemo pot za doseganje nadpovprečne dodane vrednosti,« je ob praznovanju lanskega jubileja poudaril predsednik uprave Marko Drobnič.

Projekt tudi rezultat lastnega znanja

Dodatne proizvodne kapacitete so namestili v nekdanjem obratu livarskih zlitin, livni stroj 4. generacije pa je rezultat Talumovega znanja in inovacij. Stroj so namreč projektirali in izdelali sodelavci poslovne enote Servis in inženiring. Dobavitelj opreme za valjanje in navijanje traku je nemško

Foto: CG

Talum, na čelu katerega je predsednik uprave Marko Drobnič, bo z modernizirano in nadgrajeno proizvodnjo rondelic položaj vodilnega proizvajalca v svetovnem merilu še okrepil.

podjetje Andritz Metals, ki pomaga tudi pri zagonu linij. Za vgradnjo tehnoloških temeljev za nove proizvodne linije so poskrbeli sodelavci ptujskega gradbenega podjetja GP Projecting.

Talumovi sodelavci poskusne zagone linije in testiranja izvajajo od lanske jeseni, nazadnje so decembra uspešno odlili trak, širok 40 centimetrov, januarja jih čaka litje 60-centimetrov. »S tem bomo prešli v

zaključno fazo testiranja linije in njen prevzem,« so pojasnili v podjetju in dodali, da bodo z novimi stroji zmogli proizvajati najzahtevnejše produkte. »Prišli bomo do razvojnega potenciala, ki ga želimo izko-

ristiti in na trgu ponuditi rondelice, ki jih drugi ne zmorejo proizvesti. Sodelavcem, ki so pri projektu sodelovali, velja zahvala, saj gre za pomemben mejnik v nadaljnjem razvoju naše proizvodnje.«

Okrepili bodo tudi proizvodnjo drogov

Hkrati v Talumu teče še en pomemben projekt, gre za prestrukturiranje programa drogov, da jih bodo lahko na letni ravni ponovno prodajali v obsegu 60.000 ton. »Oba projekta bosta končana v letu 2025, tovarni bosta dala nov zagon in energijo za naprej,« je pojasnil Drobnič. Dodal je, da je Talumova konkurenčna prednost v razpršeni strukturi programov in panog. »Evropski trg je v obdobju velikih sprememb. Po očiščenju bomo ostali tisti, ki bomo globalno konkurenčni. Zato je naše osredotočanje na avtomatizacijo in robotizacijo livarskih procesov ter usmerjanje v razvoj kompleksnejših ulitkov in sklopov, ki imajo višjo dodano vrednost, edino smiselno. Za celotno skupino velja izpostaviti pomen lastne tehnološke, inženirske, metalurške in okoljske storitve, ki smo jo skozi zgodovino znali zadržati in okrepiti do te ravni, da lahko sedaj lastno znanje tržimo tudi navzven, hkrati pa kupcem naših izdelkov zagotavljamo odlično uporabniško izkušnjo. Tudi vsi podporni procesi in storitvene družbe so pomemben kamenček v mozaiku naših procesov.«

Mojca Zemljarič

Cirkulane • Javni zavod Belana z velikimi načrti za leto 2025

Grad Borl obiskalo 20.000 ljudi

Cirkulanski svetniki so na zadnji seji občinskega sveta potrdili direktorico Javne-ga zavoda Belana Cirkulane. To funkcijo so za obdobje petih let zaupali dosedanji vršilki dolžnosti Moniki Klinc.

Navzoči so se strinjali, da je zavod v prvih mesecih dosegel izjemne rezultate, ki vključujejo vzpostavitev grajske kavarne in recepcije, organizacijo dogodkov ter privabljanje obiskovalcev. Monika Klinc se je ob imenovanju zahvalila za izkazano zaupanje in poudarila pomen sodelovanja z lokalno skupnostjo ter nadaljnje-ga povezovanja z lokalnimi ponudniki. Med drugim je na kratko predstavila delovanje zavoda od sredine aprila do konca novembra 2024. V tem obdobju so na gradu organizirali približno 25 različnih prireditev, in sicer koncerte, gledališke predstave, delovna srečanja in študijske ture. Uredili so tudi vse potrebno za izvedbo tako civilnih kot cerkvenih poročnih obredov. Po besedah Klinčeve so bili vsi dogodki v viteški dvorani, ki lahko sprejme največ 250 obiskovalcev, zelo dobro obiskani.

V prvem letu brez občinske pomoči ne bi šlo

Zavod je sicer v letu 2024 privabil skupno približno 20.170 obiskovalcev. Grajsko kavarno je obiskalo 12.300 ljudi, koncerti pa so pritegnili 2.660 obiskovalcev. Izvedli so tudi okoli 50 turističnih vodenj. V prvih mesecih odprtja gradu je bilo med obiskovalci zelo malo tujcev, so pa med njimi prevladovali mladi

iz sosednje Hrvaške. Zato zavod načrtuje povečanje promocijskih aktivnosti, ki bodo usmerjene v privabljanje obiskovalcev iz sosednjih držav in širše Slovenije. Pri vstopninah, katerih skupno število je doseglo 5.213, je bilo razmerje obiskovalcev zanimivo: več kot polovica je bilo upokojencev, 29 odstotkov odraslih, 17 odstotkov otrok, medtem ko so družine predstavljale štiri odstotke.

Prihodki Javnega zavoda Belana so do konca novembra 2024 znaša-

li 170.000 evrov, pri čemer je Občina Cirkulane za delovanje zavoda namenila dobrih 91.000 evrov. Odhodki pa so po javnih podatkih znašali 97.000 evrov. Brez občinskega sofinanciranja bi JZ posloval negativno (za približno 20.000 evrov). Za leto 2025 so prihodki in odhodki Javnega zavoda Belana ocenjeni na okoli 220.000 evrov, pri čemer prispevek občine znaša 60.000 evrov, kar je za približno 30.000 evrov manj v primerjavi z letom 2024.

Foto: EK

Monika Klinc, direktorica Javnega zavoda Belana Cirkulane, si bo prizadevala za oživitve gradu Borl.

Grad Borl je odličen prostor za organizacijo dogodkov na najvišji ravni.

Grajsko dvorišče sploh ni bilo osvetljeno

Prevzem gradu v upravljanje je po besedah Klinčeve prinesel večje investicijske izzive. Med ključnimi projekti so bili zagon grajske kavarne, vzpostavitev recepcije, osvetlitev dvorišča in delno tudi parkirišča, postavitev zunanje električne omarice ter opremljanje prostora

za poročne obrede v grajski kapeli. Med tehničnimi izboljšavami so se osredotočili na vzpostavitev varnostnih sistemov, popravilo in čiščenje žlebov ter ureditev tople vode v kavarni. Vzpostavitev grajske kavarne in recepcije je zahtevala namestitve novih instalacij, ureditev sistema za kartično plačevanje, uvedbo programa za prodajo in izbor grajskih spominkov. Lotili so se

tudi posodobitve prometne signalizacije, predvsem z namenom, da bi obiskovalci lažje našli pot do gradu. V letu 2024 je ministrstvo za kulturo namenilo 30.000 evrov za izboljšave na gradu Borl. S temi sredstvi so poskrbeli za košnjo trave, postavitev strelovodov in ureditev tople vode v grajski kavarni, kjer so se prej soočali s težavami zaradi nizkega vodnega pritiska.

Ptuj • Največja gneča decembra je bila v času koncertov

Mesto lepo okrašeno, obiskovalci želijo več dogajanja

Po mnenju mnogih Ptujčanov, pa tudi obiskovalcev mesta je bil Ptuj letos eno najlepše praznično okrašenih mest v državi. Ponudniki na Mestnem trgu in tržnici ugotavljajo, da je bil obisk najboljši v času koncertov. Za prihodnje leto si zato želijo še več prazničnih dogodkov, ki privabijo vse generacije. Nekateri pravijo, da je Dejan Vunjak priredil novo leto pred uradnim silvestrovanjem – center mesta je namreč pokal po šivih.

Številni tiktokerji in razni vplivneži že nekaj let obiskujejo slovenska mesta in ocenjujejo njihovo praznično okrasitev. Prvič se je na več portalih na seznamu najlepših mest v prazničnem siju znašel tudi Ptuj. Čeprav so znali v preteklosti Ptujčani biti precej kritični glede okrasitve, je zdaj mnenje več ali manj precej enotno: mesto je elegantno in lično urejeno. Zadnja leta sta posebej lepo okrašena tudi pešmost in znameniti mestni stolp. Pogled nanj v vsem njegovem blišču je veličasten, vidi se tudi od zelo daleč. V tem prazničnem času stolp pravzaprav predstavlja eno pomembnejših točk mestne vedute tudi z avtoceste.

Tudi »navadno« drevo je lahko izjemno lepo

Praznični pridih daje tudi priljubljeno drsališče, pa vrtljak, ki ga na Miklošičevi ulici otroci z veseljem uporabljajo. Letos je bila novost praznična Božičkova steklena dežela. Kar nekaj novih elementov je bilo dodanih. Mnogi ocenjevalci

Foto: CG

Ptuj je bil letos izjemno lepo okrašen, seveda pa ostaja kar nekaj možnosti za izboljšave, ki so povezane z dodatnimi sredstvi.

so se strinjali, da so snovalci okrasitve na Ptuj pomislili na številne detajle; ponekod je bilo potrebno

le veliko volje, dela in truda, da so posamezni elementi zasijali v vsem svojem sijaju. Prvič so denimo ok-

rasili manjše drevo ob Osojnikovi cesti, v ptujskem Evroparku. Le nekaj lučk na osnovi dobre ideje je

pripomoglo, da je bil ta del mesta kljub neprimerno postavljenim plastičnim elementom namesto kroži-

šča vsaj decembra zvečer lepši.

V proračunu za leto 2024 je bilo za okrasitev namenjenih 65.000 evrov, v letošnjem letu je načrtovan enak znesek. »Načrtov je veliko. Želimo nadaljevati v podobnem stilu, kot ga imamo, le da bomo dodajali posamezne elemente, ki bodo vse skupaj vsebinsko povežali. Zavedamo se, da je tudi od tega, kako je mesto okrašeno, marsikaj odvisno. Tudi na gospodarstvo in turizem to zelo vpliva, zato je smiselno vlagati v okraševanje. Z zbiranjem ponudb pravzaprav začnemo zelo hitro, že marca,« so povedali na ptujski občini.

Okrasitev je osnova, enako pomembno je dogajanje

Lepo okrašeno mesto je seveda dobra popotnica, ki pritegne večje število obiskovalcev, posledično boljše delajo tudi ponudniki, a je to le eden od segmentov, potrebnih za dober obisk. Letos so bile praznične hiške razporejene na

Foto: CG

Drugo leto že rezerviranih deset porok

Javni zavod Belana načrtuje širitev in nadgradnjo dejavnosti na gradu Borl, s poudarkom na turističnih vodenjih in pedagoških programih. Prav tako napovedujejo organizacijo kulinarčnih festivalov v sodelovanju s priznanimi slovenskimi kuharskimi mojstri.

Golc: »Nič se ne more zgoditi čez noč«

Svetnik Jernej Golc je poudaril, da je bilo leto 2024 za Javni zavod Belana izjemno uspešno, predvsem z vidika števil. Pohvalil je delo dosedanje ekipe, ki je po njegovih besedah vložila ogromno truda v razvoj zavoda. »Vse to, kar smo dosegli, je rezultat trdega dela, čeprav smo začeli z zelo omejenimi resursi,« je dejal. Zavod je v prvem letu postavil močne temelje, vendar pa se mora sedaj osredotočiti na dolgoročne cilje. »Noben projekt ni enostaven, vse zahteva ogromno dela in razmišljanja. To so stvari, ki se ne morejo zgoditi čez noč,« je poudaril in dodal, da je organizacija JZ Belana že sedaj lahko vzor drugim podobnim projektom v Sloveniji. Zavod bo v prihodnje potreboval še več kadrov, da bo lahko uspešno izvajal vse dejavnosti in projekte. Golc predvideva, da bo potrebnih od tri do pet ljudi, ki bodo skrbeli za nemoteno poslovanje. »Pomembno je, da vključimo mlade, da oblikujemo načrt upravljanja s kulturno dediščino in da še naprej zagotavljamo kakovostno ponudbo, ki bo pritegnila obiskovalce,« je zaključil.

Nadaljevali bodo tudi z organizacijo različnih kulturnih dogodkov ter na gradu gostili številne prepoznavne slovenske glasbenike in igralce.

Letos bodo več časa posvetili pripravi in koordinaciji porok. Lani se je na gradu civilno poročil en par, letos pa je rezerviranih že deset porok. Povečati namerava-

jo tudi možnosti najema grajskih prostorov za različne priložnosti, obogatene s kakovostno kulinarčno ponudbo. Aktivno se bodo prijavljali na nacionalne in evropske razpise za pridobitev dodatnih sredstev, namenjenih razvoju in nadgradnji programov ter infrastrukture na gradu. S tega naslova si obetajo tudi dodatne zaposlitve.

Finančni načrt JZ Belana za leto 2025 v evrih

Prihodki	Ocena stroškov
Občina Cirkulane	60.000
Sredstva iz razpisov	60.000
Organizacija prireditev, najemi, vstopnine	40.000
Gostinska dejavnost	48.000
Prodaja spominkov	12.000
Sponzorska in donatorska sredstva	1.000
Skupaj	221.000

Odhodki	Ocena stroškov
Vzdrževanje, elektriika, voda, ogrevanje ...	32.000
Plače in prispevki za zaposlene	70.000
Stroški storitev	50.000
Članarine v društvih in destinacijah	3.000
Promocijske aktivnosti in trženje	15.000
Stroški izvajanja programov po Interreg	31.000
Skupaj	221.000

Vir: JZ Belana Cirkulane

Sanacije terase letos še ne bo

Želja vseh je, da bi se končno začela sanacija terase, saj bi to pomembno prispevalo k izpopolnitvi celotne ponudbe gradu Borl. Vrednost naložbe je 1,5 milijona evrov, a država trenutno nima denarja za to. »Verjetno bi se sredstva našla hitreje, če bi grad Borl stal bližje prestolnici. Mi se trudimo, pišemo dopise in pozivamo pristojne, da bi čim prej pristopili k obnovi, vendar bomo žal morali še malo počakati. Letos nismo prišli v redni program, upam, da nam bo to uspelo drugo leto,« je poudarila županja Antonija Žumbar. Prav tako je pod vprašajem obnova drugega dela gradu Borl, saj se ta še niti ni začela projektirati. Ministrstvo za kulturo naj bi letos izvedlo nujne zaščitne ukrepe, ki vključujejo zaščito oken in popravilo strehe, da bi vsaj začasno preprečili nadaljnje propadanje objekta. S tem bi se zmanjšalo zatekanje vode, ki že povzroča škodo, in preprečilo nadaljnje odpadanje spomeniško zaščitnih štukatur.

Estera Korošec

Slovenija • Nova kolektivna pogodba

V gostinstvu in turizmu višje plače

Sindikata delavcev gostinstva in turizma Slovenije je z delodajalci po dveh letih pogajanj dosegel dogovor o prenovljeni kolektivni pogodbi, ki so jo podpisali pred novim letom. Pogodba zaposlenim med drugim zagotavlja višje povračilo prehrane in stroškov kilometrine ter zvišanje najnižjih osnovnih plač za okoli 15 odstotkov. Veljati je začela z novim letom.

Foto: M. Vavpotič

Osnovna plača v prvem tarifnem razredu se bo tako z 800 evrov zvišala na 920 evrov. V petem tarifnem razredu se bo npr. s 1200 evrov zvišala na 1320 evrov, kar naj bi preseгло minimalno plačo za 2025.

Zaposleni v dejavnosti in turizmu bodo glede na prenovljeno kolektivno pogodbo ob tem še naprej upravičeni do dodatka za delovno dobo v višini 0,5 odstotka osnovne bruto plače na leto delovne dobe, čeprav so ga delodajalci želeli znižati na 0,3 odstotka, so danes sporočili iz Sindikata delavcev gostinstva in turizma Slovenije.

Strošek povračila prehrane se bo z novim letom zvišal s 5,89 evra na 6,50 evra, strošek kilometrine za prevoz na delo in z dela pa na 0,20 evra za kilometer. Višja bo tudi solidarnostna pomoč v primeru elementarne nesreče kot bolniške odsotnosti. Ta bo višja za 200 evrov in bo po novem znašala 500 evrov. Sindikat in delodajalci so se dogovorili tudi za sorazmerni del solidarnostne pomoči v primeru delne odsotnosti.

Dogovor predvideva tudi višjo odpravnino ob upokojitvi, in sicer bo odpravnina v primeru od petih do vključno 20 let delovne dobe namesto ene plače sedaj znašala dve plači, medtem ko odpravnina ob upokojitvi nad 20 let delovne dobe ostaja tri plače.

Ohranja se tudi izplačilo jubilejnih nagrad za 10, 20, 30 in 40 let delovne dobe pri zadnjem delodajalcu, prenovljena kolektivna pogodba pa prinaša tudi izplačilo mentorjem ter dijakom in študentom na praksi.

Višji bo tudi regres za letni dopust. V letu 2025 bo najnižji regres za dejavnost gostinstva in turizma znašal 1600 evrov.

Sta

EU • Ekstremna podražitev turističnih taks

V Grčiji občutno višje turistične takse

Obisk Grčije bo letos precej dražji kot lani, potem ko so oblasti zvišale turistično takso v nastanitvenih obratih ter mestne takse in uvedle takse za križarjenje.

Foto: Pixabay

Turistične takse po novem odvisno od sezone znašajo dva ali osem evrov. Vlada namerava zbrana sredstva nameniti za obnovo infrastrukture, prizadete po naravnih katastrofah.

Dnevna turistična taksa se je zvišala z 0,50 evra na dva evra v mesecih izven glavne turistične sezone, medtem ko v sezoni, med aprilom in oktobrom, po novem namesto 1,50 evra stane osem evrov.

Taksa za bivanje v hotelih lahko sega vse do 15 evrov na noč. V hotelih z eno in dvema zvezdicama bo med aprilom in oktobrom znašala dva evra, kar je pol evra več kot lani, v hotelih s tremi zvezdicami pa se bo zvišala za dva evra – na pet evrov. V štirizvezdičnih hotelih se bo taksa v glavni sezoni zvišala s sedem na deset evrov, v najprestižnejših hotelih pa z deset na 15 evrov.

Križarjenja v Grčiji naj bi letos doživela razcvet in preseгла mejo osem milijonov turistov, s čimer bi se število obiskovalcev povečalo za petino. Grška vlada se je zaradi velike obremenjenosti nekaterih otokov in v želji, da bi zbrala čim več sredstev, odločila uvesti takse za križarjenje, ki pa so zelo odvisne od destinacije. Obisk Santorinija ali Mikonosa bo tako stal 20 evrov, medtem ko bo obisk drugih mest in otokov, vključno z Atenami in Kreto, stal pet evrov na dan.

Sta

Kaj se še lahko naučimo od drugih

Zelo radi se primerjamo z Varaždinom, kamor Ptujčani zaradi geografske bližine pogosto zahajamo predvsem v času Špancirfesta in novoletnih praznikov. Čeprav je gneča tam izjemno velika, je Ptuj po mnenju mnogih zadnja leta v prednovoletnem času lepše okrašen. Med plusi sosedov na Hrvaškem bi lahko izpostavili dejstvo, da znajo narediti zgodbe, ki privabijo obiskovalce. Letos so v času adventa denimo ponudili praznično čarobno dvigalo v mestu Božička. Pravzaprav gre za virtualno izkušnjo, ki ni nič posebnega, pa vendar so ljudje za vstop v prostor, kjer vas le virtualno dvignejo nad mesto in popeljejo do severnega pola, čakali tudi po dve uri in več. Prav na tem segmentu – ponuditi dogodivščino, izkušnjo, ki bo povezala lepo okrašeno mesto, koncertno dogajanje in druge prireditve – bi potrebovali nadgradnjo tudi na Ptuj. Rezultati bi bili tako lahko s turističnega kot gospodarskega vidika še boljši. Ponudniki v Varaždinu so kljub precej zasoljenim cenam delali zelo dobro; kolone čakajočih tako za pijačo kakor hrano so bile izjemno dolge.

Seveda je tudi finančni vložek Varaždina, ki ga namenjajo za to dejavnost, posebej pa promocijo, bistveno večji.

Foto: Varaždinske vijesti

Mestnem trgu in tržnici. Nekateri ponudniki pravijo, da so delali bolje, drugi slabše kot lani. Zavod za mlade, šport in turizem Ptuj sodeluje z njimi v želji, da bo tudi decembra 2025 ponudba čim bolj pestra. Aljaž Zemljič, lastnik bistroja Lük, ki je delal v hiški pred občinsko stavbo, ugotavlja, da je bil najboljši obisk v času koncertov. Kot pravi, bi si v naslednjem letu želeli še več tovrstnih prireditev. Lepo okrašeno mesto je sicer odlična iztočnica, a je dobro zasnovan koncept prireditev ključen za to, da ga ljudje obiščejo. Kljub precej nizkim temperaturam je bilo mesto polno tudi na silvestrovo.

Že dolga leta pa proračun MO Ptuj ne financira ognjemeta, tudi v prihodnje se to ne bo spremenilo.

Ideja za praznično okrasitev je delo zaposlenih na MO Ptuj na čelu z županjo Nuško Gajšek, medtem ko za izvedbo poskrbijo zaposleni v občinskem podjetju Javne službe Ptuj. Praznične luči na Ptuj bodo svetile še nekaj časa, nato jih bodo ugasnili. Precejšen del okrasitve bodo sneli šele, ko bodo nameščali novo pustno okrasitev. Tako se namreč izognejo dvojnemu delu in dvojnimi stroškom.

Dženana Kmetec

Podravje, Slovenija • V novo leto s plačno reformo in korekcijo minimalnih plač

Sindikati predlagajo »minimalko« pri 1.300 evrih

Minister za delo Luka Mesec je najpozneje januarja dolžan sporočiti, kako visoka bo po novem minimalna plača. Ta je v zadnjih petih letih zrasla za okoli 40 odstotkov, lansko zvišanje je bilo 4,2-odstotno. Sindikati za letos predlagajo 3,5-odstotno uskladitev.

»Minister je s socialnimi parterji že opravil posvet. Delodajalci bi minimalno plačo uskladili z inflacijo, sindikati so predlagali 3,5-odstotno uskladitev. Sindikati so pozvali tudi k novemu izračunu minimalnih življenjskih stroškov. Slednje je minister sprejel in dodal, da od obeh partnerjev pričakuje, da se bodo o principu 'enka je minimalka' to leto dogovorili tudi v zasebnem sektorju. Minister bo novo višino minimalne plače, ki bo usklajena tudi v koliciji, objavil v zakonsko določenem roku, najkasneje v januarju,« so pojasnili na ministrstvu, pristojnem za delo.

Sindikati za višji dvig, kot je bila inflacija

Januarja lani se je minimalna bruto plača s 1.203 zvišala na 1.254 evrov. Če bi letos obveljal predlog sindikatov, bi bila višja za 44 evrov, znašala bi 1.298 evrov. Inflacija

za leto 2025 bo predvidoma 2,3-odstotna; to je faktor, ki se ga je pri dvigu minimalne plače v skladu z zakonom dolžan držati minister. Ostali kriteriji dviga (sicer zakonsko predvideni, a nezavezujoči) so: gibanje plač, gospodarske razmere oziroma gospodarska rast ter gibanje zaposlenosti. »Na podlagi navedenih podatkov ugotavljamo, da kazalniki izkazujejo pozitiven trend in kažejo na uspešno delovanje gospodarskih družb ter zato predstavljajo osnovo za uskladitev minimalne plače v višjem odstotku, kot znaša zakonski minimum,« so poudarili v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS). Prepričani so tudi, da je po dveh letih čas za dvig nadomestila za prehrano med delom. Cene živil so v tem času zrasle za 8,6 odstotka, za enak odstotek bi dvignili nadomestilo. S sedanjih 7,96 evra bi se neobdavčeni znesek za izplačilo malice dvignil na 8,64 evra.

Rast minimalne plače v zadnjih 20 letih

Leto	Znesek (€)
2005	511
2009	597
2010	734
2017	804
2020	940
2021	1024
2022	1074
2023	1203
2024	1254
2025	*1298

Vir: Vlada RS

* predvidoma

Minimalno plačo so usklajevali vsako leto, v tabeli smo prikazali nekatere pomembnejše mejnike ter zneske za zadnjih pet let.

Minimalna plača enaka pragu tveganja revščine

Neto minimalna plača (903 evre) je lani zgolj za pičel evro presegla prag tveganja revščine. »Delovno aktivni, ki so zapos-

Foto: Pexels

Javni sektor v novo leto s plačno reformo

Z novim letom pa je v veljavo stopila plačna reforma v javnem sektorju. Po 16 letih bo okoli 190.000 javnih uslužbencev dobilo nov plačni sistem. Prevedba delovnih mest na novo plačno lestvico bo potekala postopoma, v šestih zaporednih obrokih, zaključila se bo 1. januarja 2028, ko bodo zvišanja plač kot zadnji deležni direktorji in funkcionarji. Prvega obroka v okviru prevedbe delovnih mest in odprave nesorazmerij bodo javni uslužbenci deležni z januarsko plačo februarja 2025. V novi plačni lestvici je razmerje med najvišjim in najnižjim plačnim razredom 1 proti 7. Najnižja osnovna bruto plača bo v višini letošnje minimalne (po predlogu sindikatov 1.300 evrov), najvišja pa sedemkratnik minimalne, kar bi pomenilo dobrih 9.000 evrov bruto.

Trenutno ocenjena vrednost plačne reforme je 1,4 milijarde evrov, po vladnih izračunih bo plačna reforma javnim uslužbencem v prihodnjih treh letih v povprečju prinesla 19 odstotkov. Del dogovora med vlado in sindikati je tudi, da bo regres za letni dopust že letos pet odstotkov višji od minimalne plače, naslednje leto pa 10 odstotkov.

Foto: CG

Če bo obveljal predlog sindikatov, bi minimalna plača po novem znašala okoli 1.300 evrov. Edini zavezujoč kriterij za dvig minimalne plače je trenutno faktor inflacije. Poslanec Miha Kordiš predlaga spremembo zakona, po kateri bi se pri redni uskladitvi upoštevala tudi gospodarska rast.

leni polni delovni čas in so prejemniki minimalne plače, so na meji praga tveganja revščine in se uvrščajo med revne zaposlene,« so opozorili v ZSSS in dodali: »Cilj minimalne plače ni zgolj pokritje minimalnih življenjskih stroškov, njen namen je, da je postavljena v višini 'living wage', ki poleg socialne vključenosti posameznika omogoča tudi pokritje nepredvidenih stroškov in dostojno življenje. S tem namenom je treba minimalno plačo določiti v višini, ki bo presegala znesek, ki predstavlja prag tveganja revščine. Uskladitev z letno inflacijo pomeni zgolj ohranitev realne vrednosti,

zato menimo, da je pri uskladitvi treba upoštevati tudi druge kazalnike ter upoštevati dejstvo, da minimalni življenjski stroški, ki izhajajo iz zadnjega preračuna, ne predstavljajo več ustrezne podlage, ki bi zagotavljala ustrezeni znesek minimalne plače.«

Poslanec Levice Miha Kordiš je prepričan, da zakonsko predpisan izračun minimalne plače potrebuje prevetritev in predlaga, da bi se pri redni uskladitvi višine minimalne plače poleg inflacije upoštevala tudi gospodarska rast oziroma realna rast obsega BDP.

Mojca Zemljarič

Dravsko polje • Proračunski denar za šport na Hajdini in v Kidričevem

Hajdinčani do športa zelo radodarni

Občina Hajdina se ne ponaša samo z nazivom najbolj gasilska, ampak glede na finančni prispevek športnemu področju tudi najbolj športna občina. V skladu z letnim programom bodo za športne dejavnosti letos namenili 220.000 evrov, njihovi sosedje Kidričani pa kar dobri dve tretjini manj – 68.000 evrov.

»Na območju občine Hajdina se s športno dejavnostjo trenutno ukvarja precejšnje število športnih asociacij, večina od njih je včlanjena v Športno zvezo Hajdina (11). Izvajalci letnega programa športa bodo klubi in društva iz občine, Športna zveza (SZ) Hajdina in Osnovna šola Hajdina. Pri tem bo občina sofinancirala programe klubov, društev in SZ, šolanje in izobraževanje strokovnih kadrov, določene prireditve in akcije, napredovanje ekip, zdravstveno varstvo športnikov, občasno športno rekreativno vadbo odraslih ... V okviru programa investicij bomo del sredstev namenili še za upravljanje in vzdrževanje športnih objektov, ogrevanje športnih objektov nekaterih društev ter za posodobitev športnih objektov,« je v obrazložitvi letnega programa športa pojasnilo vodstvo hajdinske občine.

SZ Hajdina, ki jo vodi Sandi Mertelj, bo

prejela 63.500 evrov. Denar bodo razporedili za redno delovanje društev in klubov, šolanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov, prireditve in akcije, delovanje SZ, pokritje sodniških in delegatskih stroškov klubov, ki so vključeni v ONŠ Golgeter Hajdina, šolanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov, občasno športno rekreativno vadbo odraslih, napredovanje ekip, zdravstveno varstvo športnikov, otroške in mladinske športne šole ter nagrajevanje športnih dosežkov. Precejšen del denarja iz letnega programa športa namenjajo tudi za športno infrastrukturo: 23.500 evrov za vzdrževanje športnih objektov, 4.000 evrov za kurjavo, 20.000 evrov za posodobitve infrastrukture, 75.500 evrov so ocenili vrednost urejanja igrišča za odbojko v Slovenji vasi. 20.000 evrov bodo namenili za delovanje otroške nogometne šole, v katero je vključenih približno 200

Foto: CG

Osrednja športna disciplina na Hajdini je nogomet; imajo pet nogometnih klubov in otroško nogometno šolo. Močni v nogometu so tudi Kidričani, NK Aluminij je trenutno v 2. SNL, prav tako delajo z vsemi mlajšimi selekcijami, ženska ekipa igra v 1. SNL. V občini Kidričevo dobro delujeta tudi strelsko društvo in namiznoteniški klub.

otrok in s programom pokriva vseh pet nogometnih klubov v občini. Za šolski šport so rezervirali 5.000 evrov, enak znesek za promocijo občine skozi športne aktivnosti, 1.900 evrov za programe za mladino in 1.400 za prireditve Športnik leta.

V občini Kidričevo, ki je po površini in

številu prebivalcev večja od hajdinske, so v programu športa za letos predvideli bistveno manj denarja, dobrih 68.000 evrov. Največ denarja bodo namenili za vzgojo otrok in mladine, ki jih usmerjajo v kakovostni in vrhunski šport (42.000 evrov), 8.800 evrov bo prispevek kakovostnemu

športu iz občinskega proračuna, 6.000 evrov namenjajo za delovanje športne zveze, po 4.000 evrov za prostočasno vzgojo otrok in mladine ter delovanje društev. Za športno rekreacijo so rezervirali 2.000 evrov in športne prireditve 1.500 evrov.

MZ

Podravje, Slovenija • Rejci primorani v nakup dražje živine

Hrvati in Italijani po živino na Češko, slovenski kmetje s prepovedjo

Bolezen modrikastega jezika, ki se je lani začela širiti po Evropi, naše države še ni dosegla, pa vendar že vpliva na rejo govedi. »Zaradi bolezni modrikastega jezika na Češkem od tam ne moremo uvažati telet. Zdaj jih nabavljamo v drugih državah, a opazamo, da so teleta drugod dražja,« je opozoril Davor Trstenjak in dodal, da medtem ko slovenski rejci ne smejo uvažati živine iz Češke, Italijani in Hrvati teh omejitev nimajo.

Lani se je bolezen modrikastega jezika razširila v več evropskih državah. Največ izbruhov je bilo povezanih z okužbo BTV 3. Ta serotip je bil leta 2023 prvič potrjen v Nemčiji, Belgiji in na Nizozemskem, nato pa se je razširil tudi na Dansko, v Francijo in Luksemburg. BTV 3 so jeseni potrdili tudi na Švedskem, Norveškem, v Švici, Španiji, na Portugalskem, v Grčiji ter na Češkem in v Avstriji. Širjenje bolezni se je sicer v zimskih mesecih na območjih, kjer je temperatura vplivala na aktivnost mrčesa, umirilo, pričakovati pa je, da bo do novih izbruhov in s tem širjenja bolezni prišlo v spomladanskih mesecih novega leta.

Slovenija odstopanj ni odobrila

V Sloveniji trenutno ni bolezni modrikastega jezika in za ta status si na kmetijskem ministrstvu prizadevajo tudi z vztrajanjem pri strogih ukrepih glede uvoza živine iz držav, kjer je bila bolezen evidentirana. Evropske uredbe pravijo, da lahko z območja, kjer je bila bolezen zaznana, na ob-

Okužba z virusom bolezni modrikastega jezika je nenalezljiva virusna bolezen domačih in divjih prežvekovalcev, ki se prenaša z insekti. V Sloveniji so bolezen modrikastega jezika potrdili v letu 2016. Skupno je bilo potrjenih 27 izbruhov (13 pri govedu, 14 pri drobnici). Zadnji primer pri nas je bil ugotovljen novembra 2016, že naslednje leto pa se je začel izvajati program izkoreninjenja, vključno s petletnim obveznim cepljenjem vsega goveda in drobnice. Za okužbo z BTV 3 so sicer značilni izraziti klinični znaki, kot so povišana temperatura, padec mlečnosti, plodnostne motnje, zaostajanje v rasti in podobno. Ob morebitnem pojavu bolezni modrikastega jezika pri nas so ukrepi odvisni od tega, kateri serotip virusa bo prisoten in v kolikšnem obsegu.

močje, kjer bolezen še ni bila evidentirana, pridejo le živali, ki so bile cepljene v skladu z določbami evropskih predpisov. »Zakonodaja sicer dopušča državam članicam EU, da odobrijo določena odstopanja, kot na primer tretiranje živali z repelentom in nato po 14 dneh testiranje, vendar Slovenija teh odstopanj, ki lahko pomenijo tveganje za vnos bolezni, ni odobrila. Na Hrvaško je vnos take živali možen, saj Hrvaška nima priznane ga statusa države, proste bolezni

modrikastega jezika,« so pojasnili na ministrstvu. Toda vztrajanje pri strogih ukrepih ima visoko ceno za živinorejce. »Žal moramo slovenski rejci živino zdaj uvažati iz drugih držav, na primer Slovaške, Madžarske, kjer je govedo tudi od 30 do 40 centov dražje kot na Češkem. Na drugi strani pa Hrvati, Italijani tovrstnih omejitev nimajo, kar je tudi prav, saj se pred premikom živine naredijo krvne analize, s katerimi se izloči tveganje za prenos bolezni,«

Foto: Mojca Vtič

V evropskih uredbah je zapisano, da lahko v državo, ki je prosta bolezni modrikastega jezika, z območja, kjer je bila bolezen potrjena, pridejo le cepljene živali. Obenem predpisi omogočajo določena odstopanja, vendar se slovensko ministrstvo ni odločilo za omilitev pogojev za uvoz.

pravi Davor Trstenjak s Krčevine pri Ormožu. Na upravi za varno hrano in ministrstvu pa so neomajni: »Iz držav oziroma območij, kjer je prisotna bolezen modrikastega jezika, lahko pridejo živali le, če država izvora lahko potrdi, da so živali cepljene in so v obdobju imunosti. Ker trenutno cepiva proti BTV 3 v navodilih proizvajalca (v specifikacijah cepiva) nimajo določenega obdobja imunosti, cepljenje ni v skladu z zahtevami iz zakonodaje EU. Tako živali, cepljene

proti BTV 3, ne izpolnjujejo zahtev iz zakonodaje in ne morejo (smejo) biti odpredane v Slovenijo.«

Predstavniki KGZS težav ne zaznavajo

Zaradi problematike širjenja bolezni modrikastega jezika, še posebej serotipa 3 (BTV 3), ki povzroča veliko škodo predvsem pri drobnici, je uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin sklicala sestanek s predstavniki Kmetij-

ske-gozdarske zbornice Slovenije, da se pregleda stanje in da se po potrebi prilagodijo ukrepi. Prisotni pa so na sestanku predstavniki KGZS pojasnili, da do težav z vnosom goveda ne prihaja in sprememba ukrepov ni potrebna. Sklep sestanka je bil, da se vložijo vsi napor v vzdrževanje statusa države, proste bolezni modrikastega jezika, in da se ne odobrijo nobena odstopanja od predpisanih pogojev.

Mojca Vtič

Podravje • Poljedelci konec leta dočakali obljubljeno pomoč

Razkorak med prihodki in stroški pridelave ostaja velik

Kmetje so tik pred božičnimi prazniki dočakali izplačilo obljubljene pomoči zaradi težav v sektorju pšenice v letu 2023. Napovedano je bilo izplačilo v višini 115 evrov po hektarju, a se je zaradi omejenih državnih sredstev pomoč znižala na 109,8 evra po hektarju.

Kmetijske organizacije so še pred začetkom lanske žetve pšenice pozvale kmetijsko ministrstvo k sprejetju pomoči za kmete, ki so zaradi razlik med stroški in odkupno ceno že drugo leto zapored želi izgubo.

Ministrica Mateja Čalušič je finančno pomoč za leto 2023 obljubila, medtem ko se pomoči za leto 2024 ni nadejati. »Razlika med prihodki in odhodki v pridelavi pšenice je bila tudi v letu 2024 negativna, kar potrjujejo podatki Kmetijskega inštituta. Žal država ni bila naklonjena sprejetju pomoči za sezono 2024, a ne bomo obupali,« pravi predsednik Sindikata kmetov Slovenije Anton Medved.

Toda že obljubljena pomoč za leto 2023 je bila izplačana z več kot letom dni zamika od žetve. Sprva je zaokrožila informacija o izplačilu pomoči do konca oktobra 2024, nato je bil datum zamaknjen v december. Prav tako se je znižal znesek izplačane pomoči. »Ker je skupna izračunana višina finančne pomoči vsem upravičencem na podlagi odloka presegla zagotovljena sredstva v višini 2.800.000 evrov, se je pomoč vsem upravičencem sorazmerno zmanjšala in znaša znesek finančne pomoči 109,8 evra na hektar ugotovljene površine pšenice,« so pojasnili na Agenciji RS za kmetijske trge.

Izguba tudi v letu 2024

A pomoč je le obliž na izgubo letine 2023, pa tudi lanski rezultati kažejo negativno bilanco. Modelno ocenjeni stroški pridelave pšenice letine 2024 so se v povprečju sicer zmanjšali za 10 %. To je predvsem posledica za 33 % nižjih cen gnojil, ki pa še vedno ostajajo visoko nad ravni cen pred letoma 2020 in 2021, in za 23 % manjših stroškov semena pšenice. Na drugi strani pa so bili nekaj odstotkov večji stroški sredstev za varstvo rastlin ter do-

Slovenski odkupovalci odkupijo več tujega kot slovenskega žita

	Domači odkup	Nakup iz držav EU
2023	39.673 t	70.360 t
2024	68.718 t	74.517 t

Vir: Tržno poročilo, ARSKTRP

mačih in najetih strojnih storitev. Zaradi negativnih cenovno-stroškovnih gibanj v zadnjih letih ostajajo ekonomski rezultati pridelave pšenice slabi, razkorak med stroški pridelave in odkupnimi cenami se

je sicer zmanjšal, vendar še vedno ostaja velik. Ekonomski rezultati pri pridelavi pšenice so pod povprečjem obdobja 2017–2021 in med slabšimi do zdaj, so še ugotovili na Kmetijskem inštitutu Slovenije.

Foto: Mojca Vtič

Površina polj s pšenico se je lani zmanjšala.

Foto: MV

Predsednik Sindikata kmetov Slovenije Anton Medved poziva pristojne v državi, da opustijo mačehovski odnos do kmetijstva ter prepoznajo vrednost in pomen te panoge, še posebej v luči prehranske varnosti.

»Vsaka država najprej poskrbi za svoje«

Slabši rezultati se kažejo v krčenju površin, namenjenih žitom. Pšenica je bila v letu 2024 požeta s približno 28.000 ha njiv, kar je skoraj 3 % manj kot v letu 2023, ko je bilo največ njiv s pšeničnimi klasi po letu 2016.

Na krčenje površin, namenjenih krmenju in krušnemu žitu, opozarja tudi Medved. »Le če bo pšenica primerno plačana, bodo kmetje imeli interes sejati pšenico in s tem prispevati k prehranski varnosti, sicer se bodo odločali za druge, ekonomsko donosnej-

še kulture. To je bojazen, ki je na mestu in ki bi jo morali razumeti tudi odgovorni na ravni vlade in države. Pšenica je namreč osnovno prehransko živilo in slovenski kmetje zaradi specifičnosti okolja in tudi predpisov ne morejo konkurirati žitnicam Evrope, kjer se kmetuje pod drugačnimi pogoji.« Glede na politično napetost na mejah Evrope in širše pa prvi mož kmečkega sindikata poziva politike, naj vendarle prepoznajo vrednost kmetijstva: »Ko pride do krize, vsaka država najprej poskrbi za svoje državljane tudi znotraj sicer odprtega evropskega trga.«

Mojca Vtič

Ptuj • 25 let moškega pevskega zbora KD Rogoznica

Navdihujoča zgodba zborovske pesmi

V kulturni dvorani doma krajanov Rogoznica je bilo konec decembra nadvse praznično. MoPZ KD Rogoznica je praznoval 25-letnico delovanja, dirigent Gregor Lačen pa 10 let, odkar je na čelu zbora. Umetniško vodenje je v sezoni 2013/2014 prevzel od očeta Franca Lačna, ki je zbor vodil od leta 2008 do leta 2013 ter imel z njim 78 nastopov.

Prvič je Gregor Lačen zboru dirigiral na društvenem večeru DPD Svoboda Ptuja, prvi večerni koncert zbora pod njegovim vodstvom pa je potekal v cerkvi sv. Leopolda Mandiča. Doslej je imel zbor pod njegovim vodstvom že 167 nastopov, čeprav zaradi kovida niso nastopali kar dobro leto in pol. Prva zborovodkinja je bila Marija Stoeger, ki je v svojem obdobju vodila zbor na 114 nastopih. Vodila ga je od ustanovitve leta 1989 do leta 2008. V 25 letih je imel zbor skupaj 359 nastopov. Letošnji jubilej so praznovali v okviru tradicionalnega božično-novoletnega koncerta.

Skozi zgodbo zbora in praznični program, ki je vključeval pesmi iz obdobja posameznih vodij zbora, je tudi tokrat vodil sopevec Vid Lačen. V četrto stoletja delovanja zbora, ki poje avtorske pesmi, ljudske pesmi slovenskih pokrajin, zborovske pesmi slovenskih avtorjev iz različnih obdobja ter tudi zborovske pesmi iz vse Evrope, je v njem skupaj bilo 70 pevcev. Večina današnjih pevcev je prejela zlate Gallusove

Foto: Črtomir Gozvik

Moški pevski zbor KD Rogoznica je praznoval 25-letnico delovanja.

značke, nekaj pa je tudi že ponosnih lastnikov častnih značk. Zborovsko pesem imajo tako rekoč v genih, pojejo jo z velikim spoštovanjem in čutom za slovensko glasbo in identiteto.

Pevce povezujeta glasba in pristno prijateljstvo

„Zgodovina našega zbora ni samo zgodovina glasbe, ampak tudi zgodovina našega prijateljstva, pripadnosti, trdega dela, predanosti, predvsem pa zgodovina ljubezni do petja. Aktivno sodelovanje od vsakega pevca zahteva samodisciplino, točnost, doslednost, vztrajnost, redoljubnost, sledenje timskega duhu, tudi urejenost na nastopih in sledenje navodilom vodje zbora. Ob 25. obletnici zbora se zahvaljujemo vsem, ki so nam v tem obdobju stali ob strani, nas podpirali. Ta podpora nas motivira pevsko in glasbeno. To je do-

kaz, da naše ustvarjanje glasbe, naše muziciranje sega tudi do srca. Ob občinstvu gre posebna zahvala našim družinam. Prav tako se zahvaljujemo sponzorjem in donatorjem, tudi četrtni skupnosti in MO Ptuj, ki nas finančno podpirajo, da lahko uresničujemo svoje projekte ter tako ohranjamo tradicijo zborovskega petja in jo prenašamo tudi na mlajše rodove. Hkrati pa sloves svojega mesta prenašamo širom po Sloveniji in Evropi. Vsa zahvala gre tudi našim pevcem, tako aktivnim kot tudi tistim, ki so v njem nekoč prepevali. Prav posebna zahvala pa gre našemu zborovodji, ki nas s svojo strokovnostjo, potrpežljivostjo in z neizmerno strastjo do glasbe uspešno vodi zadnjih deset let,“ je v imenu pevcev povedal Bogomir Širovnik, vodja sekcije pevcev od leta 2016; pred njim sta jo vodila Marjan Cajnko in Marjan Kranjčič. Gregorju Lačnu so se pevci ob jubileju zahvalili s

Paganinijevo dirigentsko palico, da bo tudi v prihodnje kdaj lahko dirigiral njihovemu nastopu z orkestrom oziroma jo uporabil tako ali drugače na samih pevskih vajah.

Za več ljudske glasbe v vsakdanjem življenju

Že od vsega začetka delovanja se MoPZ KD Rogoznica udeležuje območne revije pevskih zborov, sodeluje na vseh večjih prireditvah ČS Rogoznica in širšega ptujskega okolja. Odziva pa se tudi na druga povabila iz Slovenije in tujine. Sodelovali so na festivalih na Ohridu, v Pragi, Draču, Budimpešti in v Vinkovcih na Hrvaškem. Vsako leto pa organizira tudi samostojne koncerte.

Praznični in tokratni jubilejni koncert je zbor zaključil z venčkom, ki ga sestavlja 14 med seboj povezanih ljudskih pesmi v priredbi Janeza Močnika. „Odločil sem se za

ljudsko pesem. Teh pesmi se ne poje več doma. Prosim vse, da začnete z otroki, vaši vnuki peti našo lepo ljudsko pesem,“ je ob tej priložnosti pozval zborovodja Gregor Lačen. Zahvalil se je vsem, ki jih podpirajo, zvestemu občinstvu in pevcem, ki jih je trenutno 28.

Jubilej MoPZ Rogoznica je s svojim nastopom obogatila tudi domača folklorna skupina, ki se je predstavila s spletom vzhodnoštajerskih plesov. Jubileju so pevci skupaj z občinstvom nazdravili z žlahtno tekočino iz „100-litrskega soda“, kakor so poimenovali svojo na novo ustvarjeno klet. Skupna želja tako članov kot občinstva pa je, da bi se na podobnih koncertih in glasbenih dogodkih v ožjem in širšem okolju srečevali še veliko let.

Zboru je ob obletnici čestitala tudi ptujska županja Nuška Gajšek.

MG

Ptuj • Bralna značka za odrasle 2024

»Nekateri so ob knjigah predelali celo svoje otroštvo«

V Knjižnici Ivana Potrča Ptuj so decembra zaključili že 19. sezono bralne značke za odrasle. V tej sezoni je zloženke izpolnilo 100 ljubiteljev branja. Ob zaključku sezone so v razstavišču knjižnice gostili pisatelja, pesnika, scenarista in dramatika Ferija Lainščka, avtorja več kot 30 romanov. Lansko jesen je z zadnjo knjigo Kurja fizika zaključil šestletni pisateljski maraton.

Pogovor je vodil Gregor Korošec, vodja bralne značke za odrasle v Knjižnici Ivana Potrča Ptuj.

»V knjigah je nešteto usod, likov, hrepenenij, ljubezni, razočaranj ... Sposobnost živeti se v drugega sem dobil po materi, kar je za pisatelja pomembno. Kako boš pisal, razumel ljudi, če nimaš te sposobnosti? V te like sem se moral vživeti, drugače romani ne bi živeli,« je

povedal Lainšček.

Lainšček je iskreno povedal, da je v začetku pisanja trilogije pisal zase, ni razmišljal o bralcih. Spominja se, da je lektorici rekel, da naj napisano dobro prebere, ker bosta verjetno edina, ki bosta to brala. Ni računal, da bo že prva knjiga tako uspešna. Iz tiskarne je prišla tisti dan, ko so se zaradi korone knjigarne zaprle. Ko so se odprle,

je bila prva naklada prodana preko spleta. Sledilo je več ponatisov. Odgovor na vprašanje, zakaj je ta knjiga tako priljubljena pri bralcih, je dobil v neki vasi blizu Tolmina, ko mu je starejši gostilničar povedal, da tudi on bere knjigo Kurji pastir, ampak zelo počasi, ker se vsakič, ko prebere dva tri stavke, ozre skozi okno in razmišlja o svojem otroštvu.

Foto: Alfonz Zavrnik

Feri Lainšček in Gregor Korošec sta poskrbela za doživet literarni večer.

Starša sta verjela vanj

Vse tri knjige trilogije, Kurji pastir, Petelinje jajce in Kurja fizika, so mu dale številna spoznanja o svojem otroštvu in so neke vrste soočenje s samim seboj: »Vesel sem, da so bralci radi posegli tudi po drugi knjigi in da gre tudi tretja po tej poti. Ni mi žal, da sem pisal šest let.« S pisanjem trilogije ni postavljaj spomenika nikomur, ne staršem ne vasi. Bistveno v vsej zgodbi je, da je s pisanjem teh romanov našel odgovor o tem, kako mu je kot otroku, rojenemu v popolni revščini, v razmerah, v katerih ni imel nobenih možnosti, uspelo iziti iz revščine. Knjige so mu pomagale do odgovora, da mu je to uspelo zaradi ljubezni staršev. Dala sta mu vero, morda celo zaupanje, kot

preprosta človeka sta verjela vanj in v to, da mu lahko uspe. V prvem romanu Kurji pastir je iskal izgubljeni čas, da bi vedel, od kod prihaja. V drugem romanu Petelinje jajce pa je iskal čas svojega lastnega otroštva, ki je najbolj čudovit čas v človekovem življenju. Pri Lainščku je bil zelo izrazit, od tu izvira tudi njegova pisateljska magičnost. Tretji roman Kurja fizika, ki zajema prve razrede osnovne šole, skuša biti najbolj realističen. »To je moje doživljanje romanov. Kako jih doživljajo bralci, je odvisno od njih. Četudi so knjige stvarne, jih vsak bere drugače. Ravno v tem je po moje čudež branja. Z branjem se knjiga na novo rodi. Vedno sem vesel vsakega odziva bralca. Pri branju teh knjig je pomembno spominjanje lastnega otroštva. Nekateri so ob tem bra-

nju predelali celo svoje otroštvo,« je povedal pisatelj o čudežu branja. Feri verjame v pesniško resnico o tem svetu. Civilizacija se je začela, ko se je rodila prva zgodba. Cela civilizacija je potovanje zgodb. Potujejo iz roda v rod, iz generacije v generacijo, nosijo vrednote. Dokler bo potovala, bomo vedeli za vrednote. Ko bo nehala potovati, bo konec civilizacije, je prepričan pisatelj. Ne piše za denar, za slavo ali priznanja, ves čas piše iz notranjega vzgiba, zaradi iskanja življenjskega smisla. »Bistvo literature, kakor jo razumem sam, ni podajanje odgovorov, ampak zastavljanje vprašanj. Če malo razmislimo, spoznamo, da so nam blizu tiste knjige, ki zastavljajo prava vprašanja,« je še povedal Feri Lainšček.

MG

Foto: Alfonz Zavrnik

Letos je bralne zloženke vrnilo 100 ljubiteljev branja, ki so skupaj prebrali več kot 700 knjig.

Markovci • Edi Veršič – srčni prostofer, ki pomaga s prevozi

Med prazniki je manj voženj

Edi Veršič, upokojenec iz Markovcev, je s svojo predanostjo in željo pomagati drugim postal nepogrešljiv del akcije Prostofer. Kot prostovoljec vsak teden opravlja brezplačne prevoze za občane, ki nimajo lastnega prevoza, in s tem mnogim olajša življenje. S svojo srčnostjo, organiziranostjo in prijaznostjo si je hitro pridobil zaupanje številnih uporabnikov. Marsikomu pomaga tudi z različnimi informacijami in nasveti.

Pred upokojitvijo je Edi delal kot voznik žerjava in opravljal različna dela, zato mu vožnja ni tuja. »Kot upokojenec sem želel ostati aktiven in hkrati najti način, kako pomagati drugim. Akciji Prostofer sem se pridružil že takoj na začetku in ugotovil, da mi je to opravilo res pisano na kožo,« je povedal. Z organiziranostjo in prijaznostjo si je hitro pridobil zaupanje in naklonjenost uporabnikov storitve. Pred vsakim prevozom pokliče naročnika in se z njim dogovori o podrobnostih, kot so ura odhoda in destinacija. Ob tem je treba poudariti, da je treba veliko čakati. Enkrat se mu je zgodilo, da sta s sopotnikom prispela v Maribor že ob sedmih zjutraj, domov pa sta krenila šele ob treh popoldne. »A zame to ni nikakršen problem – rad sedim v avtu ali pa izkoristim ta čas za svoje stvari,« je poudaril sogovornik, ki velikokrat počaka kar v avtomobilu. Vedno poskrbi, da je vse urejeno, stranka pa ga pokliče, ko je pripravljena za odhod. »Na teden opravim najmanj dva prevoza, največkrat v Maribor ali v Splošno bolnišnico Murska Sobota. Sem pa že peljal tudi v Laško, Dobro in vse do Ljubljane.« Avtomobil, ki ga uporablja za prevoze v okviru akcije Prostofer, je parkiran na parkirišču za občinsko stavbo v Markovcih. Včasih se

Foto: EK

Edi Veršič si srčno želi, da bi se še več občanov pridružilo akciji Prostofer kot prostovoljni vozniki.

zgodbi, da mora na pot že pred sedmo uro zjutraj, ko na občini še ni nikogar od zaposlenih. »Dogovoril sem se z županom, da lahko ključ avtomobila vzamem pri njem, če je odhod zelo zgodaj. Tako ne izgubljam časa in lahko takoj poskrbim za stranko,« je pojasnil. Edi s svojim delom ne nudi le prevoza, temveč tudi občutek varnosti in človeško toplino.

Veliko ljudi nima možnosti za prevoz

Vsakodnevni stiki s strankami mu odkrivajo številne življenjske zgodbe. Njegovi sopotniki so starejši ljudje, ki živijo sami ali nimajo drugih možnosti za prevoz. »Veliko

jih tarna, da so osamljeni. Pogosto imajo doma več avtomobilov, a so vsi družinski člani v službi,« pripoveduje. Zaradi velikega povpraševanja se je število prostovoljcev v Markovcih v zadnjih letih povečalo. »Ko smo začeli, nas je bilo pet, zdaj nas je že devet. Vedno je nekdo na voljo,« je povedal Edi in do-

dal, da je v občini še veliko upokojencev, ki bi prevoz potrebovali, pa si ne upajo poklicati. Poleg obiska zdravnika jim pogosto pomaga pri nakupih ali prenosu težkih vrečk. »Ljudje so zelo hvaležni in zadovoljni. Nekateri prosijo na centrali, če bi jih lahko peljal prav jaz, kar mi veliko pomeni. Rad se pogovarjam z njimi in poslušam njihove življenjske zgodbe. Povabijo nas tudi na kavo ali se nam zahvalijo z majhno pozornostjo. To je res lepo in zadovoljstvo je neprecenljivo.« V času praznikov je delo za prostovoljne voznike nekoliko manj intenzivno, saj je manj zdravstvenih prevozov. »Med prazniki je bolj zatišje, prejšnji teden smo imeli zelo malo voženj. Po novem letu pa se ponovno začne več akcije.«

Za prevoze se je treba prijaviti najmanj tri dni vnaprej, kar omogoča boljšo organizacijo. »Odgovornost je velika, vendar me to ne obremenjuje. Vedno napišem nalog, kam peljem, vse je transpa-

Za upokojence brezplačen

Ko potrebujete prevoz, pokličite v klicni center, na brezplačno številko 080 10 10. Slednji je na voljo za rezervacije prevozov vsak delovnik med 8. in 18. uro. Storitve je za upokojence, ki živijo v občini Markovci, brezplačna. Termin je treba rezervirati vsaj tri dni prej.

Foto: MV

Prostofer v Markovcih je začel delovati junija 2020.

V štirih letih skoraj 400 prevozov

Občina Markovci je bila ena izmed prvih v Spodnjem Podravju, ki je pristopila k projektu Prostofer. V zadnjih štirih letih so vozniki opravili 396 prevozov. Uporabljajo jih lahko vsi starejši, ki ne vozijo sami, nimajo sorodnikov in imajo nizke mesečne dohodke, pa tudi slabše povezave z javnimi prevoznimi sredstvi. V občini je trenutno registriranih devet voznikov, na začetku so bili štirje. Upokojenci so bili sprva nekoliko zadržani in prevozov niso uporabljali – nekateri niso verjeli, da je storitev brezplačna, ali pa niso hoteli biti v breme nekomu drugemu, zato so s težavo prosili za pomoč. Nato pa se je začelo število uporabnikov povečevati. Ob koncu leta se vsem prostoferjem zahvali tudi občina, vsak izmed njih prejme paket z raznimi uporabnimi izdelki.

rentno in varno.« Do zdaj ni imel težav ali nesreč, čeprav se je včasih soočil z manjšimi tehničnimi težavami, kot je okvara električnega vozila. Zdaj imajo v okviru akcije Prostofer na voljo večji avtomobil, Dacio, ki je še posebej primeren za prevoz starejših. Avtomobil je bolj prostoren in udoben, omogoča lažje sedenje, kar je še posebej pomembno za starejše, ki težje pridejo v vozilo in iz njega.

S svojo srčnostjo in zanesljivi-

vostjo je Edi Veršič zgled, kako lahko posameznik z majhnimi dejanji naredi veliko razliko v skupnosti. Dokler mu bo zdravje dopuščalo, bo z veseljem opravljal prevoze in prinašal nasmeh tistim, ki ga potrebujejo. V akcijo Prostofer se je vključila tudi njegova žena Elizabeta, ki pa zaradi zaposlitve za prevoze najde manj časa. Ko ona ne more, Edi z veseljem priskoči na pomoč.

Estera Korošec

Slovenija, EU • Cena kave bo podirala večdesetletne rekorde

Kava se bo v letu 2025 še podražila

Jutranja kava je nepogrešljiv del dneva mnogih ljudi po svetu, vendar se zaradi sovpada različnih neugodnih gospodarskih in okoljskih dejavnikov kmalu lahko zgodi, da bo njena cena drastično višja tako pri nas kot drugod.

Cena arabice je v ZDA od oktobra do decembra letos narasla za 30 odstotkov: veleprodajna cena arabice je dosegla sedem evrov za kilogram in podrla 47 let star rekord. Potem ko je bila kava že v letu 2024 ena od dobrin, pri kateri so potrošniki najbolj izkusili moč inflacije, najbolj znane svetovne znamke in korporacije v letu 2025 napovedujejo nove podražitve in manjše embalaže.

Kot piše New York Times, so ekstremne vremenske razmere, ki smo jim priča v zadnjih letih, povzročile veliko motnjo v dobavni verigi tega živila, podobno se dogaja z olivnim oljem in pomarančnim sokom. Obenem povpraševanje po kavi nenehno narašča. Gojenje pa je možno le v posebnih pogojih, saj zahteva veliko vlage, zdravo zemljo in tropske podnebne razmere.

Po podatkih ameriškega ministrstva za kmetijstvo (ZDA so največje svetovne uvoznice kave) se 57 odstotkov svetovne proizvodnje kave nanaša na arabico, katere največja izvoznica je Brazilija, vendar je te pridelke letos prizadela suša, obeti za prihodnje leto pa niso nič boljše.

Na drugem mestu po pridelavi je robusta, ki jo množično pridelujejo v Vietnamu, kjer je pridelke letos uničila kombinacija suše in močnega deževja.

Foto: MPA

Cena v ZDA podrla skoraj 50 let star rekord

Cena arabice je v ZDA od oktobra do decembra letos narasla za 30 odstotkov: veleprodajna cena arabice je dosegla sedem evrov za kilogram in podrla 47 let star rekord.

Kevon Rhiney z Univerze Rutgers v New Jerseyju ocenjuje, da bo Brazilija potrebovala približno dve leti, da si opomore

od naravnih katastrof, pridelavo kave tam pa dodatno ovira tudi krčenje gozdov. Rhiney tako dvomi, da bodo cene kave v bližnji prihodnosti padle.

V Sloveniji so cene za skodelico kave za zdaj še znosne, a kmalu se lahko zgodi, da se bodo cene približale tistim v dražjih državah, saj so stroški nepražene kave, s katerimi se trguje na svetovnih trgih, trenutno na zgodovinsko visoki ravni.

J. V.

Ptuj • Jožef Muhovič v Galeriji Luna

Prepadi navzgor

V ptujskih razstaviščih in galerijah so tudi v letu 2024 poskrbeli, da so ljubitelji likovne umetnosti lahko spoznali številne domače in tudi mednarodno priznane umetnike ter uživali v njihovih umetninah.

Foto: arhiv Galerije Luna

V Galeriji Luna so z razstavo Jožefa Muhoviča sklenili lansko galerijsko sezono.

V Galeriji Luna so galerijsko sezono 2024 sklenili z razstavo Prepadi navzgor – risbe, slike, skulpture – umetnika Jožefa Muhoviča, doktorja filozofije, likovnega teoretika in raziskovalca, ki deluje na mnogih z likovno umetnostjo povezanih področjih, nekdanjega profesorja za likovno teorijo na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani. Na razstavi je mogoče videti izbor del manjšega in srednjega formata iz njegovih zadnjih petindvajsetih let.

»Muhovičeva umetnost nas nagovarja k razmišljanju o stvareh, ki so nam si-

cer blizu, a jih s težavo opazimo in se vanje poglobimo. Malokdaj pomislimo, da so prepadi tudi navzgor, ne le navzdol. Muhovičeva dela nagovarjajo sodobno javnost v upanju, da je človeku v nenehni dinamiki in nenehnem angažmaju potrebno tudi nekaj, kar ne hiti, ampak daje prostor za premislek in poglobitev,« je umetnika in njegovo delo predstavila Doroteja Kotnik, umetnostna zgodovinarica in kustosinja.

Na odprtju razstave je na harmoniki igral Julijan Škraban. Razstava bo na ogled do 11. januarja.

MG

Strnišče • Galerija FO.VI z opusom Strelca

Poklon umetniški virtuoznosti

V Galeriji FO.VI v Strnišču so galerijsko sezono 2024 sklenili z odprtjem decembrske razstave, na kateri so na ogled postavili opus v letu 2023 preminulega hrvaškega umetnika Željka Strelca – Žeca, dobitnika velike odkupne nagrade MO Ptuj in prejelnika več priznanj strokovne žirije na mednarodnem Ex-temporu Ptuj.

Foto: arhiv Art Stays

Zadnjo razstavo v letu 2024 so v Galeriji FO.VI posvetili v letu 2023 preminulemu hrvaškemu umetniku Željku Strelcu – Žecu.

Željko je mojster žganja lesa oz. pirografije – umetnost risanja z razbeljeno iglo, žico ali podobnimi pripomočki na leseno desko kot podlago. S slikanjem se je Željko Strelec (rojen je bil leta 1950 v Varaždinu) začel ukvarjati leta 1970. Ustvaril je več uspešnih ciklov, v katerih predstavlja pokrajino in gozd, veduto rodnega Varaždina, etno kože Zagorja, individualne in skupinske portrete ter ljudske običaje in dediščino domačega kraja. S svojimi deli se je prvič predstavil leta 1974, skupaj pa na več kot 30 samostojnih in več kot 100 skupinskih razstavah. »Z izborom tehnike pirografije je Željko Strelec postal poseben fenomen na hrvaškem likovnem prizorišču. A sama izbira tehnike ne bi bila dovolj, če je avtor ne bi obvladal do virtuoznosti,« so se v Galeriji FO.VI poklonili izjemnemu ustvarjalnemu opusu Strelca.

Na odprtju razstave so nazdravili odhajajočemu letu, v katerem je društvo Art Stays likovno občinstvo uspešno nagovorilo s kar devetimi odmevnimi razstavami. Razstava bo na ogled do 26. januarja 2025.

MG

Ptuj • Dobrodelni koncert Karitas

Poti do srca

V tednu Karitas, ki je potekal pod geslom Poti do srca, so se zvrstile številne aktivnosti. Med njimi tudi 28. tradicionalni dobrodelni koncert Karitas dekanije Ptuj in Zavrč v minoritski cerkvi sv. Petra in Pavla na Ptuj.

Foto: p. Andrej Sotler

Med nastopajočimi je bil tudi MOPZ Alojza Štrafela iz Markovcev.

Koncert so pripravili na dekanijski ravni z voditeljema Nevenko Kovačič in Simonom Medvedom ter naddekanom g. Marijanom Fešlom.

Vse navzoče je nagovoril mariborski nadškof metropolit Alojzij Cvikel, predsednik slovenske Karitas. Nastopili so: ZGS v samostanu sv. Petra in Pavla, na oboje je zaigrala Ana Aubel, zapela je sopranistka Tjaša Hameršak, na orgle jo je spremljal prof. Luka Gojkošek. Zbrani so prisluhnili tudi študentskemu zboru Vdih iz Maribora ter MOPZ KD Alojza Štrafela Markovci, uživali v veličastni glasbi orgel prof. Luka Gojkoška, srca napolnili z recitacijo poezije Silve Žabota, koncert pa je zaključil Isaac Leandro Palma, argentinsko-slovenski pevec. Sredstva, ki so bila zbrana na koncertu, bodo namenjena vsem tistim, ki so potrebni pomoči.

ZG

Na voljo mobilni aplikaciji
Radio Ptuj in Štajerski tednik
za iOS in Android naprave

Google play App Store

www.radio-ptuj.si

Ptuj • S prostovoljko Zejnep Sulejmani o njenem življenju in delu

Njeno odraščanje ni bilo najlažje, danes pomaga drugim

Zejnep Sulejmani, 27-letna prostovoljka, je lani opravila neverjetnih 500 ur prostovoljnega dela. Mnogim otrokom je z veseljem pomagala pri učenju. Redne službe še nima, zato si je zadala cilj, da bo v tem času delala z otroki, ki jo potrebujejo. Z njimi riše, ustvarja, jim pomaga pri šolskih obveznostih ...

Njena družina se je pred 40 leti preselila na Ptuj, in čeprav je Zejnep rojena v Sloveniji, se je pogosto srečevala z mnogimi grdimi opazkami na račun nacionalnosti in veroizpovedi. A vse to – pa tudi podpora družine in najboljši prijatelji – jo je le utrdilo in iz nje naredilo krasno mlado dekle, željno delati dobro in pomagati drugim.

Zejnep je diplomirana dizajnerka notranje opreme. Trenutno ni zaposlena, še vedno išče primerno delo zase. Dejstvo, da ima precej prostega časa, je razlog, da čas nameni prostovoljnemu delu in ga kakovostno izkoristi: „Trenutno, ko sem brezposelna, sem si zadala cilj, da čim bolj pomagam otrokom pri nalogah, učenju in ustvarjanju. Morda v prihodnje ne bom več imela toliko časa, zato želim zdaj to priložnost čim bolj izkoristiti. Očeta sem izgubila pred petimi leti zaradi raka. Vem pa, da bi bil zelo ponosen name. Mama, brat in sestra me zelo spodbujajo in so ponosni na moje dosežke.“

Srečevala se je z mnogimi opazkami

Zejnepini starši so v Slovenijo prišli iz Makedonije, po narodnosti so Albanci. Oče je prišel prvi, pred približno 40 leti, na ptujski tržnici je prodajal obutev. V Slovenijo je prišel z namenom, da zasluzi in preskrbi družino. Tu so si ustvarili dom. Oče, mama, brat in sestra so se rodili v Makedoniji, Zejnep pa na Ptuj. Ni ji bilo lahko: „Kljub temu da sem se rodila tukaj, se včasih počutim kot tujka. Imela sem zelo težko otroštvo. V osnovni šoli me

Foto: arhiv

Zejnep Sulejmani

razen moje najboljše prijateljice nihče ni sprejel. Ker sem druge vere, so se mi vedno posmehovali, me imeli za teroristko in podobno. Čeprav sem govorila slovensko in se trudila vključiti v njihovo družbo, mi to ni uspelo. Imela sem nekaj zelo prijaznih učiteljev, ki so me spoštovali, razumeli in niso delali razlik med mano in drugimi. Seveda je veliko vlogo igrala tudi moja prijateljica, ki me je vedno branila pred drugimi. Brez nje morda ne bi pridobila samozvesti in tudi ne bi bila tukaj, kjer sem trenutno.“

500 ur prostovoljnega dela

Zejnep se je v prostovoljstvu našla; pravi, da ji trenutno pomeni

vse. Zaveda se, da gre za odgovorno in dragoceno delo: „Ne mislim delo kot službo, ampak kot vlogo vsakega človeka v življenju. Prostovoljstvo je zame kot Božiček, ki polepša otrokom dan, jih nasmeji in jim uresniči želje.“

Dela na različnih področjih, najraje z otroki, ki potrebujejo pomoč pri matematiki, ker je ta predmet imela vedno rada. Z veseljem jim pomaga tudi pri drugih šolskih predmetih, denimo slovenščini, veliko časa namenijo ustvarjanju, saj to izpopolnjuje tako njo kot otroke, s katerimi dela: „Po izobrazbi sem notranja oblikovalka, srednjo šolo sem zaključila na oblikovni šoli v Mariboru – smer modno oblikovanje. Že od malega zelo rada rišem, tako ročno kot

digitalno. V dnevnem centru za otroke in mladostnike imamo veliko otrok, ki so nadarjeni za risanje, zato obožujem skupno ustvarjanje z njimi.“ 500 ur prostovoljnega dela je ogromno, a Zejnep pravi, da na to nikoli ni gledala kot bre-me, izgubo časa. Zase pravi, da je oseba, ki ne more biti pri miru.

Danes je odnos do tujcev boljši

V tem času, odkar je prostovoljka, je spoznala ogromno ljudi. Najbolj so se je dotaknile zgodbe otrok, ki prihajajo iz tujine in se želijo naučiti jezika, a jim manjka samozvesti. Ugotavlja, da so danes otroci v Sloveniji zelo prijazni in tujce sprejemajo, kar je zelo lepo: „Sama nisem imela te sreče, zato sem si zadala cilj, da bom otrokom pomagala po najboljših močeh, da ne bodo imeli težav v prihodnosti. Še posebej pomagam dekletom, da postanejo samostojne, svobodne ženske, ki postavijo šolo in kariero na prvo mesto. Vsem bi svetovala, naj poskusijo prostovoljstvo, ne glede na področje. Prostovoljstvo je dragoceno, ker začutiš, da si za nekoga pomemben in da si mu pomagal. Vedno pravim, da se dobrota vrača. Tako kot jaz nisem pozabila svojih učiteljev, tudi otroci ne bodo pozabili nas.“

Njena novoletna želja je skromna, enostavna: zdravje. Mladim svetuje, naj bodo dobri do drugih, naj pomagajo starejšim, jim izkažejo pozornost in toplino, odraslim pa, da naj poslušajo otroke s srcem in naj verjamejo vanje.

Dženana Kmetec

Podravje • Ključni so ljubezen, spoštovanje in razumevanje

Zlata poroka zakoncev Stopajnik

Ljubezenska zgodba Marije (rojene Muršek) in Janeza Stopajnika se je začela pisati pred pol stoletja. V tem času se jima je pripetilo veliko stvari, najlepša pa so bila rojstva dveh otrok, štirih vnukov in pravnukinje, ki so obogatili njuno družino.

Janez Stopajnik je bil rojen v Strmcu pri Leskovcu, Marija, takrat še Muršek, pa na Pobrežju. Skupni dom sta si uredila na Turniščah, v Ilčevi ulici.

Svojo ljubezen sta s poroko prvič okronala 28. decembra 1974. V zakonu sta se jima rodila dva otroka, hči Jadranka in sin Ivan. Njun veliki ponos so tudi vnuki. Najstarejša Katja šteje 27 let, z Davorinom imata hčer Nežo, na katero sta pradedek in prababica izjemno ponosna.

Sin Ivan je poročen s Simono, tudi onadva sta družino razširila z dvema sinovoma, 18-letnim Žigom in 11-letnim Maksom. Hči Jadranka in njen soprog Dejan sta starša Katje in Davida.

Dva otroka, štirje vnuki in ena pravnukinja so veliko veselje Marije in Janeza, ki pravita, da je ključ do tega, da sta skupaj že polnih 50 let, veliko ljubezni, medsebojnega razumevanja in spoštovanja.

Na dan, ko sta obeležila ta hvalevredni jubilej, zlato poroko, sta si ponovno obljubila ljubezen in večno zvestobo. Cerkveni obred je bil opravljen v cerkvi sv. Vida, civilni obred pa je opravil matičar Franc Stopajnik skupaj s Tatjano Mužerlin v Krčmi Janževina na Janškem Vrhu.

Prisotni in svojci so zlatoporočencema zaželeli predvsem veliko zdravja, vse ostalo, kar potrebujeta za srečo, pa že imata.

Dženana Kmetec

Foto: arhiv družine Stopajnik

Marija in Janez Stopajnik sta obeležila 50 let poroke.

Rokomet
Bura še naprej v dresu
Jeruzalema Ormoža
Stran 14

Odbojka
Dobro delo z mladimi
odbojkaricami
Stran 14

Nogomet
Mladi vezist odhaja
iz šume
Stran 15

Šport
Tudi letošnje leto z nizom
športnih vrhuncev
Stran 15

Urednik športnih strani:
Jože Mohorič.

Sodelavci:
David Breznik, Uroš Krstič,
Niko Šoštarič, Simeon Gönc,
Franc Slodnjak,
Silva Razlag,
Črtomir Goznik.

Športni tednik

E-mail: sport@radio-tednik.si

Poslušajte nas
na svetovnem spletu!

RADIOPTUJ
na spletu
www.radio-ptuj.si

Šport v Spodnjem Podravju v letu 2024 • Posamični dosežki

Čeh evropski prvak, Gajser svetovni podprvak, številni državni prvaki

Foto: Črtomir Goznik

Najboljši slovenski atlet zadnjih let Kristjan Čeh je v letu 2024 nastopal na dveh velikih tekmovanjih, olimpijskih igrah in evropskem prvenstvu. 25-letni član Atletskega kluba (AK) Ptuj se je junija v Rimu v metu diska okitil z naslovom evropskega prvaka (njegov rezultat je bil 68,08 m), na OI v Parizu pa je avgusta z izidom 68,41 m osvojil 4. mesto. Med drugim je konec avgusta zmagal na mitingu diamantne lige v Rimu (68,61 m), na finalu diamantne lige v Bruslju pa je zasedel končno 5. mesto. Najboljši izid sezone je dosegel maja na mitingu v Dohi – 70,48 m.

Foto: HRC

Tim Gajser je tudi v sezoni 2024 nastopal v elitnem motokros razredu MXGP. S tovarniškim moštvom Honde se je celotno sezono boril za najvišja mesta. S konstantnimi vožnjami skozi celotno sezono mu je v borbi za naslov svetovnega prvaka odlično kazalo vse do predzadnje dirke na Kitajskem, ko mu je ponesrečen nastop v prvi vožnji odnesel titulo. Na koncu je bil Španjec Jorge Prado (Gasgas) za pičlih deset točk (996 – 986) boljši, Gajser je sezono zaključil na 2. mestu. Odlično je nastopil tudi s slovensko reprezentanco na Pokalu narodov, kjer so Slovenci dosegli doslej najboljšo uvrstitev – 7. mesto.

Foto: Črtomir Goznik

Anej Čurin Prapotnik je lani februarja v Mariboru postavil državni rekord za mlajše člane v teku na 60 m – 6,64 s. S podobnim rezultatom je istega meseca slavil na balkanskem prvenstvu v Turčiji. Marca je v škotskem Glasgowu nastopil na dvoranskem SP za člane in z uvrstitvijo v polfinale upravičil pričakovanja. 21-letni član AK Ptuj je v poletni sezoni v teku na 100 m že maja v Mariboru dosegel izjemni čas 10,16 s, a ob premočnem vetru v hrbet. Da je Maribor srečno mesto zanj, je potrdil junija, ko je z izidom 10,24 s postavil osebni rekord. Na EP v Rimu se je uvrstil v polfinale.

Foto: arhiv

Ana Ekart in njen soplesalec Vincenzo Chianese sta v letu 2024 zabeležila več odmevnih rezultatov na mednarodnih tekmovanjih, vrhunec pa je bilo osvojevanje 3. mesta na svetovnem prvenstvu CSIT v kombinaciji desetih plesov (na sporedu je bilo novembra v San Marinu). Že pred tem sta osvojila 5. mesto na svetovnem prvenstvu v standardnih plesih v avstrijskem Schladmingu. Omeniti velja še uvrstitev na stopničke v kombinaciji na tekmovanju v Cerviju, ki velja za eno izmed največjih mednarodnih plesnih tekmovanj.

Foto: SZS

Urška Kuharič (Strelsko društvo Kovinar Ormož) se je v preteklem letu okitila s prestižnim naslovom Strelka leta v Sloveniji. Na mednarodnem prizorišču se je na tekmi za svetovni pokal v azerbajdžanskem Bakuju uvrstila v veliki finale v disciplini malokalibrska puška trojni položaj 50 m. Na kvalifikacijskem turnirju za nastop na OI v Parizu se ji ni izšlo, zasedla je 11. mesto. Na VN Beograda je zasedla 3. in 7. mesto, na mednarodnem tekmovanju Mladost Trophy je bila sedma, na EP v Györu pa je osvojila 20. mesto. Z malokalibrsko puško je osvojila dve zlati medalji na državnem prvenstvu, zmagala pa je tudi na državnem prvenstvu s samostrelom.

Foto: Črtomir Goznik

Maja Bedrač (Atletski klub Ptuj) je v letu 2024 naredila velik napredek v skoku in daljino. Po dolgih letih je izboljšala svojo rekordno znamko, ki sedaj znaša 6,49 m. To ji je uspelo doseči na mitingih v Mariboru (maja) in Italiji (julija). Na državnem prvenstvu v Celju je osvojila 1. mesto.

Foto: Črtomir Goznik

Uroš Krajnc (Footgolf klub Ptuj) je v letu 2024 nadaljeval z dobrimi nastopi na domačih in tujih tekmovanjih. Med posamezniki se je okitil z naslovom ligaškega državnega prvaka, bil pa je tudi član ekipe, ki je slavila v t. i. matchplayu – ekipnem državnem prvenstvu. Krajnc je bil kapetan reprezentance Slovenije na evropskem prvenstvu v Turčiji, kjer je s soigralci zasedel končno 7. mesto.

Foto: Črtomir Goznik

Sašo Stojak (Strelski klub Ptuj) je na prvem državnem prvenstvu v letu 2024 – v mešanih parih – skupaj z Majdo Raušl osvojil srebrno odličje. Še uspešnejši je bil marca na 33. državnem prvenstvu na 10 m v Ormožu, kjer se je okitil z naslovom državnega prvaka v streljanju z zračno pištolo. Novembra je Stojak na mednarodnem tekmovanju v hrvaškem Solinu (MT Solin 2024) v dveh dneh osvojil 1. in 3. mesto. Decembra je odlično nastopil še v Zagrebu (48. Pokal mladosti Zagreb), kjer je osvojil 2. mesto, in v Budimpešti (Hungarian Open), kjer se je prebil v finale, enak dosežek mu je uspel v Trzinu (Skirca Open).

Foto: arhiv

Filip Jeff Planinšek (Teniški klub Terme Ptuj) v zadnjih letih študira in igra tenis na univerzi Alabama v ZDA. Lani je dosegel izjemen uspeh, saj je zmagal na ameriškem študentskem tekmovanju NCAA. S tem je postal prvi študent univerze v Alabami, ki mu je uspel takšen dosežek, in šele drugi Slovenec s to lovoriko – prvi je bil Blaž Rola. Na svetovni teniški turneji je najboljši rezultat zabeležil na ITF-turnirju serije M25 v Mariboru, kjer se je prebil do finala.

Rokomet • RK Jeruzalem Ormož

Delo, delo, delo ...

V ponedeljek, 6. januarja, so priprave na drugi del sezone v Ligi NLB začeli rokometarji Jeruzalema. Ormožani v prvem delu sezone niso blesteli in so pred nadaljevanjem prvenstva šele na predzadnjem, 11. mestu. V letošnji sezoni iz elitne lige izpade zadnjemuvrščeno moštvo, predzadnje moštvo čakajo dodatne kvalifikacije za drugouvrščeno ekipo 1. B-lige. Do uvrstitve v četrtfinale, med Top 8, varovance trenerja Saša Prapotnika vodi le veliki čudež ...

V rednem delu sezone je preostalo le še pet krogov, Jeruzalem čakajo Misteral Krško, Gorenje Velenje, Riko Ribnica, Urbanscape Loka in Krka Novo mesto. Zaostanek za osmim mestom, ki ga trenutno zaseda Riko

Ribnica, znaša velikih šest točk.

„Pogled na naše stanje na lestvici res ni najlepši. Bolj kot o uvrstitvi med Top 8 moramo razmišljati o tem, da opravimo priprave na drugi del sezone čim boljše. Naš osnovni cilj v rednem delu sezone bo, da si zagotovimo čim več točk in da na lestvici skočimo vsaj na 10., če ne na 9. mesto – 11. mesta se moramo obvezno znebiti. V Ligo za obstanek ekipe s sabo prenašajo šest, štiri, dve in nič točk. Z devetimi ali desetimi mestom bi bile naše možnosti za obstanek večje,“ je pričakovanja v klubu za drugi del sezone opisal kapetan **David Bogadi**.

Bura še naprej za Ormož

V drugi del sezone bodo Ormožani štartali brez **Tinčka Hebarja** in **Denisa Škrinjara**, ki okrevata po operaciji kolena pri dr. Matjažu Sajovicu. Na listi poškodovanih je končal tudi **Stas Krabonja**. Ekipe ostaja nespremenjena, saj bo tudi v drugem delu sezone ormoški dres nosil

Lucijan Bura. Slednji je v dresu ormoškega kluba odigral osem tekem in dosegel zavidljivih 58 zadetkov (43 v prvenstvu in 15 v pokalnem tekmovanju).

Na tekmi zadnjega kroga prvega dela sezone v Trebnjem je ormoški dres oblekel tudi **Luka Trojko**. 30-letni srednji zunanji rokometar je nazadnje igral za Varaždin, ima pa tudi izkušnje z igranjem v tujini (dve sezoni je igral v 3. ligi v Franciji). Trojko v napadu lahko igra na vseh treh zunanjih položajih, še pomembneje pa je, da lahko igra v obrambi na poziciji „dvojke“ ali celo „trojke“. Proti Trimu je Trojko dosegel štiri zadetke.

Prvi pripravljalni tekmi bodo Ormožani odigrali v soboto, 18. januarja, na memorialnem turnirju Franca Šandorja v Gorišnici. Poleg Ormožanov in gostiteljev bosta na turnirju nastopila še 1. B-ligaša Velika Nedelja in Drava Ptuj. Prvenstvo bodo Ormožani nadaljevali 7. ali 8. februarja, ko bodo gostje Hardeka rokometarji Misteral Krškega. Slednji imajo eno točko več od Ormožanov in na tej pomembni tekmi bodo točke štejele dvojno. Rokometarje Jeruzalema na Hardeku nedvomno čaka le delo, delo in še enkrat delo ...

Uroš Krstič

Foto: Crtomir Goznik

Rokometarji Ormoža bodo morali v nadaljevanju sezone popraviti predvsem igro v obrambi.

Mali nogomet • Zimske lige

V Ormožu prvak med člani že znan, o veteranskem odloča zadnji krog

ZLMN Ormož 2024/25

Športno društvo Pušenci že 25. uspešno organizira Zimsko ligo malega nogometa Ormož. Še vedno zanimivo ligo nad površjem drži „trio Miranov“ (Miran Tušek, Miran Kuharič, Miran Senčar). V ligi sodijo sodniki iz MNZ Ptuj. Letos med člani sodeluje sedem, med veterani (nad 35 let) pa šest ekip – skupaj 13 ekip. Minili so časi, ko je v ligi igralo več kot 30 ekip ... Razlog temu je prenatrpanost urnika Športne dvorane Hardek in tudi iz tega vidika bi si športno mesto Ormož zaslužilo novo dvorano.

Predzadnji krog je med člani ponudil odlične tekme – odlične zaradi zanimivosti in zaradi kakovosti malega nogometa. Med člani je Caffé Malinca Ormož s 3:0 ugnala neposrednega konkurenta za naslov, ekipo Bar Snajper iz Sodincev. Strelec enega izmed zadetkov na omenjeni tekmi je bil Anej Jelovica, sicer z osmimi doseženimi goli najboljši strelca lige. V članski konkurenci je zdaj odprto le še vprašanje glede končnega 2. mesta, za katerega sta kandidata Bar Snajper Sodinci (13 točk) in Alinea tisk Moškanjci (10 točk). V ligi nastopajo še ekipe Lordi Mind inženiring (7 točk), ASV Ivanuša (5 točk), Er Lej Team, d. o. o. (1 točka), Taverna in CDP (0 točk).

Derbi ekipe iz Svetega Tomaža

V predzadnjem krogu veteranske lige je bil na sporedu derbi vodečih ekip – Naitors Sveti Tomaž in Pušenci. Odlična tekma je ponudila končen izid 2:0 v prid Tomaža. Na derbiju so igrali nekateri v preteklosti najboljši nogometaši iz območja občin Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi. Kljub kakšnemu kilogramu več so akterji prikazali izjemno predstavo, popuščanja ni bilo na nobeni strani in o zmagovalcu so odločale malenkosti. Pušenci so imeli več priložnosti, Tomaž več natančnosti v zaključku akcij.

Zdaj je jasno, da so iz borbe za naslov veteranske lige izpadli Pušenci. O prvaku bo odločala tekma zadnjega kroga med Naitors Sveti Tomaž in Vičar Transport Vičanci. Obe ekipi imata isto število točk, deset. Gol razlika je v prid ekipe Vičar Transport Vičanci (15:5), Naitors Sveti Tomaž ima 9:5. Ekipe iz Vičancev ima v svojih vrstah tudi trenutno najboljšega strelca lige, to je Jani Zamuda, ki je doslej dosegel šest zadetkov.

V ligi nastopajo še Bar Žirafa Mala Nedelja (5 točk), Lordi Kmetija Jerebič (1 točka), Bar Tinca Miklavž

Ekipe Caffé Malinca Ormož si je že krog pred koncem zagotovila prvo mesto v članski ligi.

pri Ormožu (1 točka). Zadnji krog bo odigran v soboto, 11. januarja, v Športni dvorani na Hardeku.

ONL Videm: strelci kažejo zavidljivo formo**Veterani**

REZULTATI 3. KROGA: ŠD Selan – KMN Majolka 3:10, ŠD Tržec – KMN Majolka 2:16, ŠD Selan – ŠD Zg. Pristava 5:3.

REZULTATA 4. KROGA: KMN Majolka – ŠD Tržec 10:2, ŠD Selan – ŠD Zgornja Pristava 2:6.

1. KMN MAJOLKA	4	4	0	0	42:12	12
2. ZGORNJA PRISTAVA	4	2	0	2	23:16	6
3. ŠD SELAN	4	2	0	2	15:22	6
4. ŠD TRŽEC	4	0	0	4	10:40	0

RAZPORED 5. KROGA, V SOBOTO, 11. 1.: ob 14.00: ŠD Selan – ŠD Tržec; ob 14.40: KMN Majolka – ŠD Zgornja Pristava.

Članska ekipa KMN Majolka

Odbojka • ŽOK Ptuj

Dobro delo z mladimi odbojkaricami

Odbojka postaja vedno bolj popularna, kar se kaže tudi v povečanem vpisu v Ženski odbojcarski klub (ŽOK) Ptuj, ki je lani presegel vsa pričakovanja. Vseh deklet, ki si želijo trenirati odbojko, niti niso mogli vpisati v klub ... Predsednica kluba **Marijana Horvat** si prizadeva, da delajo samo z domačimi igralkami; tudi trenerski kader je domači. Obenem pa se povečuje zanimanje igralk iz drugih klubov za prestop na Ptuj, kar je nedvomno odraz dobrega dela v domačem klubu.

Trenutno tekmuje pod okriljem Odbojcarske zveze Slovenije osem ekip ŽOK Ptuj, z njimi dela šest trenerjev. Vsaka igralka ima najmanj tri treninge tedensko, razen najmlajših deklet, ki imajo po dva treninga na teden. Možnost za treniranje je omogočena tudi deklicam iz OŠ

Breg, OŠ Markovci in OŠ Destrnik - Trnovska vas. Odgovorni za šport v Mestni občini Ptuj zelo prisluhniti in razumejo prostorske težave, s katerimi se soočajo nekateri dvoranski športi – med temi je tudi odbojka.

Članska ekipa igra v 2. državni ligi vzhod, kjer so v sezoni 2024/25 kot novinke največje presenečenje lige. Ekipe, ki je ostala popolnoma enaka kot v lanskem sezoni v 3. ligi, trenutno zaseda četrto mesto. Cilj v tej sezoni je obstanek v 2. ligi. Podpora lokalnega okolja je zelo dobra, kar je vidno na domačih tekmah.

Kljub vedno večjemu zanimanju za odbojko se je v državnih ligah zmanjšalo število ženskih članskih ekip, nekateri klubi zaradi manjše finančne obremenitve delajo samo z mladimi. V tekmovanjih pod okriljem OZ Slovenije letos nastopa 50 članskih ekip.

Tudi v mlajših selekcijah vse ekipe ŽOK Ptuj dokazujejo, da se lahko kosajo tudi z boljšimi ekipami v Sloveniji. Med mladimi je največ ekip prijavljenih v uradna tekmovanja med starejšimi deklicami, kjer ima

tudi ptujska ekipa dve skupini. Vseh skupin je v tej selekciji v letošnji sezoni 114, kar veliko pove o popularnosti tega športa med mladimi.

Marijana Horvat, predsednica ŽOK Ptuj: »V prvem delu sezone sem zadovoljna z delom in rezultati ekip. Najbolj me veseli, da nam uspeva napolniti dvorano ptujske gimnazije in da gledalci uživajo tako na članskih tekmah kot tudi ob igranju naših mlajših ekip. Zanimanje za odbojko obstaja tudi med fanti, ampak je zaradi pomanjkanja terminov formiranje teh ekip trenutno neizvedljivo. Moj cilj je, da bi bila dvorana Gimnazije Ptuj namenjena samo odbojki, vendar je to praktično nemogoče. Imamo kar veliko težav, ker izvajamo treninge v ŠD Gimnazije Ptuj, v SŠC in OŠ Breg. Tedensko izvedemo 23 treningov, potrebovali pa bi še nekaj terminov za popraviljanje napak in individualne treninge. Če bi imeli na voljo tudi to, bi lahko z rezultati segali tudi v sam vrh slovenske odbojke.«

David Breznik

Foto: arhiv Odbojcarskega kluba Ptuj

Ekipe starejših deklet ŽOK Ptuj

Tenis • Mednarodni turnirji

Tamara začela v »deželi tam spodaj«

Nova teniška sezona se tradicionalno začne v poletni Avstraliji, kamor se najboljši igralci in igralkice odpravijo že med novoletnimi prazniki ali tik po njih. Večkratna športnica MO Ptuj **Tamara Zidanšek** (180.) je prvi nastop v novi sezoni opravila v glavnem mestu Avstralije Canberri, kjer je na trdi podlagi potekal challenger turnir serije 125, nagradni sklad je znašal 200.000 dolarjev.

Tami je zaradi nizkega mesta na WTA lestvici tekmovala med posameznicami začela v kvalifikacijah in jih tudi hitro končala (izločila jo je Hrvatica Lea Bošković, 207.). Uspešnejša je bila med dvojicami, kjer je nastopila skupaj z Madžarko **Anno Bondar** (obe z Zidanškovo sta letnici 1997). Bili sta 1. nosilki, kar sta uspešno branili do polfinala, ko sta ju ustavili Latvijka Darja Semenistaja in Srbkinja Nina Stojanović.

Turnir WTA 125 v Canberri, rezultati, dvojice:

1. krog: Zidanšek/Bondar (1.) – Fett/Galfi (Hrvaška/Madžarska) 6:3, 6:3;

četrfinale: Zidanšek/Bondar (1.) – Selekhmeteva/Timofeeva (Rusija) b. b.

polfinale: Zidanšek/Bondar (1.) – Semenistaja/Stojanović (Latvija/Srbija, 3.) 5:7, 1:6;

finale: Semenistaja/Stojanović (3.) – Furlis/Hule (Avstralija, 4.) 5:7, 6:4, 6:10.

Teniške igralkice in igralce v Avstraliji spremljajo visoke poletne temperature, ki krepko presegajo 30 stopinj Celzija.

Neposredno po nastopu v Canberri je Tami odpotovala v Melbourne, kjer so se v tem tednu začele kvalifikacije za prvi grand slam turnir sezone, odprto prvenstvo Avstralije (od 6. do 26. januarja).

Zidanškova je v zadnjih šestih letih šestkrat zapored igrala v glavnem žrebu turnirja v Melbourne, najdlje pa je prišla leta 2022, ko se je prebila do 3. kroga (premaga Arantxo Rus in Heather Watson, izgubila proti Alize Cornet). V zadnjih

dveh sezonah je izgubila na prvi stopnički, leta 2023 proti Tunizijki Ons Jabeur, leta 2024 pa proti Argentinki Nadii Podoroski.

Tami se je na prvi stopnički letošnjih kvalifikacij pomerila s Tajko **Lanlano Tatarudee** (178.). 20-letnica doslej kakšnih posebnih uspehov ni zabeležila, kljub temu pa je po ekspresno izgubljenem prvem nizu v nadaljevanju naši igralki nudila močan odpor – 6:0, 4:6, 6:4.

V drugem krogu se bo Zidanškova pomerila s Ciprčanko **Raluko Serban** (201.).

JM

Nogomet • NK Aluminij

Mladi vezist odhaja iz šume

Riad Silajdžić je bil eden izmed številnih igralcev, ki so poleti okrepili Aluminij. 19-letni vezni igralec je v Kidričevo prišel iz Maribora, kjer je z mladinsko ekipo v sezoni 2023/24 osvojil naslov državnega prvaka v mladinski ligi Eon NextGen.

A se mu v rdeče-belem dresu ni uspelo docela uveljaviti, kar je bilo – realno gledano – v konkurenci Tomislava Jagića, Roka Maherja in Gala Gorenaka tudi zelo težka naloga. Skupno je nastopil na devetih tekmah (sedmih prvenstvenih in dveh pokalnih), le štirikrat je našel svoje mesto v udarni enajsterici. Z odigranimi približno 400 minutami Silajdžić zagotovo ni mogel biti zadovoljen, zato se zdi prekinitev sodelovanja z Aluminijem pričakovana poteza.

Foto: Črtomir Goznic

Riad Silajdžić

Po nekaterih napovedih naj bi se vrnil na Primorsko, v matični Koper, kjer je mladi igralec, ki ima slovensko in bosansko drža-

vlanstvo, tudi opravil nogometno šolo in igral vse do prihoda na Štajersko leta 2023.

JM

Plavanje • PK Terme Ptuj

Na Hrvaškem sedem medalj za ptujski klub

V soboto, 28. decembra, je v Pulju potekal mednarodni plavalni miting 2. Memorial Ivo Raunić. Eden izmed le dveh slovenskih klubov, ki so imeli na njem svoje predstavnike, je bil PK Terme Ptuj, ob njih še PK Nova Gorica.

Tekmovanje je bilo razdeljeno na dva dela: dopoldan so tekmovali plavalci letnika 2012 in mlajši, popoldan pa 2011 in starejši. Med mlajšimi je barve ptujskega kluba zastopalo sedem plavalk in plavalcev: **Jaka Murko, Klara Božičko in Tim Rozman** pod vodstvom trenerja **Jureta Rozmana**, pod vodstvom trenerja **Bernarda Veršiča** pa **Leon Zver, Teodor Murko, Tibor Žnidarič in Brina Korošec**. Med starejšimi sta bili iz PK Terme Ptuj dejavni **Laura Božičko in Karmen Jug** (trener Bernard Veršič). Skupaj so osvojili kar sedem medalj, od tega je kar štiri prispevala Laura.

Rezultati:

Tim Rozman

- 2. na 100 m prosto – 2:06,03 s
- 2. na 50 m prsno – 1:02,39 s

Leon Zver

- 3. na 50 m prsno – 42,70 s

Ptujska zasedba mladih plavalcev in plavalk na tekmovanju v Pulju

Laura Božičko

- 2. na 100 m prosto – 1:07,09 s
- 2. na 50 m prsno – 39,99 s
- 3. na 50 m delfin – 33,96 s
- 2. na 50 m prosto – 30,26 s

Ob tem je **Brina Korošec** dosegla dve normi za nastop na državnem prvenstvu: s časom 1:25,30 s na 100 m prosto in s časom 37,44 s na 50 m prosto.

Bernard Veršič, trener PK Terme Ptuj: „Čestitke vsem plavalcem

za osvojene medalje in norme, kot trenerja sva zelo ponosna na vse. V vseh disciplinah so odplavali tako, kot je treba, kljub temu da je tekmovalje potekalo zelo hitro. Posebne čestitke gredo Lauri Božičko za osvojene štiri medalje. Pokazala je, da s trdim delom pridejo tudi lepi rezultati. Če bo tako nadaljevala, jo čaka v plavanju še precej medalj in lepih trenutkov.“

UR

Šport

Tudi letošnje leto z nizom športnih vrhuncev

Čeprav brez olimpijskih iger in nogometnega svetovnega ali celinskega prvenstva, bo tudi leto 2025 polno športnih vrhuncev. Ob nogometaših, rokometasih, odbojkarjih in hokejistih bomo Slovenci spet podrobno spremljali zimo, kolesarje, judoiste in vse tiste, ki so navduševali pretekla leta.

Prehod v novo leto je zimsko obarvan z novoletnimi turnejami smučarskih skakalcev. Zima 2024/25 bo posebej pomembna, saj gre za predolimpijsko leto, ki bo ponujalo sito in generalno za naslednje olimpijske igre februarja 2026 v Italiji. Ključen mesec bo februar, ko se bodo alpski smučarji za nazive najboljših na svetu merili v avstrijskem Saalbachu, biatlonci v švicarskem Lenzerheideju in nordijski smučarji v Trondheimu. Deskarji, pred novim letom so spet zablesteli tudi Slovenci, bodo na SP nastopali v drugi polovici marca v Švici.

Tradicionalno se bodo spet predstavili slovenski prireditelji svetovnega pokala. Že 4. in 5. januarja so na podkorenski strmini tekmoval alpske smučarke, moški pokal Vitranc v Kranjski Gori bo na sporedu 1. in 2. marca. Deskarji bodo na Rogli za svetovni pokal tekmovali 25. januarja, skakalke 15. in 16. februarja na Ljubnem ob Savinji. Biatlonci se bodo na Pokljuki zbrali na predzadnji tekmi sezone med 13. in 16. marcem. Planica bo od 28. do 30. marca gostila finale svetovnega pokala v smučarskih skokih.

Ljubitelji zime bodo vse do maja stiskali tudi pesti za Anžeta Kopitarja, ki v Los Angelesu uspešno igra že 18. sezono v ligi NHL. Re-

prezentanco po lanskem uspehu v nižjem rangu v Bolzanu maja v Stockholmu čaka svetovno prvenstvo elitne divizije, kjer bodo tekme v predtekmovanju Avstrija, Kanada, Finska, Francija, Latvija, Slovaška in Švedska.

V začetku leta bo živahno tudi v dvoranah. Prvi bodo šli že januarja »na nož rokometasi na svetovnem prvenstvu, ki ga gostijo Hrvaška, Danska in Norveška. Slovenija, četrta z olimpijskega turnirja, predtekmovanje igra v Zagrebu v skupini z Islandijo, Kubo in Zelenortskimi otoki. Rokometasice svetovno prvenstvo čaka novembra.

Znani so termini športnika leta 2024 Tadeja Pogačarja, zmagovalca Gira, Toura in svetovnega prvaka ter drugega slovenskega kolesarskega asa in zmagovalca Vuelte Primoža Rogliča, ki se jima ponujajo italijanska, francoska in španska pentlja v klasičnih terminih. Svetovna serija se bo začela konec januarja v Avstraliji. Svetovno prvenstvo bo konec septembra gostil Kigali v Ruandi, evropsko prvenstvo bo mesec dni kasneje v Franciji. Na Dirki po Sloveniji se bodo kolesarji predstavili v novem terminu med 4. in 8. junijem.

Olimpijsko prvakino v plezanju Janjo Garnbret, športnico leta 2024, čaka skrajšan program. Sezona plezalcev se začne s prvo tekmo svetovnega pokala na balvanih na Kitajskem, a bo Garnbretova prvič

nastopila junija v Innsbrucku. Za domače navijače bo najbolj zanimiva tekma svetovnega pokala 5. in 6. septembra v Kopru, ki je hkrati generalna pred septembrskim svetovnim prvenstvom v Seulu, kjer bo imela tretji in glavni izziv.

Za zlato judoistko iz Pariza Andrejo Leški se sezona začne februarja na grand slamu v Parizu, kjer je leta 2024 z olimpijskim zlatom dosegla uspeh kariere. Vrhunca sezone bosta aprilsko evropsko prvenstvo v Črni gori in junijsko svetovno prvenstvo v Budimpešti. Spremembe so tudi doma, saj je evropski pokal v Podčetrtku zamenjala tekma European Open, ki šteje tudi za točke mednarodne zveze in bo na sporedu 8. in 9. februarja na Črnučah.

Ekipa leta 2024 so po uspešnem nastopu na evropskem prvenstvu 2024 postali nogometaši. Ti imajo pred seboj dva velika izziva. S Slo-

Tadej Pogačar, najboljši športnik Slovenije za leto 2024, bo tudi v novi sezoni med najbolj izpostavljenimi športniki sveta.

vaško se bodo spomladi pomerili za obstanek v skupini B-lige narodov, še večji izziv pa bo vnovična uvrstitev na svetovno prvenstvo 2026, kjer Slovenije ni bilo vse od leta 2010. Tekme v kvalifikacijah so Švica, Švedska in Kosovo. Kvalifikacije se bodo za večino reprezentanc začele marca, a za Slovenijo in njene tekme šele septembra, saj gre za

skupino z zgolj štirimi reprezentancami.

»Mlajši brat« na veliki sceni ostaja futsal, kjer se bodo Slovenci z Norvežani, Madžari in Črnogorci vse do 18. aprila borili za EP 2026.

Klubske nogometne termine so znani. Finale lige prvakov bo 31. maja v Münchnu, finale evropske lige tri dni prej v Vroclavu. Finale konferenčne lige, kjer zgodovinske mejnike postavlja ljubljanska Olimpija in Celje, bo 21. maja v Bilbao.

Obe slovenski ekipi sta si priigrali dodatne tekme za uvrstitev med 16 najboljših, oziroma za osmino finala. Olimpijo 13. in 20. februarja čakata tekmi z Borcem iz Banjaluke, Celjane pa ciprski Apoel. Posebna poslastica bo klubske nogometno svetovno prvenstvo med 15. junijem in 13. julijem v ZDA.

Ljubitelji košarke upajo, da bo Luka Dončić z Dallasom v ligi NBA prišel še korak dlje od lanskega finala z Bostonom. Moška in ženska reprezentanca morata najprej dokončati kvalifikacije, preden bodo dekleta junija, moški pa konec avgusta in septembra nastopili na evropskih prvenstvih.

Odbojkarje in odbojkarice v mednarodnih tekmovanjih najprej čaka liga narodov. En od moških turnir-

jev bo med 16. in 20. julijem tudi v Ljubljani. Odbojkarice poleti čaka premiera SP na Tajskem, kjer bodo tekme v predtekmovalni skupini D ZDA, Češka in Argentina. Moška vrsta pa je uvrščena na SP na Filipinih, kjer jo septembra v predtekmovanju čakajo obračuni s Čilom, Bolgarijo in Nemčijo.

Petkratni svetovni prvak Tim Gajser bo sezono motokrosa začel marca v Argentini na povsem novi stezi v Cordobi. Finale sezone bo, tudi tu gre za premiero, septembra v avstralskem Darwinu.

Atletsko SP bo septembra v Tokiu, kjer bo Kristjan Čeh branil srebro z zadnjega SP v Budimpešti 2023, domača pozornost pa bo konec junija namenjena drugi in tretji diviziji ekipnega evropskega prvenstva, ki bo v Mariboru. Največja domača športno-rekreativna prireditev – Ljubljanski maraton – je na sporedu 18. in 19. oktobra.

sta

Planinski kotiček

Pozimi v gore postopno, premišljeno in odgovorno

Za zimsko udejstvovanje v gorah je najprej treba biti suveren pri poletnem obisku gora, potem pa se premišljeno, postopno in odgovorno lotevati zimskih vzponov, ki smo jim dorasli, je na novinarski konferenci na Kravcu opozorila Planinska zveza Slovenije (PZS). Obisk zasneženih gora namreč ne pomeni zgolj poletnega planinstva z zimsko opremo in več oblačili, ključni so namreč ustrezna usposobljenost, temeljita priprava, pravilna uporaba ustrezne opreme, izkušnje, poznavanje gorskega sveta v zimskih razmerah, na turi pa pravilno in odgovorno sprejemanje odločitev o napredovanju. Pomembno je tudi postopno pridobivanje izkušenj, zakladnica katerih so številna planinska društva po vsej Sloveniji.

Kot je bilo jasno že v snežnem metežu megle na Kravcu, gore pozimi zahtevajo zrelega obiskovalca, ki obvlada tehnične pripomočke, ima znanje o nevarnostih v gorah, vremenoslovju, orientaciji, gibanju, predvsem pa veliko mero znanja, izkušenj in odgovornosti, pa tudi spoštovanja do gora in za-

Foto Manca Ogrin

Zasnežene gore privabljajo vse več obiskovalcev, ki se morajo zavdati pomena temeljite priprave na turo, od ideje in priprave do same izvedbe, saj se tura konča z varno vrnitvijo vseh udeležencev domov.

vedanja, da ga bo gora počakala. Generalni sekretar Planinske zveze Slovenije in inštruktor planinske vzgoje **Damjan Omerzu** ljubiteljem zasneženih gora polaga na srce,

naj se obiska tako visokogorja kot sredogorja lotevajo odgovorno: „Pozimi v gore premišljeno, postopno in odgovorno! Izberite ture, ki ste jim psihofizično kos, s popolno ustrezno opremo, ki jo znate uporabljati. Potrebujete dovolj izkušenj in kilometrine, ki ste jih postopoma skozi leta pridobivali na lažjih turah. Ture se lotite celostno, od ideje in priprave do same izvedbe, saj se tura konča z varno vrnitvijo vseh udeležencev domov. Nič ni narobe, če se v situaciji, ki zaradi subjektivnih ali objektivnih okoliščin ni varna, obrnemo in vrnemo v dolino ali si že v osnovi izberemo drug cilj, ki je v danih razmerah primernejši in varnejši.“

„Zelo pomembno je, da dobro poznamo svojo opremo, da je brezhibna in jo znamo pravilno uporabljati, hkrati pa jo izberemo glede na turo, saj za različno zahtevne ture potrebujemo prilagojeno opremo. Posebna pazljivost velja pri pripravi opreme za visokogorje. Ko uporabljamo dereze, imamo v rokah cepin in ne planinskih palic, obvezno tudi rokavice, na glavi pa čelado. Za

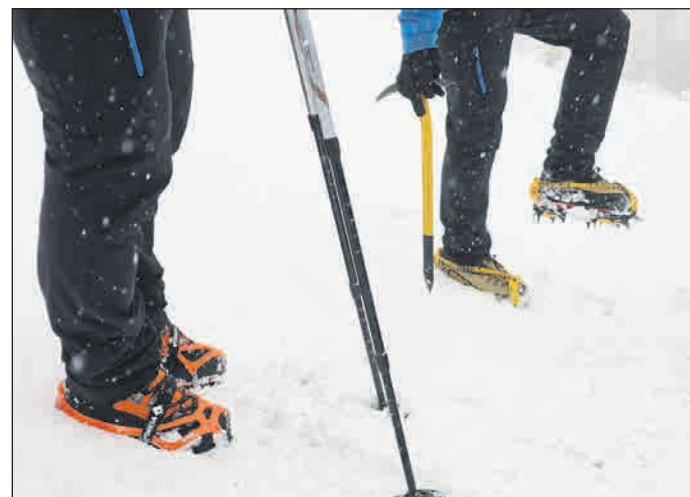

Foto Manca Ogrin

T. i. dereze oz. verige so dober pripomoček na položnem terenu, npr. na gozdnih cestah, planinah, da ne pademo na poledeneli podlagi. Za strmejši teren, kjer je večja možnost zdrs, pa so edina prava izbira ustrezne dereze, ki se fiksno namestijo na primeren zimski čevlji; ko imamo na nogah dereze, v roke sodi cepin, na roke rokavice in na glavo čelado.

Mali nogomet • Spominski turnir Franca Škrinjarja

Četrto zaporedno zmagoslavje ŠIC bara

Na 15. spominskem turnirju Franca Škrinjarja v malem nogometu se je v ljutomerski športni dvorani merilo 20 ekip. V zaključne boje so se uvrstile tri domače ekipe – ŠIC bar, Meteorplast in Avtoličarstvo Škrinjar, ter mariborska vrsta MBBE. Zaključna dela.

V prvem polfinalnem dvoboju je Škrinjarjeva ekipa s 4:0 odpravila Mariborčane, ŠIC bar pa je s težavo

(1:0) ugnal Meteorplast. V tekmi za 3. mesto je bila po streljanju kazenskih strellov (3:2) mariborska vrsta uspešnejša od ljutomerskega Meteorplasta, finalni obračun Škrinjarjeve in ŠIC bar ekipe pa je po razburljivem razpletu pripadel slednji. V rednem delu tekme je bilo 1:1, več uspeha v streljanju s 6-metrov pa so imeli igralci ŠIC bara, ki so zadeli dvakrat, nasprotnik pa le enkrat.

Vrsta ŠIC bara je turnir osvojila že četrtrič zapored, za kar je prejela denarno nagrado (2.000 evrov), pokal in prehodni pokal v trajno last. Najboljši igralec turnirja je bil Žan Janežič (ŠIC bar), največ golov (5) je dosegel Uroš Nikolič (Avtoličarstvo Škrinjar), naziv najbolj zanesljivega vratarja pa je pripadel Nejcu Berzelaku (ŠIC bar).

NŠ

Foto: NS

ŠIC bar, zmagovalna vrsta Škrinjarjevega turnirja

Foto: Manca Ogrin

Zelo pomembno je, da dobro poznamo svojo opremo in jo znamo pravilno uporabljati, hkrati pa jo izberemo glede na zahtevnost ture, poudarja predsednik PD Kamnik in alpinistični inštruktor Marko Petek.

obisk visokogorja potrebujemo tudi plazovni trojček, torej plazovno žolno, sondo in lopato – morda celo četverček, trojček skupaj s plazovnim nahrbtnikom –, ki nam pomaga pri iskanju morebitnih zasutih v snežnem plazu,“ poudarja predsednik Planinskega društva Kamnik in alpinistični inštruktor **Marko Petek**.

Poleg tehnične opreme za hojo v gore pozimi potrebujemo tudi vso opremo kot za gore v letnih, kopnih razmerah, dodatno pa še dobre zimske planinske čevlje, kakovostna oblačila, ki ščitijo pred vetrom, mrazom in vlago. Potrebna je zaščita pred močnim soncem, ne smemo pozabiti na rezervna oblačila ter več tople tekočine in hrane v nahrbtniku, kamor sodijo tudi zemljevid, čelna svetilka in telefon s polnimi baterijami, prva pomoč ter alufolija ali velika vreča za zaščito pred podhladitvijo.

Marko Petek opozarja na vse pogostejšo **neprimerno uporabo t. i. derezic** oz. verig, ki so sicer dober pripomoček za varnejši korak na položnejšem terenu, npr. gozdnih cestah in planinah, kjer ni možnosti večjega zdrs in nam pomagajo, da ne pademo na položni ali poledeneli podlagi. Če pa gremo z derezicami v strmejšo pobočje, obstaja nevarnost, da se nam snamejo s čevljev, saj so nanje pritrjene le z elastiko. Prav tako nimamo v celoti stika s podlago, s čimer zaradi naklonine povečamo možnost zdrs in poškodbe ali celo smrti. Zato so za strmejši teren edina prava izbira ustrezne dereze, ki se fiksno namestijo na primeren zimski čevlji. Pomembna je tudi odločitev, kdaj je čas, da si nadenemo dereze in palice v rokah zamenjamo cepin. To moramo narediti na varnem mestu, preden cepin in dereze zares potrebujemo.

Zasnežene gore privabljajo vse več obiskovalcev, od planincev in pohodnikov do alpinistov in turnih smučarjev, ki se morajo zavdati pomena **dobre priprave na turo**, poudarja podpredsednik PZS in gorski vodnik **Miha Habjan**: „Z dobro pripravo se lahko premišljeno lotimo ture in celovito preučimo različne dejavnike, ki vplivajo na varnejšo izvedbo ture. To so ustrezna psihofizična pripravljenost, zadostna usposobljenost in izkušnost udeležencev ture. Poleg tega še priprava ustrezne opreme, preučitev razmer in vremena, preučitev vodniške literature in spleta, pri čemer moramo imeti v mislih, kolikšna je zanesljivost virov. Sem spadajo še predvidene časovnice, taktika ture, načrtovana izvedba, preučitev potencialnih nevarnosti in logistika ter vse drugo, kar vpliva na varnejšo izvedbo ture.“

Zimski obisk gora zaznamujejo nižje temperature, krajši dan, zelo raznolike snežne razmere, skrite markacije oz. težave z orientacijo, kompleksnejše sprejemanje ustreznih odločitev zaradi spremenljivosti snežno-lednih razmer, plazovna (ne)varnost, pogosto tudi močan veter in megla, zaprte planinske kočice v visokogorju, pa tudi daljši dostopi zaradi zaprtosti cest in težje gibanje zaradi snega.

„Večja kompleksnost tur zahteva boljše psihofizično pripravljenost udeležencev ture in ustrezno usposobljenost ter več izkušenj, ki so nadgradnja letnega obiskovanja gora, nikakor pa zimsko udejstvovanje v gorah ni poletno planinstvo z derezami in cepinom ter več oblačili. Poletni del je predpogoj, za zimskega je treba ogromno vložiti v usposabljanje, učenje in postopno nabiranje kilometrine ter terja veli-

ko več dodatnega časa in energije. Pozimi so gore veliko bolj nepredvidljive kot poleti, zato moramo biti bolj **premišljeni** pri načrtovanju zimskih tur in previdnejši pri sami izvedbi, da zagotavljamo zadostno stopnjo varnosti zase in vse ostale udeležence ture. Vse to še zlasti velja za visokogorje,“ na osnovi bogatih vodniških izkušenj dodaja **Miha Habjan**.

Pri zimskem obisku gora je zelo pomembno **postopno pridobivanje izkušenj**, zakladnica katerih je tudi 300 društev, ki delujejo v okviru Planinske zveze Slovenije in so praktično v vsakem slovenskem kraju, njihov program pa je različen. „Najbolj razširjena oblika za postopno pridobivanje izkušenj in znanja je redna udeležba na organiziranih turah pod vodstvom vodnikov PZS. Nekatera društva organizirajo kratke uvodne zimske tečaje, ki nas sicer ne usposobijo za samostojno hojo v gore, nudijo pa osnovno predstavitev opreme in razmer zimskega obiskovanja hribov. Za posameznike, ki želijo naprednejše znanje za zahtevnejše gibanje in plezanje v gorah pozimi in poleti, pa društva in alpinistični odseki organizirajo alpinistične šole,“ je predstavil generalni sekretar PZS **Damjan Omerzu**.

Omerzu je osvetlil tudi prednosti včlanitve v **planinsko društvo**, ki poleg možnosti vključevanja v usposabljanja in vodenih tur ponuja prilagojeno člansko nezgodno zavarovanje, zavarovanje odgovornosti in zavarovanje reševanja v tujih gorah, popuste v planinskih kočah v Sloveniji in tujini ter družbo ljudi z istimi prostočasnimi dejavnostmi, kjer lahko skupaj načrtujemo planinske cilje in jim sledimo.

PZS

Šah • Turnir v Malečniku

Andraž Šuta prva zmaga v novem letu

Šahovski klub Malečnik je 2. januarja priredil tradicionalni novoletni šahovski turnir v pospešenem tempu. Zbralo se je 55 šahistov in ena šahistka, med njimi tudi pet članov Šahovskega društva Ptuj, iz vrst katerega izhaja tudi zmagovalec turnirja **MK Andraž Šuta**.

Kako kakovosten je bil turnir, pove podatek, da je nastopalo kar 52 udeležencev z mednarodnim ratingom, najvišjega – 2257 točk – pa je imel prvi nosilec, **MM Domen Krumpačnik**. Kot prvi nosilec je bil Domen tudi prvi favorit, vendar se je moral ob koncu zadovoljiti šele s 4. mestom in osvojenimi 6,5 točk. Zmagovalec je postal član ŠD Ptuj **Andraž Šuta**, ki je bil 4. nosilec z ratingom 2.146 točk. Andraž je tako zabeležil prvo zmago v letu 2025, ko društvo praznuje 90-letnico de-

Foto: arhiv društva

MK Andraž Šuta

lovanja. S šestimi točkami se je na odlično 9. mesto uvrstil **Darko Dominko** kot 19. nosilec, pa tudi **Igor Iljaž**, **Leon Selinšek** in **Bojan Vidovič** so svoj nastop opravili solidno.

Žal pa so se ptujski šahisti na začetku leta poslovili od enega od dolgoletnih članov društva **Aleksandra Podkrižnika**, ki mu bodo v spomin v petek, 7. februarja 2025, pripravili memorialni turnir, na katerega vabijo čim več članov društva in Aleksandrovih šahovskih sopotnikov.

Vrstni red turnirja Malečnik: 1. (4.) **Andraž Šuta** 7,5, 2. (2.) Denis Šoštarčič 7, 3. (3.) Djordje Stojanovič 7, 4. (1.) Domen Krumpačnik 6,5 ... 9. (19.) **Darko Domino** 6 ... 20. (16.) **Igor Iljaž** 5 ... 28. (34.) **Leon Selinšek** 4,5 ... 38. (38.) **Bojan Vidovič** 4 ... (poudarjeni so člani ŠD Ptuj) ...

Silva Razlag

Zeleni nasvet

Kaj smo se naučili v letu 2024

Na vrtu je za nami leto 2024, zelo zanimivo, dokaj težavno, za mnoge uspešno, za druge ne čisto tako. Kaj so torej eni delali prav, drugi pa se lahko iz izkušenj tudi kaj naučijo?

Dobri temelji hiše so vedno zagotovilo, da je ne podre vsak veter. Je tako? Enako pomeni, da z vsako potezo, predvsem pa pri pripravi zemlje, z načrtom sajenja in izbiri sort postavimo dober temelj, da lahko potem celo leto pridelujemo hrano na naravi prijazen način.

Prvi temelj je zdrava in živa zemlja

Osnovno orodje, s katerim delamo na vrtu, je zemlja. Mnogi posvečajo veliko časa, razmišljanja vrtnarjenju po luni, mešanim posevkom, žal največ tudi ekološkim pripravkom za varstvo rastlin. A vse to pomeni v samem življenjskem ciklusu vrtnin veliko manj kakor zdrava, živa in rodovitna zemlja. Skrb zanjo pomeni, da se bodo rastline same znašle in se borile tudi v zelo težkih vremenskih razmerah. Kje se torej skrivajo največje napake v začetku dela na vrtu?

Ena pest gnojila več, da bo zagotovo bolje raslo – prva napaka

Na prvem mestu je seveda gnojenje. Filozofija, da damo za eno pest več gnojila, da bo vse bolje raslo, da bo zeljna glava večja kakor pri sosedu, paradižnik zgodnejši in debelejši, se je pri nas zelo razpasla. Že nekaj časa menim, da je velik vzrok vse prepogostih težav na vrtu prav v tem. Preveč gnojenja zemlja pomeni, da so rastline nežnejše, saj rastejo prehitro. Najpogostejše imajo slabše razvit koreninski sistem, saj je običajno naše gnojenje usmerjeno k hitri rasti nadzemnih delov.

Na vrtu seveda ne moremo gnojiti vsake vrtnine posebej toliko, kot potrebuje. Lahko pa vrtnine razdelimo na velike potrošnike, srednje potrošnike in nezahtevne vrtnine. Temu primerno tudi gnojimo. Sama menim, da so za gnojenje na vrtu primerna samo organska gnojila. Tukaj se skriva tudi prva past. Mnogi menijo, da z njimi ni možno gnojiti preveč. Pa ni res. Prav z njimi lahko gnojimo preveč, in to dolgoročno, za več let. Gnojenje z gnojem spomladi lahko povzroči še dodatne težave, saj ta sprva v zemlji nagaja, škodi koreninam mladih rastlin. Šele po mesecu ali dveh začne vrtnine tudi hraniti. Zato se mora ta proces začeti že jeseni.

Spomladi gnojimo s kompostom; najboljši je domači. Velikim potrošnikom ga lahko dodamo tudi do 15 l/m², ker pa so vrtovi večinoma že »pregnojeni«, je okvirna poraba nekje 8–10 l/m². Srednjim potrošnikom, ki jih sadimo tja, kjer so prejšnje leto rasle najbolj požrešne vrtnine, damo nekje 6–8 l komposta na m². Nezahtevnih vrtnin pa jaz sploh ne bi gnojila, pridejo pa na mesto, kjer so v preteklem letu rasle srednje lačne rastline. Mnogi komposta nimate dovolj. Lahko ga tudi kupite, saj je v Sloveniji veliko kompostarn. Kompost, narejen tam, je varen. Lahko ga kupite tudi v vrtnih centrih in zadrugah. Slednjega lahko porabite do 5 l manj, kot je pred-

Foto: MP

Čebulček sadimo, ko se zemlja ogreje nad 15 stopinj Celzija.

pisano za domači kompost. Kupljena gnojila uporabite povsem po navodilih, raje celo malo manj, kot je napisano. Ne bojte se, vrtnine ne bodo lačne.

Velike potrošnice so kapusnice (z elje z vsemi svojimi sorodnicami, mogoče je izjema le nadzemna kolerabica), plodovke (bučnice in krompirjeveke), sladka koruza, blitva ali mangold, krompir. Vse korenovke in gomoljnice (z izjemo krompirja) sodijo v drugo skupino, v skupino srednje zahtevnih vrtnin. Premočno gnojenje z organskimi gnojili, prav posebej pa gnojenje z gnojem, povzroča hitrejšo gnitje, včasih celo manjše gomolje, več stranskih, drobnih korenin, razvejanost korenov, bradavičavost korenov, tudi krajše skladiščenje.

Čebulnic (izjema je le por, ki sodi med srednje zahtevne vrtnine) in stročnic ne gnojimo. Prav tako bo solata bolje uspevala, če je ne boste gnojili. Radič in endivija pa naj sledita srednje zahtevnim ali celo požrešnim vrtninam na gredicah.

V zadnjih letih opažam še nekaj. Vrtninam je ne glede na gnojenje na razpolago premalo kalija. Seveda je za natančnejši nasvet treba

narediti analizo zemlje. A če opazite značilne znake, rumenenje, rjavenje listnih robov, kasneje tudi večjih delov lista med žilami, paradižnik pa ostaja pri pečlju zelen ali rumen in trd, v mesu pa vidimo bele, trde delce, kosti jim nekateri rečemo, potem lahko zanesljivo rečemo, da je rastlinam na razpolago premalo kalija v tleh. Kdor opaža zgoraj omenjene znake, naj doda gnojilo, ki ga je izbral, spomladi še do 40 dag/10 m² kalijevega sulfata, in sicer po celem vrtu. Če pa teh izrazitih znakov ni opaziti, pa vseeno svetujem vsaj nekje do 20 dag/10 m² omenjenega gnojila. Naj samo opozorim, da kalijeva sol oziroma kalijev klorid strokovno ni primeren oblika kalija za vrtnine.

Prehiter začetek del na vrtu

Hiter način življenja, možnost, da si skoraj vsako željo izpolnimo zdaj, takoj, se je preselila tudi na delo na vrtu. Prvi sončni žarki, ki malo ogrejejo zrak (zemlje ne), pa že vsi nekaj brskajo, praskajo po vrtu. Pri tem je več pasti. Prva je zagotovo ta, da obdelujemo

premokro zemljo. S tem uničimo strukturo, kar pomeni, da se zemlja hitro zbije, seseda, stisne korenine naših vrtnin, ki se ne morejo razvijati tako, kot bi si želeli. Zemlja je spomladi primerna za obdelovanje šele takrat, ko se ne opriema obutve in orodja. Prej naredite več škode kot koristi, če jo obdelujete. Pa tudi poleti bodite pazljivi; tudi z obdelavo, posebej prekopavanjem presuhe zemlje, naredite veliko škode. Zemlja je presuha, ko se na njivah za obdelovalnimi stroji kadi.

Druga past pa je, da se presaja ali seje v prehladno zemljo. Za uspešno, enakomerno kaljenje semena mora imeti zemlja določeno temperaturo. Prehitra setev se pogosto konča z veliko manj vzniklih rastlin, kot bi si želeli, poleg tega pa energije, ki so jo vrtnine porabile za kaljenje, nikoli ne nadomestijo; te rastline so celo rastno dobo manj odporne. Sajenje sadik v prehladno zemljo pomeni, da se bo koreninski sistem razvijal počasneje, slabše, s tem pa bodo rastline začele rasti na zelo slabih temeljih. Njihova prehrana bo napačna, s tem pa tudi možnost, da zbolijo, vedno večja.

Skrb za koreninski sistem

Tako kot je živa zemlja temelj, domovanje naših rastlin, je koreninski sistem temelj dobre prehrane, s tem pa tudi odpornosti rastlin. Nekatere vrtnine presajamo prehitro, v premrzlo zemljo. Če boste že januarja sejali paradižnik, papriko, jajčevce, bodo sadike zanesljivo prehitro zrasle in jih bo nujno saditi v hladno zemljo. S tem pa bo koreninski sistem celo življenje prizadet. Po drugi strani pa prepozno sajenje čebulčka ali jarega česna pomeni, da se bo koreninski sistem preslabo razvil, saj se zemlja in kasneje zrak prehitro ogrejeta in začeta ti dve lukovki poganjati liste, korenine pa ostanejo nerazvite. Torej začetek leta, setve in sajenje vedno začnemo pravočasno, vendar ne prehitro. Sicer pa se bomo čez sezono o tem še veliko pogovarjali.

Miša Pušenjak

Domača lekarna

Pehtran: odličen v kuhinji in za zdravje

Pehtran velja za izjemno uporabno zelišče, ki ga odlikuje predvsem močan vonj, a ga danes pogosto spregledamo oziroma nanj pozabimo, čeprav je še pred nekaj desetletji veljal za eno osnovnih začimb. Vsebuje številne zdravilne snovi, med katerimi so vitamini, minerali in antioksidanti. Najstarejši ohranjeni zapisi o njegovi uporabi prihajajo iz Kitajske, in sicer iz drugega tisočletja pred našim štetjem. V srednjem veku so verjeli, da pehtran preganja kače in zmaje, popotniki in romarji v Angliji pa so ga dajali v obuvale in tako zmanjšali utrujenost. Zaradi rahlega antiseptičnega učinka je pehtran takrat uspešno preprečil marsikatero okužbo stopal. Danes ga običajno uporabljamo kot ljudsko zdravilo pri neješčnosti, lajšanju prebave in pospeševanju izločanja žolča. Učinkuje protivnetno, je blag diuretik in odpravlja gliste. Pehtranova korenina je koristna pri blaženju zobobola.

Trajnica, ki jo nabiramo vse leto

Pehtran je trajnica grmičaste rasti. Pri nas najdemo dve različici: francoski in ruski pehtran. Francoski je manjše rasti in ima drobnejše listke, redko cveti in je zelo aromatičen, medtem ko ruski pehtran zraste tudi do 150 centimetrov visoko, ima večje liste, redno cveti in je odpornejši proti mrazu. Vzgoja je precej nezahtevna, potrebuje le rodovitna, suha tla in sončno rastišče.

Foto: Pexels

Kaj uporabljamo

Ta čas se najpogostejše uporablja sušen pehtran, ki velja za izjemno aromatičnega, zato ga pri pripravi jedi in čajev dodajamo posopoma. Sicer za začinjanje jedi uporabljamo tudi svežega, in sicer uporabljamo vršičke in suličaste mlade liste, ki jih nabiramo vse leto. Najboljši okus ima tik pred cvetenjem, če pa ga želimo sušiti, porežemo vejice od julija do konca avgusta do tretjine, ko je rastlina tudi v najboljši rastni kondiciji.

Pomirjevalo in pomoč pri menstruaciji

Pehtran se uporablja kot blago pomirjevalo, za lajšanje simptomov stresa in anksioznosti. Uživanje pehtrana ali pehtranovega poparka zvečer naj bi izboljšalo spanec.

Uporablja se tudi kot zdravilo pri izostali ali neredni menstruaciji, pozitivno vpliva na zdravje ženskih reprodukivnih organov.

Mnogo več kot le nadev za potico

Pehtran lahko v prehrani uporabimo na različne načine, a je pri nas skoraj pozabljen začimba. Povsem drugače je v francoski kuhinji, kjer se pehtran uporablja skoraj povsod. Nepogrešljiv je pri pripravi jedi z ribami, piščancem ali jajci, Francozi prav tako ne morejo brez pehtranovega kisa, ki ga pripravijo tako, da vršičke pehtrana za dober mesec namočijo v kis. S tem nato začinjajo solate in omake. Pehtran se uporablja tudi v juhah, prilogah in pijačah, kot del tradicionalnih receptov različnih kuhinj sveta. A nekaj pravil si je kljub vsemu vredno zapomniti. Če ga boste uporabljali med dolgim kuhanjem, bo povsem izgubil svoj vonj, medtem ko se bo okus ohranil. Zato ga v juhe in obare pogosto dodajamo šele dobrih petnajst minut pred koncem kuhanja. Nepogrešljiv je pri pripravi mesnih marinad, za odišavljanje kozjih in ovčjih sirov in kot dodatek olivnemu olju. Dodate ga lahko k jedem, kjer je osnova gorčica, ali pa ga uporabite pri pripravi zeliščnega masla. V solatah z njim zmerno, saj hitro prevzame okus. Nikar pa nanj ne pozabite pri pripravi artičok, špargljev, bučk, krompirja, paradižnika in stročjega fižola.

M. Kleč

Olje in tinktura

Pehtranovo olje je dobrodošlo pri masažah z aromaterapijo, saj deluje stimulativno in ogreva. Vendar ga uporabljajte previdno, še bolje je, če to prepustite terapevtu.

Pehtranova tinktura pomaga tudi pri težavah z utrujenimi nogami. Nekaj pehtranovih vejic položite v obuvale in jih tako razkužite.

Slovenska Bistrica • Pogovor z Janjo Rakuš, mednarodno nagrajeno pisateljico in vizualno umetnico

»Umetnost je moj način življenja, je življenje

„Verjetno se je moja umetniška pot nezavedno začela že v času, ko sem pisala za časnik Večer in se spogledovala z gledališčem, še posebej s predstavami Tomaža Pandurja in Damirja Zlatarja – Freya. Moja umetniška pot se je enostavno zgodila. Brez posebnega ali usodnega znaka. Sama sem prvič začutila literarni klic med študijem na Fakulteti dramskih umetnosti v Beogradu. Beograd sem zaradi bombardiranja na žalost morala zapustiti in sem svoj študij nadaljevala v Amsterdamu, kjer sem doživela svoj pravi umetniški in vizualni preboj. Navsezadnje je Nizozemska dežela slik, Amsterdam pa moja duhovna domovina, moj genius loci,“ o svoji umetniški poti povedala Janja Rakuš.

Umetnost je njen način življenja, je življenje samo. O sami sporočilnosti pa nereda govori, saj je toliko knjig, filmov in slik, kolikor je bralcev in gledalcev. Seveda pa so teme, vprašanja in obsesije, ki so prisotne v vseh njenih knjigah, filmih in vizualizacijah. Od večnih vprašanj: kdo smo, od kod prihajamo in kam gremo, do ekstremnih fizičnih fenomenov, različnih stanj zavesti, duhovnih in ekstatičnih potovanj, pa do vedno novih eksperimentov s formo, tehnologijo in z lingvističnimi ornamentami. Gledališka predstava, ki je nastala v gledališču Bochum na podlagi dela Janje Rakuš Voodoo valček za epileptike, je prejela najvišjo nemško nagrado za gledališče Der Faust.

Umetnik dela zaradi notranje nuje

„Kaj pomenijo nagrade? Odvisno od tega, kdo in zakaj jih podeljuje. Če so politično, še posebej politično korektno motivirane, so nadloga. Če pa so podeljene zaradi umetnosti same, je to potrditev življenjskega smisla in odprtosti do sveta. Sicer pa mislim, da noben pravi umetnik ne dela zaradi nagrad. Umetnik dela, ker mora delati, ker nima izbire, saj je njegovo delo notranja nujnost. Tako kot dihanje in spanje. Pot do realizacije predstave je bila nenavadna, celo misteriozna. Lansko poletje sem nepričakovano prejela sporo-

Voodoo valček za epileptike z nagrado Der Faust

Janja Rakuš je mednarodno nagrajena pisateljica, vizualna in performativna umetnica ter filmska ustvarjalka. Leta 2008 je magistrirala iz uprizoritvenih umetnosti na mednarodni šoli DasArts v Amsterdamu. Je avtorica šestih knjig, obširnega opusa digitalnega slikarstva in številnih kratkih filmov. Njena dela so prevedena, prikazana in razstavljena na različnih koncih sveta, od Latinske Amerike, Kitajske, Japonske, Savdske Arabije, Indije, Afrike, do Rima, Tallina, Porta, Hollywood Pinewood Studia, New Yorka, Amsterdama, Pariza, Bruslja, Beograda, Zagreba do Cannesa. V Cannesu je leta 2019 in 2023 za svoj kratki eksperimentalni film Alchemy On The Amstel (I-III) prejela prestižno nagrado AVIFF Cannes ter nagrado za najboljšo eksperimentalno kinematografijo. V letu 2024 je s svojim zadnjim romanesknim delom Tri barve za eno smrt postala Kresnikova finalistka.

Predstava Voodoo Waltz, ki je bila v nemškem gledališču Schauspielhaus Bochum premierno uprizorjena po njenem romanu Voodoo valček za epileptike, je prejela najprestižnejšo nemško gledališko nagrado Der Faust.

čilo Angele Obst, glavne dramaturginje slovitnega gledališča v Bochumu, ki me je vprašala, ali bi si želela sodelovati z njihovim gledališčem, saj sta Imre in Marne van Opstal, vzhajajoči koreografski zvezdi, želela narediti predstavo po moji literarni predlogi Voodoo valček za epileptike. Predstava je projekt, ansambel, koncept, skice itd. Še danes ne vemo, kako sta Imre in Marne van Opstal našla moj tekst, zato se vsi strinjamo, da je verjetno posredova-

la usoda. Ko so stekle birokratske zadeve, in stekle so zelo hitro, smo začeli delati. Decembra so me povabili na prvo srečanje in studijske vaje, zadnjih deset dni pred premiero pa smo predstavo ustvarjali skupaj. Bil je užitek ustvarjati z ljudmi, ki so popolnoma predani delu in delati v gledališču, kjer so pogoji za delo enkratni, skoraj sanjski,“ je o realizaciji predstave na podlagi njenega dela povedala Janja Rakuš.

Izbrana peterica kot kresničke na kresni večer

V letu, ki se izteka, je bila nominirana tudi za nagrado Kresnik 2024. Nominacija jo je presenetila, saj roman Tri barve za eno smrt tematsko in formalno ne ustreza ustaljenim pravilom kresnikovanja. Ni politično korekten, ne polarizira, ni zgodovinski, ne piše o vojni, ne naseda aktualnostim, ampak s svojo specifično temo, kot so barve, med finalisti igra vlogo osamelca. Po drugi strani pa je bila te nominacija tudi vesela. Nagrada Kresnik je pomembna, posebna in zanimiva tudi zaradi svojega koncepta. Ljudje jo poznajo. Vsako leto, ob točno določenem času, postane literatura vznemirljiva, zanjo se začne zanimati širši krog ljudi, avtorji postanemo pomembni in vidni. S stopnjevanjem napetosti pri selekciji spominja na šport, vsebuje

pa tudi mit in ritual. Izbrana peterica na kresni večer zasveti kot kresničke, ki nam s svojo svetlobo povrnejo dostojanstvo in moč literature kot umetnosti. Ta je vsako leto vse manjša. V Sloveniji imajo od knjige koristi vsi, razen avtoric in avtorjev,

Janja Rakuš: „Sama sem v tem letu dobila več, kot sem pričakovala ali sanjala. Edina stvar, ki si

Spodnje Podravje • Bogat glasbeni program na OŠ Ljudski vrt

Novost pri glasbi: učenje kljunaste flavte

Na OŠ Ljudski vrt Ptuj je glasba postala pomemben del šolskega življenja, še posebej po prihodu dveh predanih glasbenih pedagogov, Tomaža Mohorka in Lare Petek. V zadnjih štirih letih sta uvedla številne novosti, med drugim poučevanje kljunaste flavte, in ustvarila bogat glasbeni program, ki vključuje pevske zборе, komorne zasedbe in šolski bend.

Tomaž Mohorko, učitelj glasbe, je pojasnil, da si skupaj z Laro prizadevata glasbo približati vsakemu otroku, ne glede na njegove predhodne sposobnosti. Pred dve leti sta v redni pouk glasbe začela uvajati igranje kljunaste flavte, predvsem z namenom, da bi presegla tradicionalni pristop k poučevanju glasbe, ki pogosto preveč poudarja teorijo, praktičnega izvajanja pa je premalo. »Želela sva, da bi bil pouk glasbe bolj življenjski in usmerjen v ustvarjanje. Kljunasta flavta se je izkazala za odlični inštrument, saj ne zahteva predhodnega glasbenega znanja in je primerna za vse učence,« je poudarila Lara Petek. Vsak učenec dobi svojo kljunasto flavto, ki ostaja v šoli skozi šolsko leto. Učenci jo sami sestavljajo, čistijo in skrbijo zanjo, kar spodbuja spoštovanje do inštrumenta. Poleg igranja namenjajo velik poudarek tudi petju, ritmu in tempu, kar učenci izvajajo z lastnim telesom. Pouk igranja kljunaste flavte je zasnovan tako, da je prilagojen razvoju otrok in njihovim sposobnostim. »Delo načrtujemo postopno – skladnice so enostavne, primerne razvojnim stopnjam učencev. Cilj je, da vsak učenec uspe na tem področju,« sta poudarila. Če se učenci na začetku srečajo s težavami, jima na-

Foto: CG

Glasbena pedagoga Tomaž Mohorko in Lara Petek iz OŠ Ljudski vrt Ptuj sta pri pouku glasbe kot novost uvedla igranje kljunaste flavte.

menita dodatno podporo. Takšen pristop omogoča, da se vsi otroci, ne glede na začetno predznanje ali zmožnosti, počutijo uspešne in vključene. Igranje kljunaste

flavte je sicer na nekaterih slovenskih šolah že uveljavljeno, v Spodnjem Podravju pa sta pionirja na tem področju. Igranje tega inštrumenta je med učenci vse bolj

priljubljeno. »To ni le obveznost, ampak nekaj, kar jih veseli. Verjameva, da bo ta novost pripomogla h krepitvi ljubezni do glasbe,« sta povedala sogovornika.

Pevski zbori, bend in komorne zasedbe

Na matični šoli delujeta dva pevski zbora – otroški in mladinski. Otroški zbor, ki vključuje 80 pevcev, navdušuje mlajše učence, medtem ko v mladinskem zboru prepeva približno 60 starejših učencev. »Mlajše učence je nekoliko lažje motivirati, vendar z vztrajnostjo in prilagajanjem dosežemo enako navdušenje tudi pri starejših,« je poudaril Mohorko. Repertoar pesmi je skrbno izbran, da ustreza starosti in zanimanju učencev. »Ne silimo preveč resne literature, ki bi mlajšim lahko zagrenila petje. Usmerjamo se v preprostejše, zabavne pesmi, a se včasih dotaknemo tudi resnejših skladb, da popestrimo program,« je pojasnil Mohorko. Glavni cilj je spodbujanje veselja do petja, ne pa pretirana tekmovalnost. Poleg pevskih zborov na šoli delujeta še komorna zasedba in šolski bend. Komorna zasedba, ki je bolj resno naravnana, vključuje dve violini, dve prečni flauti, pianista in občasno pevko. Šolski bend pa zveni v bolj zabavni smeri in vključuje tri trobente, saksofon, rog, pianista, dva tolkalista ter baritonista. Mladi glasbeniki so zelo motivirani, z veseljem sodelujejo tudi na vajah in številnih nastopih. Glavni cilj glasbenih dejavnosti na šoli ni zgolj kakovost izvedbe, temveč veselje do petja in skupnega ustvarjanja. »Želimo, da čim

samo«

zato je biti v Sloveniji pisatelj in živeti od tega: bedno in obskurno, zapiše. „Mogoče bi morale vse avtorice in vsi avtorji zaradi bednih razmer, v katerih ustvarjamo, enostavno zavzeti držo, ki jo je med

prvo svetovno vojno ubesedil eden najpomembnejših filozofov Ludwig Wittgenstein: Če ne bi imel papirja, bi pisal na pesek. Potem bi se končno otesli nihilističnega norčevanja kulturnih vran, ki skrbijo le za zlat oreh v svojem kljunu,“ ugotavlja Janja Rakuš.

Umetna inteligenca – strup ali zdravilo

Danes skorajda ni več dneva, ko v tem ali drugem okolju ne bi govorili o umetni inteligenci, kako bomo nekateri zaradi nje ostali brez dela, nepotrebni. Kaj pa o tem meni pisateljica, jo je strah, da bi njeno umetniško besedo, kreativnost, nadomestila umetna inteligenca?

„Umetne inteligence se ne bojim, bojim se ljudi, ki jo uporabljajo na napačen in neodgovoren način. Ljudi, ki mislijo, da lahko s pomočjo algoritmov dosežejo nesmrtnost in spreminjajo svet v puščavo, posejano s tavajočimi

zombiji, priklenjenimi na majhne in velike ekrane. Sicer pa umetna inteligenca ni nič novega. Poznali so jo v grški mitologiji, okultnih in alkemičnih spisih, le imenovala se je drugače. Umetna inteligenca se je uporabljala že v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, je pa res, da nikoli na tako množičen in nekontroliran način kot danes. Ampak ali nismo vedno sanjali, da bodo nekoč v prihodnosti obstajali roboti, ki bodo namesto nas opravljali nesmiselna opravila, kot je osemurno zlaganje škatele? Sedaj, ko je to realnost, se pritožujemo, nas je strah in smo izgubljeni. Umetna inteligenca je kot pharmakon. Strup ali zdravilo. Sama se veselim eksperimenta z UI v svojem bodočem delu, eksperiment, ki bo zdravil in osvobajajoč. Mogoče sem preveč optimistična, ampak še vedno verjamem v moč duha.“

»Tisti, ki berejo, si svet lastijo«

V letu, ki se izteka, je dobila več, kot je pričakovala ali sanjala. Edina stvar, ki si jo v tem trenutku želi, pa ne bi rada zvenela kot misica, je mir. Sovraštvo ni edina pot. Pogovor pa je Janja Rakuš sklenila s sporočilom vsem tistim, ki še vedno radi berejo knjige slovenskih avtorjev. „Glede na statistiko bralne kulture, ki pravi, da več kot sedemdeset odstotkov ljudi v Sloveniji prebere največ eno knjigo na leto, bom citirala velikega nemškega filmskega režiserja Wernerja Herzoga: Beri, beri, beri, beri, beri! Tisti, ki berejo, si svet lastijo, tisti, ki so potopljivi v internet, ali preveč gledajo televizijo, svet izgubijo. Naša civilizacija je globoko ranjena, ker sodobna družba v celoti opušta branje.“

MG

Foto:

S svojim zadnjim delom *Tri barve za eno smrt*, ki je hibriden in konceptualen roman, spoj fiktivnega, esejističnega in interaktivnega, pa je Janja Rakuš postala Kresnikova finalistka 2024. „Ni politično korekten, ne polarizira, ni zgodovinski, ne piše o vojni, ne naseda aktualnostim, ampak s svojo specifično temo, kot so barve, med finalisti igra osamelca. Je kalejdoskopska pripoved o Liviji, prevajalki dela Yvesa Kleina *Modra Revolucija*, in Tobijasu, slikarju, ki trpi za kromolepsijo, boleznijo, ki mu omogoča, da vidi (pre)več barv kot ostali ljudje. V nekem trenutku se izkaže, da njegov dar videnja povzroča tumor v možganih, ki ogroža njegovo življenje, zato je postavljen pred težko preizkušnjo. Ali gre na operacijo, izgubi barve in obdrži življenje ali pa ne gre na operacijo, obdrži barve in po vsej verjetnosti umre,“ pove pisateljica.

jo v tem trenutku želim, pa ne bi rada zvenela kot misica, je mir. Sovraštvo ni edina pot.“

več otrok poje, tudi če nimajo popolnega poslušala. Pomembno je, da se otroci veselejo in uživajo v glasbi,« je dejal sogovornik.

Trije pevski zbori, več kot 110 mladih pevcev

Na podružnici, Osnovni šoli Grajena, je glasba s prihodom glasbene pedagoginje Lare Petek pred štirimi leti zaživela v novi preobleki. Petkova, ki na šoli poučuje glasbeno umetnost, ni zgolj učiteljica, ampak tudi navdih za več kot polovico učencev, ki sodelujejo v številnih glasbenih dejavnostih, od pevskih zborov do šolskega benda, vokalne in folklorne skupine. Na šoli z okoli 190 učenci delujejo trije pevski zbori (mini zborček, otroški pevski zbor, mladinski pevski zbor) in vokalna skupina. Skupno v glasbenih dejavnostih sodeluje približno 110 učencev, kar je izjemen dosežek. »Pomembno je, da se vsi učenci počutijo dobrodošle, ne glede na svoj glasbeni talent. Osnovnošolski zbor ni tekmovalen, ampak je prostor za razvoj in ljubezen do glasbe. Veliko ljudi mi pripoveduje, da jim je učiteljica nekoč rekla, da ne morejo peti v šolskem zboru, ker nimajo poslušala. To je travma, ki ostane za celo življenje. Zato verjamem v vključevanje vseh, ki si želijo peti,« je povedala. Repertoar obsega priljubljene pesmi, ljudske skladbe in moderne uspešnice, ki jih učenci predlagajo sami. Na šoli prav tako uspešno delujeta šolski bend in vokalna skupina, kjer prepevajo dvoglasne in troglasne skladbe ter delajo na intonaciji in interpretaciji. Gre za bolj zahtevno glas-

Foto: CG

Osnovnošolski zbor ni samo prostor za razvijanje glasbe, ampak tudi medsebojnega sodelovanja.

beno izkušnjo, ki je prilagojena tistim, ki si želijo večji izziv. Za Laro Petek je glasba več kot le umetnost – je način, kako otroke naučiti sodelovanja in timskega duha. »Naša

družba je postala zelo individualistično naravnana, zato je skupinska dejavnost, kot je zbor ali bend, še toliko bolj pomembna. Otroci se naučijo, da vsak prispevek šteje

in da so kot skupina močnejši.« Oba učitelja opažata, kako glasba vpliva na življenje učencev. Otroci radi nastopajo, bodisi v okviru šolskih prireditev bodisi na zunanjih

revijah. »Glasba je povsod okoli nas, zato je pomembno, da znajo otroci sami ustvarjati, zapeti ali kaj zaigrati,« sta zaključila.

Estera Korošec

Piše: **Aljoša Toplak** • *Asfalt in džungla*

Tajski ples in transvestiti (24)

Nekega večera sem se odpeljal do študentskega kampusa, da bi videl nastop plesalke, s katero sem se spoprijateljil med bivanjem na Tajskem. Očitno videti belca na prireditvi študentov ni običajno, ker so me ljudje gledali, kakor da sem nekakšen tujek, in me spraševali, od kod prihajam. Medtem so se na velikem odru, ki so ga očitno postavili le za to priložnost, izmenjevali študentski bendi in igrali ameriško glasbo.

Drugi študenti so na stojnicah prodajali hrano in mimoidoče vabili k sodelovanju v različnih nagradnih igrah. Prav tako so prodajali figurice iz modelirne mase in potem kupcem posojali čopiče ter barve, tako da je cela gruča obiskovalcev čepela na travniku in se posvečala barvanju (takšen prizor sem videl malodane na vsakem dogodku). Namen tega dogodka je bilo zbiranje denarja za nekaj, čeprav se nisem spomnil, da bi vprašal, kaj ta nekaj je. Tako sem se usedel na tribuno ob odru in čakal, da se začne nastop prijateljice plesalke.

Tajski ples, znan kot Ram Thai, je ena izmed najbolj prepoznavnih oblik umetniških izrazov na Tajskem. Izhaja iz starodavnih verskih obredov in gledaliških predstav, v katerih plesalci z natančnimi, počasnimi gibi in v bogato okrašenih oblačilih pripovedujejo zgodbe iz tajске mitologije in zgodovine. Ples Khon, ki pogosto vključuje maske in kričeče kostume, temelji na epu Ramajana, tako da vključuje bojne prizore, božanstva in demone, gibanje plesalcev pa spremljata živa glasba in petje. Pomemben del plesne tradicije so tudi specifične ročne geste, imenovane Mudra, ki naj bi skozi simboliko izražale odnose med liki. Danes tajski ples ohranja svoje mesto v verskih obredih in festivalih, vse več poudarka pa najde v turizmu, kjer si skozi

Foto: Aljoša Toplak

Tajski ples izhaja iz starodavnih verskih obredov in gledaliških predstav, v katerih plesalci z natančnimi, počasnimi gibi in v bogato okrašenih oblačilih pripovedujejo zgodbe tajске mitologije in zgodovine.

vključevanje sodobnih elementov in inovativnih interpretacij daje zagon v moderni kulturi Tajске.

Ko je nastopila plesna točka, ki sem jo čakal, sem opazil, da so nekatere izmed teh plesalk moški. Gibko so držali korak s preostalimi, brezhibno naličeni in odeti

v svetleče obleke. Po predstavi sem kolegico obiskal v zaodru in jih spoznal. Razložili so mi, da ima transvestizem na Tajskem dolgo in kompleksno zgodovino, ki sega še v čase, ko so moški na predstavah igrali ženske vloge, ker le-tem pogosto ni bilo dovoljeno nastopati

Foto: Aljoša Toplak

Transvestizem ima na Tajskem dolgo in kompleksno zgodovino, ki sega v čase, ko so moški v predstavah igrali ženske vloge, ker le-tem pogosto ni bilo dovoljeno nastopati v javnosti.

v javnosti. Ta kulturna praksa je postavila temelje za sprejemanje transvestizma, ki ga danes vidimo v obliki t. i. Kathoey oseb (pogosto imenovanih »ladyboys«). Kathoey niso samo transvestiti, ampak pogosto transspolne ženske ali tisti, ki se identificirajo nekje med spoloma. V sodobni Tajski so Kathoey

močno prisotni v zabavni industriji, od kabarejev do televizijskih oddaj, in so postali turistična atrakcija, zlasti v mestih, kot je Pattaya. Vendar kaže, da njihova vidnost ne pomeni popolne družbene sprejetosti – kot so mi potožili, se srečujejo v zasebnem in delovnem življenju s številnimi omejitvami.

Pravijo, da je tajski odnos do transvestizma in širše, do skupnosti LGBT+, nekoliko protisloven, saj so po eni strani prisotni v popkulturi in turistični industriji, po drugi pa ostajajo na robu zakonskih in družbenih pravic, kjer se njihova identiteta pogosto obravnava kot zabavna ali eksotična, ne pa povsem legitimna.

Pustil sem jim, da tudi mene naučijo nekaj gibov tajskega plesa, in moram priznati, da mi je že po nekaj minutah zmanjkalo sape – čeprav gre na videz za precej umirjen in statičen ples, so noge plesalcev v nenehni napetosti in sem se tako hitro počutil, kot da mi bodo zgorele mišice na bedrih. Verjetno mi ni sopara 33 stopinj tajске prestolnice pri tem nič kaj pomagala. Ko sem omagal, sem jim priznal, da sem na Tajskem pripravljen telovaditi zgolj in samo v klimatiziranem fitnesu, na to tropsko podnebje se več nisem niti poskušal privaditi.

Se nadaljuje ...

Foto: Aljoša Toplak

Pomemben del plesne tradicije so specifične ročne geste, imenovane Mudra, ki naj bi skozi simboliko izražale odnose med liki predstave.

Ptuj • *Pohod Po poti Ivana Potrča in Matija Murka*

Poklon pomembnima rojakoma

Drugega januarja je že po tradiciji potekal pohod Po poti Ivana Potrča in Matija Murka, ki ga je Knjižnica Ivana Potrča Ptuj tudi letos pripravila v sodelovanju s Planinskim društvom Ptuj. Letošnji pohod je bil že 24. po vrsti. Udeležilo se ga je okrog 90 pohodnikov, med njimi tudi hčerka Ivana Potrča Marjetica Potrč, drugi njegovi sorodniki in sorodniki Matija Murka, ki so za nezahtevno 13-kilometrsko pot potrebovali štiri ure.

Zbrali so na dvorišču knjižnice, nato pa jih je pot vodila do Potrčeve domačije v Štukih, kjer jih je sprejela Marija Kokol, pisateljeva nečakinja, ki tako vestno in srčno ohranja pisateljevo dediščino, mimo Herbersteinove viničarije na Mestnem Vrh, do Murkove rojstne hiše na Drstelji, ki sta prav tako pomembna kulturna oz. etnološka pomnika, in nato do Okrepčevalnice Lacko, kjer se pohodniki ustavijo, naberejo moči pred vrnitvijo na Ptuj.

Direktorica Knjižnice Ivana Potrča Ptuj Milena Doberšek je povedala, da je bilo leto 2024 za ptujsko knjižnico polno izizov, uspešno izpeljanih projektov in tudi

težkih trenutkov. Na predzadnji dan starega leta jih je pretresla žalostna vest, da se je za vedno poslovil nekdanji dolgoletni direktor ptujske knjižnice Matjaž Neuda-uer. Uspešno jo je vodil od leta 2006 do upokojitve junija 2020. Njegov spomin so počastili z minuto molka in vpisom v žalno knjigo.

Življenje in delo Ivana Potrča in Matija Murka ter Branke Jurca je predstavila vodja študijskega oddelka ptujske knjižnice Božena Kmetec – Friedl.

Pohodnike, prijatelje, ljubitelje lepe besede in Ptuj je pozdravila tudi častna občanka in idejna vodja pohoda Viktorija

Dabič. Spomnila je na začetek pohoda, na ljudi, ki so jih ob tej literarni poti tako dobro sprejeli, nikjer ni srečala tako prijaznih ljudi. „Želim si, da bi po tej poti kdaj hodili tudi sami, s knjigo v roki. Od prvega pohoda je minilo že 25 let, zato menim, da je po vseh teh letih postal kar naš, domači, praznični, ponovoletni pohod, ko lahko izkoristimo novoletne obljube tudi za branje kakšne nove knjige. Vsem, ki ste kakorkoli pripomogli, da se je ta naš pohod ohranil in da smo ga lahko narisali na literarni zemljevid Slovenije, sem hvaležna, da ste nas podprli,“ je povedala.

MG

Foto: Črtomir Goznik

Na dvorišču Knjižnice Ivana Potrča Ptuj, kjer se je začel tudi letošnji pohod, so govorile: Milena Doberšek, direktorica knjižnice, Božena Kmetec – Friedl, vodja študijskega oddelka knjižnice, in Viktorija Dabič, idejna vodja pohoda.

KOLOFON

Izdajatelj: Družba za časopisno in radijsko dejavnost Radio-Tednik, d. o. o., Ptuj
Direktorica: **Monika Kolarič**
Odgovorna urednica: **Simona Meznarič**
Urednik športnih strani: **Jože Mohorič**
Novinarji: **Mojca Zemljarič, Dženana Kmetec, Monika Horvat, Mojca Vtič, Senka Dreu, Estera Korošec**
Fotoreporter: **Črtomir Goznik**
Lektorica: **Lea Skok Vaupotič**
Tehnična redakcija in grafično oblikovanje: **Slavko Ribarič, Daniel Rižner**

Naročniška razmerja: NAROČNINE SALOMON, 080 43 21, narocnine@salomon.si
Transakcijski račun: 04202-0000506665 pri Novi KBM, d. d.
E-mail uredništva: tednik@radio-tednik.si
Oglasno trženje: Marjana Pihler (02) 749-34-10
Sprejem malih oglasov po e-mailu: nabiralnik@radio-tednik.si
Marketing: Bojana Čeh (02) 749-34-14, Marjana Gobec Dokl (02) 749-34-20
Internet: www.tednik.svet24.si, www.radio-ptuj.svet24.si
Naslov: Radio-Tednik Ptuj, p. p. 95, Osojnikova cesta 3, 2250 Ptuj; tel.: (02) 749-34-10, faks: (02) 749-34-35. Štajerski tednik je naslednik Ptujskega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izhaja vsak torek in petek.

Cena izvoda v torek s Čvekci 2,30 EUR in v petek z revijo Stop 2,30 EUR.
Celoletna naročnina: 230,00 EUR, za tujino v torek 206,80 EUR, v petek 233,20 EUR.
Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo in ne honoriramo.
Tisk: Salomon, d. o. o. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvoda in se obračunava v skladu z 41. členom ZDDV-1L (Uradni list 72/2019).
Vsak obiskovalec gostinske verige Mediabar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali križank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko.
Več informacij o gostinski verigi Mediabar na www.mediabar.si.

SKRINJA DOMAČIH VIŽ – ANSAMBEL SLUČAJ

Začelo se je čisto – slučajno, na šolski prireditvi

Ansambel Slučaj, sedež ima v Kozjem, je svojo narodnozabavno oz. glasbeno zgodbo začel pisati v začetku lanskega leta. Začelo se je, ko sta se spoznala Jakob in Nives, ki sta skupaj nastopila na šolski prireditvi. Jakobu je bil Nivesin glas zelo všeč, vprašal jo je, ali bi želela peti v ansamblu. Seveda se je strinjala, Jakob je k sodelovanju povabil še prijatelja Davida. Skupaj so začeli iskati kitarista, čisto slučajno so našli najmlajšega člana, Miho. Tako je nastal ansambel Slučaj – čisto slučajno.

Sestavljajo ga: Jakob Resnik (bariton, bas kitara), Nives Polanec (pevka, ki pri zabavni glasbi igra bobne), David Pantner (harmonika, vokal) in Miha Grosek (kitara). Ekipi se na igranjih pridruži tudi prijatelj Klemen Golob, ki jim pomaga pri ozvočenju. Posebnost ansambla

Ansambel Slučaj je na slovenski narodnozabavni sceni od začetka leta 2024.

Slučaj je, da znajo vsi štirje člani igrati diatonično harmoniko, kar je zelo velika atrakcija na vseh njihovih nastopih. Vaje oz. se-dež imajo pri Jakobu v Kozjem, Miha prihaja s Ponikve, David iz Šentjurja, Nives iz Dupleka. Vsi so zelo predani svojim hobijem.

Miha in David ustvarjata na glasbenem področju, Jakob opravlja delo na kmetiji, Nives pa je ponosna prostovoljna gasilka. Vsi štirje pa se tudi zelo radi družijo s prijatelji. Narodnozabavna glasba jim pomeni veliko, smisel, brez kate-

rega si ne predstavljajo življenja. Spremlja jih že od rane mladosti, zelo jo cenijo in spoštujejo. Na-stopajo na najrazličnejših prireditvah, rojstnodnevni zabavah in zaključkih. Veseli jih, da je na slovenski narodnozabavni sceni vedno več mladih ansamblov, kar

je zelo lepo videti. Gredo po stopinjah starejših narodnozabavnih ansamblov, s katerimi se je začela uspešna zgodba slovenske narodnozabavne glasbe. Na repertoarju imajo ob narodnozabavni glasbi tudi zabavne skladbe. Izbirajo jih na podlagi

glasov Davida in Nives, da se vse skupaj še bolj poveže in lepše zazveni. Prvo lastno skladbo bodo po vsej verjetnosti izdali v letu 2025. Čaka jih tudi nekaj drugih izzivov. Upajo, da jih bodo uresničili. Želijo si nastopiti tudi na katerem od festivalov narodnozabavne glasbe. Prepričani so, da je nastop na festivalu velika priložnost za prepoznavnost in neka nova, večja izkušnja, ki bi jo tudi sami radi doživeli. Predvsem pa želijo uživati v glasbi, razveseljevati ljudi ter odkrivati nove potenciale. Silvestrovali so doma, skupaj s svojimi najbližjimi, se spomnili vsega, kar jim je prineslo leto, ki se je poslovilo. Vsem ljubiteljem narodnozabavne glasbe in glasbe sploh želijo vse najlepše v letu, ki prihaja, saj je dan brez glasbe izgubljen dan.

MG

Sudoku • Sudoku

Izpolnite prazne kvadratke s številkami od 1 do 9. Pazite: vsaka številka se lahko v isti vodoravni ali navpični vrstici ter v istem manjšem kvadratu pojavi **le enkrat**.

				1	9			4
1			8	6				
		8	2			5		
3	6							
7		1		2		3		9
							7	6
		9			4	7		
				9	5			3
4			6	3				

	6	3	7					
						5		
	8	2		1				
9					6		5	
3			1	9	4			2
	7		5					8
				3		2	8	
		6						
					5	9	6	

Od torka do torka Tadejev znakovski

	Ljubezen	Posel	Denar	Zdravje
Oven	♥	☺	€€	☆☆☆
Bik	♥♥♥	☺☺	€	☆☆
Dvojčka	♥	☺☺☺	€€	☆
Rak	♥♥	☺☺☺	€	☆☆☆
Lev	♥	☺☺	€€€	☆
Devica	♥♥	☺☺☺	€	☆☆
Tehtnica	♥♥	☺	€€€	☆☆
Škorpion	♥♥♥♥	☺☺	€	☆☆☆
Strelec	♥♥	☺☺☺	€€	☆☆☆
Kozorog	♥♥	☺	€€€	☆☆
Vodnar	♥	☺☺	€€	☆☆☆
Ribi	♥♥♥♥	☺	€€	☆☆

Sestavil: Tadej Šink, horarni astrolog
(Velja za teden od 7. do 13. januarja 2025.)
1 znak – slabo, 2 znaka – dobro, 3 znaki – odlično

Tednikova nagradna razrezanka • Kaj je na fotografiji?

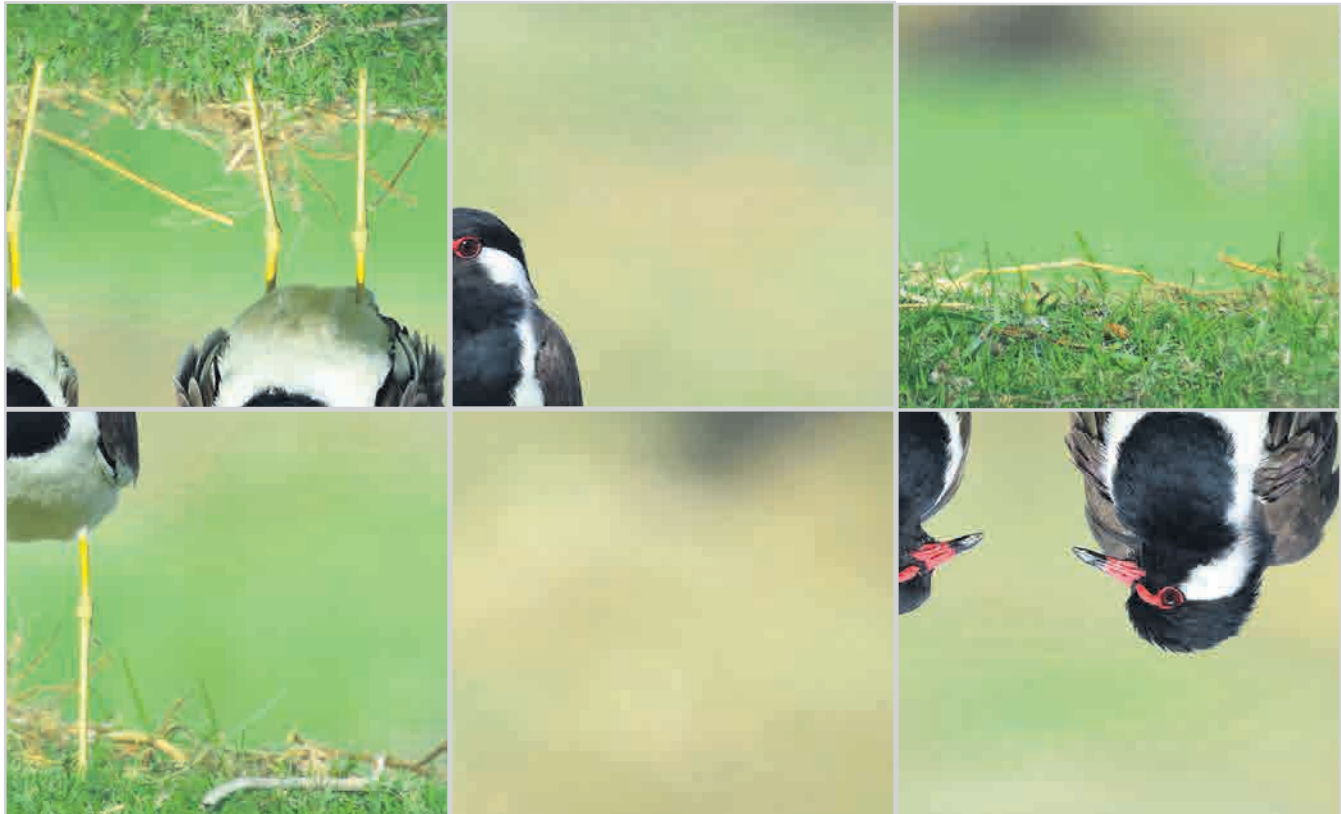

Foto: ČG

Da boste lažje ugotovili, vzemite v roke škarjice, razrežite fotografijo po črtah in nato na novo sestavite kvadratke ter jih nalepite na papirno podlago.

Pravilno sestavljeno razrezanko s svojimi podatki pošljite na naslov Radio-Tednik, d. o. o., Osojnikova 3, 2250 Ptuj, do ponedeljka, 13. januarja. Lahko jo tudi fotografirate (skupaj s kupončkom z izpolnjenimi osebnimi podatki) in jo pošljete na elektronski naslov: tednik@radio-tednik.si.

Izmed vseh poslanih rešitev razrezanke bomo vsak teden izžrebali dobitnika zanimive in lepe nagrade, ki jo podarja **Radio-Tednik Ptuj**.

Zdaj pa veselo na delo!

Srečna izžrebanka Tednikove nagradne razrezanke je:

Neli Horvat, 2281 Markovci

Nagrado prejme po pošti. Iskrene čestitke!

Tednikova nagradna razrezanka - kuponček

Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Pošta: _____
Telefon: _____

KARNEVALSKA DVORANA
Campus Sava Ptuj
7. 2. - 4. 3. 2025

DUBIOZA KOLEKTIV ♦ SEVERINA
UMEK ♦ PRLJAVO KAZALIŠTE
VLADO KRESLIN ♦ ŽELJKO BEBEK

LETEČI ODRED ♦ GRUPA VIGOR
NEDA UKRADEN ♦ ČUKI

EMKEJ ♦ MAMBO KINGS ♦ ROCKMANTIKA
BURYANA ♦ RIBIČ PEPE

PRODAJA VSTOPNIC
www.campus.si

Velika preobrazba v Domu starejših občanov Vrtojba

NIKOLI NI PREVEČ RAZLOGOV ZA VESELJE

VSAK TOREK!

Ne spreglejte v novi Jani

Na izbranih prodajnih mestih na voljo v kompletu z revijo **Lady**, za samo **4,99 EUR**.

TOREK, 07. januar

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
09:10 Božična prireditev na OŠ Cirkulane
10:25 Božična prireditev na OŠ Žetale
11:20 41. oddaja za prijatelje
12:30 Orfejkova parada 2007; 1.del
13:30 Starpoint prodajno okno
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Dalmatinski večer tamburašev
19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
20:00 Prednovoletna prireditev v Žetalah
21:30 Polka in majolka
22:30 S srcem, da nas bo grelo
00:35 Starpoint prodajno okno
01:35 Video strani

SREDA, 08. januar

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
09:05 Kviz – povezani v znanju v Dražencih
11:30 Mednarodni otroški folklorni festival
13:00 Šport Špas Maribor 2022
13:30 Starpoint prodajno okno
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Koncert glasbene skupine Št-rock
19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
20:00 40 let gledališke dejavnosti KD Skorba
21:20 Zimska urica, Branko Cestnik
22:25 Starpoint prodajno okno
23:30 Video strani

PROGRAMSKI NAPOVEDNIK

ČETRTEK, 09. januar

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
09:00 Žive jaslice v Dornavi
10:00 Orfejkova parada 2007, 1.del
11:10 Regijsko srečanje pihalnih orkestror
13:00 Šport Špas Veržej
13:30 Starpoint prodajno okno
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Moč glasbe nas združuje 2023-1
19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
20:00 Koncert Nuše Bezjak z bendom
21:00 Naših 10 let Zasebna GŠ Ptuj
22:20 Starpoint prodajno okno
23:25 Video strani

Naročite

Štajerski TEDNIK

Vsak naročnik dobi:

- 20% popust pri malih oglasih
- revija STOP (spored)
- brezplačne priloge Štajerskega tednika (Kakovost bivanja, Avtodrom, Slovenske počitnice, Gremo na počitnice, Stotin, Kronika leta ...)
- poštna dostava.

Dvakrat tedensko aktualni dogodki iz Spodnjega Podravja s Prekijo ter pregled dogajanja v Sloveniji in po svetu.

NAROČILNICA ZA Štajerski TEDNIK

Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Pošta: _____

Davčna številka: _____
Telefon: _____
Datum naročila: _____
Podpis: _____

RADIO TEDNIK Ptuj d.o.o.
Osojnikova c. 3
2250 Ptuj

11. SEZONA PROJEKTA

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELJO

"NAJBOLJŠI PEVCI SO DOMA TAM, KJER OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELJO"

Tudi v tem šolskem letu bodo osnovnošolci prepevali slovenske pesmi in se veselili v okviru projekta OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELJO, ki ga že enajst let organizira družba Radio-Tednik Ptuj v sodelovanju z občinami in osnovnimi šolami iz različnih regij Slovenije, vključno s Podravjem, Savinjsko regijo, osrednjo Slovenijo in Primorsko. Projektu se pridružujeta tudi Novi tednik in Radio Celje. Naša želja je, da postane ta projekt nacionalen, zato vabimo vse osnovne šole iz Slovenije, da se pridružijo.

Vsaka prireditev bo vključevala do 18 posameznikov ali skupin učencev iz treh kategorij: prva kategorija zajema otroke od 1. do 3. razreda, druga od 4. do 6. razreda in tretja od 7. do 9. razreda. Zmagovalci iz vsake kategorije bodo napredovali v polfinalni izbor, vsi nastopi pa bodo dostopni na uradnih profilih Facebook in Youtube Radia Ptuj in Radia Celje.

Če ste zainteresirani za sodelovanje, vas vabimo, da nam svojo željo ali interes sporočite na e-naslov: otrocipojejo@radio-tednik.si.

Slovenske narodne, ljudske in zabavne pesmi je prepevalo
VEČ KOT 4.350 OTROK

V desetih letih je nastopilo več kot
605 OSNOVNIH ŠOL
iz Podravja in osrednje Slovenije

Prireditve in oddaje si je ogledalo več kot
103.000 OBISKOVALCEV

V projektu je sodelovalo več kot
55 OBČIN SLOVENIJE

Kategorije otrok
od 1. do 3., od 4. do 6.
in od 7. do 9.
razreda OŠ

Zaključek prireditev s
SUPERFINALOM
26 najboljših pevčev in pevcev

Več na www.otrocipojejo.si

Mali oglasi

STORITVE

PRODAJAMO razcepljena bukova drva vseh dimenzij in bukovo hlodovino ter zelo kakovostne smrekove pelete, brezplačna dostava, ugodna cena. HORVAT WOOD, d. o. o., Moškanjci 1i. Tel. 051 667 170.

KMETIJSTVO

KUPIMO traktor, traktorsko prikolico, cisterno za gnojevke, krožne brane, cepilnik za drva in preostalo kmetijsko mehanizacijo. Telefon 041 923 197.

NESNICE, rjave, 19-tedenske, v začetku nesnosti, naročila po tel.040 531 246. Brezplačna dostava po celi Sloveniji, Kmetija Rešek, Starše 23.

KUPIM BČS dizel ali moto kultivator Gorenje z grebenom ter traktor s priključki. Tel. 041 597 984.

Umrli so

Zlatko Zamuda, Maribor, Ljubljanska ul. 86a, roj. 1960 – umrl 20. decembra 2024; Lea Rajšp, roj. Strahovnik, Ormož, Ulica Kneza Koclja 7, roj. 1933 – umrla 22. decembra 2024; Marija Kosec, roj. Meško, Draženci 22, roj. 1931 – umrla 25. decembra 2024; Ana Lovrec, roj. Ciglar, Vintarovci 43, roj. 1942 – umrla 25. decembra 2024; Franc Krajnc, Ptuj, Rabelčja vas 21, roj. 1954 – umrl 25. decembra 2024; Branko Turk, Velika Varnica 46, roj. 1966 – umrl 26. decembra 2024; Ana Topolovec, roj. Topolovec, Nadole 11, roj. 1945 – umrla 27. decembra 2024; Erika Vaupotič, roj. Ozmec, Formin 39c, roj. 1943 – umrla 27. decembra 2024; Franc Vidovič, Spuhlja 134, roj. 1952 – umrl 28. decembra 2024; Angela Terbec, roj. Meglič, Ptuj, Remčeva ul. 8, roj. 1936 – umrla 28. decembra 2024; Jožefa Emeršič, roj. Potisk, Rače, Spodnja Gorica 26, roj. 1947 – umrla 30. decembra 2024; Gregor Lončar, Ptuj, Zagrebška c. 64, roj. 1980 – umrl 30. decembra 2024.

Štajerski **TEDNIK**
v digitalni knjižnici:
www.dlib.si

MALE OGLASE,
OSMRTNICE,
OBVESTILA
IN RAZPISE
LAHKO NAROČITE

ZA TORKOVO IZDAJO

DO PONEDELJKA ZJUTRAJ
DO 9. URE

ZA PETKOVO IZDAJO

DO ČETRKA ZJUTRAJ
DO 9. URE

marjana.pihler@radio-tednik.si,
tel. 02 749 34 10,
za večje objave predhodno pokličite.

Štajerski **TEDNIK**

Spomini so kot iskre,
ki pod pepelom tlijo,
a ko jih razgrneš,
vedno znova zažarijo.

4. januarja je minilo štiriindvajset let, odkar ni več med nami

Franciške Slodnjak

IZ DORNAVE 82

Hvala vsem, ki se ustavite ob njenem grobu, ji prinašate cvetje in prižigate sveče ter jo ohranjate v lepem spominu.

Tvoji najdražji

Življenje celo si garal,
za dom in svoje bližnje vse si dal.
Sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.

SPOMIN

6. 1. je minilo deset let žalosti, odkar nas je zapustil dragi mož, ata, dedek, tast in stric

Gustin Milošič

IZ MALEGA OKIČA 18

Hvala vsem, ki mu prižgete svečko in se z lepo mislijo spomnite nanj.

Tvoji najdražji, ki te močno pogrešamo

Utihi je tvoj glas,
bolečina, žalost in samota so pri nas,
zato pot nas bo vodila,
kjer mirno spiš,
a v naših srcih še živiš.

V SPOMIN

9. januarja bo minilo eno leto žalosti, odkar si nas zapustil, naš dragi mož, oče, dedek in pradedek

Ivan Cvilak

IZ NOVE VASI 14B

MARKOVCI

Hvala vsem, ki se ga spominjate in stojite ob njegovem grobu z lepo mislijo ter prižgete svečko.

Pogrešamo te vsi tvoji

Lepi spomini ne bledijo!

Spomnite se dogodkov,
ki so zaznamovali vas ali vaše bližnje,
in si naročite arhivsko številko
Štajerskega tednika zase ali jo
kot izvirno in unikatno darilo podarite
sorodniku, znanцу!

Ker temelji prihodnosti ležijo v preteklosti!

Naročila: tajništvo družbe Radio-Tednik Ptuj. Cena izvoda z darilno embalažo je zgolj 15 evrov, za naročnike Štajerskega tednika pa 10 evrov.

TOREK 7. januar	
7:30 Glasbena osmica (tuja)	8:00 Utrip Ormoža
9:05 Tempo 18. oddaja	9:35 Charlie Chaplin
10:00 Tele M	10:25 Koncert pijalnega orkestra 2023
11:45 Zapuščina Stefke Cobelj	12:00 Ptujška kronika
12:40 Čista umetnost – januar	13:05 Pogled nazaj
13:40 Tele M	14:10 Videostrani
18:00 Ptujška kronika	18:45 Glasbena osmica (slo.)
19:15 Otroški kotiček 8. oddaja	19:40 Pomurski tehnik
20:00 Ptujška kronika	20:35 Glasba za vse
21:05 Pogled nazaj	21:40 Čista umetnost – januar
22:50 Iz dežele ob Muri	23:30 Utrip Ormoža
01:00 Videostrani	
ČETRTEK 8. januar	
7:30 Glasbena osmica (tuja)	8:00 Utrip Ormoža
9:10 Dober večer	10:00 Tele M
10:25 Naša Drava	11:20 Tempo 19. oddaja
11:45 Sportnik leta 2023	12:00 Ptujška kronika
12:20 Čista umetnost – januar	12:45 Pogled nazaj
13:20 Življenje pohorske Planje	14:00 Tele M
14:30 Videostrani	18:00 Ptujška kronika
18:20 Glasba za vse	18:50 Otroški kotiček 4. oddaja
19:25 Pogled nazaj	20:00 Ptujška kronika
20:50 Glasbena osmica (slo.)	21:20 Futsal magazin
21:45 Bralni razgledi 13. oddaja	22:00 Ptujška kronika
22:20 Čista umetnost – januar	22:45 Iz dežele ob Muri
23:25 Vasovanje in kmečka ohceta	00:25 Videostrani

Snemanje porok

BK Produkcija
Tržaška cesta 65, 2000 Maribor
info@bkprodukcija.si
031/344-639

www.bkprodukcija.si

uresničujemo sanje in
pišemo zgodbe z vami

For special people with Love

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

www.reporter.si

100 VPLIVNIH SLOVENCEV 2025

Na seznamu vplivnežev tokrat kar 21 novih imen

POLITIČNI SCENARIJI

Nas v letu 2025 res čaka Golobov padec?

INTERVJU: ANDREJ LOKAR, FILOZOF, PISATELJ, ZALOŽNIK

Asta Vrečko bi morala čimprej oditi!

KOLUMNJE

Ljerk Bizilj, Milena Miklavčič, Dejan Steinbuch in Primož Cirman

Ptuj • Trapezna ploščad in merilniki hitrosti

Pri lekarni bodo umirili promet

Velika frekvenca prometa, preveč prehitrih voznikov in dve prometni nesreči z lahkimi telesnimi poškodbami v zadnjem času so razlogi, da bo ptujska občina pri mestni lekarni na Trstenjakovi cesti postavila hitrostne ovire.

Foto: OG

V tem delu bodo uredili trapezno ploščad, ki bo umirila promet.

Trstenjakova ulica sodi med bolj prometne v mestu, saj vodi do središča mesta, vseh pomembnih ustanov. Da je frekvenca prometa velika, kažejo tudi statistični podatki. Povprečna dnevna obremenitev znaša kar 2.452 vozil. Ker mnogi vozijo prehitro in se ne ustavljajo pred prehodi za pešce, so se na občini odločili umiriti promet na tem odseku. Projekt so uspešno prijaviли na razpis okoljskega ministrstva in si zagotovili 53.510 evrov iz Sklada za podnebne spremembe. Kot so pojasnili na občini, bodo pri stopnišču, ki vodi do središča mesta, oziroma tik ob stavbi Lekarn Ptuj na Trstenjakovi ulici umirili promet z ureditvijo prehoda za pešce na dvignjeni trapezni ploščadi. Posledično se bo območje prehoda za pešce omejilo na hitrost 30 km/h, postavili bodo ustrezno signalizacijo in namestili dva merilnika hitrosti. Na MO Ptuj pravijo, da so izjemno zadovoljni, da so bili uspešni na razpisu. Tako bodo lahko zelo hitro in dobro uredili to problematiko. Dela bodo začeli že v kratkem, najverjetneje že spomladi.

DK

Ptuj • Začetek sojenja kriminalni združbi

Tihotapci ljudi pred sodnika

Na ptujskem sodišču se v petek, potem ko je bilo tik pred prazniki odpovedano, začena sojenja kriminalni združbi, ki naj bi se ukvarjala z organiziranim tihotapljenjem ljudi preko meje. Osmerica na predobravnavnem naroku krivde ni priznala.

Obtožnica temelji na preiskavi policije, ki je skupaj z madžarskimi, avstrijskimi in italijanskimi varnostnimi organi več mesecev sledila aktivnostim združbe. Kot je povedala tožilka Janja Bernard Korbar, obtoženim očitajo kazniva dejanja, ko naj bi nezakonito prevažali tujce po ozemlju držav EU, predvsem Madžarske in Avstrije. Obtoženi naj bi svojo dejavnost oglaševali celo na družbenih omrežjih, kjer so objavljali posnetke uspešno izvedenih prevozov. Po navedbah policije so samo v času preiskave opravili 16 tihotapskih poti, v katerih je bilo prepeljanih najmanj 212 tujcev, pri čemer so ti za prevoz po evropskih državah plačevali okrog 5000 evrov na osebo, za pot do cilja pa tudi od 15.000 do 20.000 evrov na osebo.

sta

Podravje • Lani 10.000 nelegalnih prehodov meje manj

Izpostava azila v Središču ostaja na papirju

Do decembra 2024 je slovensko mejo nezakonito prestopilo 44.331 oseb, kar je skoraj dvakrat toliko ljudi, kot jih živi v MO Ptuj, od tega jih je večina zaprosila za mednarodno zaščito. Največ nedovoljenih vstopov je sicer obravnavala Policijska uprava Novo mesto, in sicer 84,3 odstotka vseh, na območju PU Maribor so policisti obravnavali okrog 2.300 nedovoljenih prehodov meje.

Prosilci za azil so nastanjeni v azilnem domu v Ljubljani z dvema izpostavamama, kjer lahko naenkrat nudijo zatočišče več kot 1.000 proslcem za mednarodno zaščito. A kot ugotavljajo pristojni, številni migranti državo zapustijo še isti dan, spet drugi ostanejo v namestitvenih enotah nekaj dni, v povprečje pa so prosilci za mednarodno zaščito v azilnem domu ali njegovi izpostavi nastanjeni okrog 30 dni, nato pa najpogosteje krenejo v zelene evropske države. »V razgovorih s socialnimi delavci prosilci za mednarodno zaščito največkrat omenjajo Nemčijo, Švedsko, Italijo, Francijo,« so povedali v uradu vlade za oskrbo in integracijo migrantov. Prosilec za mednarodno zaščito ima sicer ob sprejemu v azil pravico do prebivanja in gibanja znotraj območja občine, v kateri ima določen naslov začasnega prebivanja,

Foto: SD

Vlada je lani februarja sprejela sklep o vzpostavitvi izpostave azilnega doma na Obrežju in v Središču ob Dravi, a pri sklepu je tudi ostalo.

materialne oskrbe v primeru nastanitve (prehrano, obleko, obutev, higienske potrebščine), nujnega

zdravljenja, humanitarne pomoči, žepnine (slednja je v višini 18 evrov) ... »Za našteje pravice ni treba zap-

MV

Cirkovce • Nenavadna prometna nesreča na šolskem dvorišču

S pick-upom v tri avtomobile, nato prebil še zid

Decembra lani je pri šoli Cirkovce prišlo do nenavadne prometne nesreče. Voznik tovornega vozila (t. i. pick-upa) je zapeljal čez parkirišče in robnike, pri tem trčil v tri parkirane avtomobile, nazadnje pa še v steno telovadnice.

V steni telovadnice je zazevala luknja, ki jo bodo v kratkem popravili, je pojasnil direktor kidričevske občinske uprave Damjan Napast. Po njegovih besedah je občina Kidričevo v stiku z izvajalci, o okvirnem datumu sanacije se bodo pogovarjali te dni. »Zamenjati bo treba steklo in obdelati steno telovadnice, medtem ko objekt zaradi trka in posledično lunje v steni statično ni ogrožen,« je dejal Napast.

Sreča v nesreči je bila, da okoli pol treh popoldan, ko se je zgodilo trčenje, na parkirišču pri šoli in vrtcu Cirkovce ni bilo ljudi. 60-letni voznik tovornega vozila je namreč z nekontrolirano vožnjo rušil vse pred seboj. Trčil je v tri parkirane avtomobile, na koncu pa še v steno telovadnice, kjer se je ustavil. »V prometni nesreči ni bil nihče telesno poškodovan oziroma je nas-

Foto: DN

Luknjo v steni naj bi kmalu zakrpali.

tala le gmotna škoda na vozilih in objektu. Povzročitelju smo zaradi kršitve določil 42. člena Zakona o

pravilih cestnega prometa, ki definira sankcije v primeru nepravilnih premikov z vozili, izdali plačilni

nalog,« so o dogodku povedali na Policijski upravi (PU) Maribor.

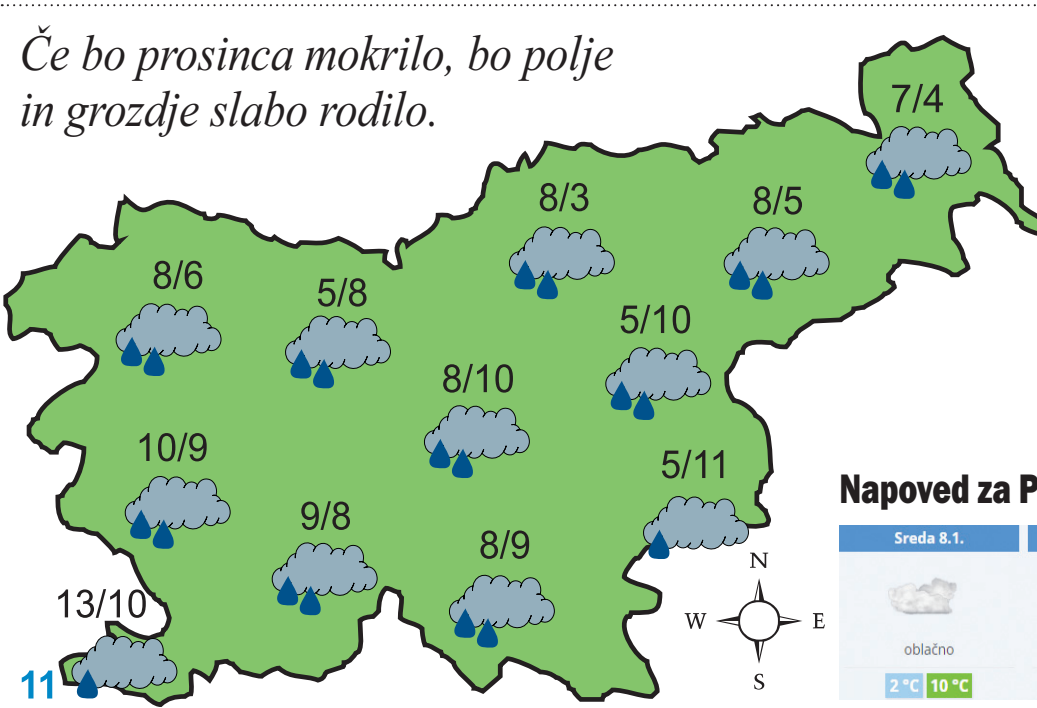
MZ

Rojstva: Nataša Rižnar, Slavšina 8c, Vitomarci – deklica Maruša; Martina Križanič – deček Lan; Mateja Klemenčič – deklica Hana; Doroteja Hojnik – deklica Stela; Martina Korpar – deček Tim; Sinem Novak – deklica Lisa; Sabina Potisk – deklica Pika; Manuela Klampfer – deklica; Alenka Megla – deklica Pia; Zulka Muratović – deklica Merjem; Lucija Korošec – deklica Sofija Marija; Larisa Jus – deček Mark.

Če bo prosinca mokrilo, bo polje in grozdje slabo rodilo.

Napoved za Podravje

Sreda 8.1.	Četrtek 9.1.	Petek 10.1.
 oblačno	 dež	 delno oblačno
2 °C 10 °C	9 °C 13 °C	0 °C 4 °C

Vir: ARSO